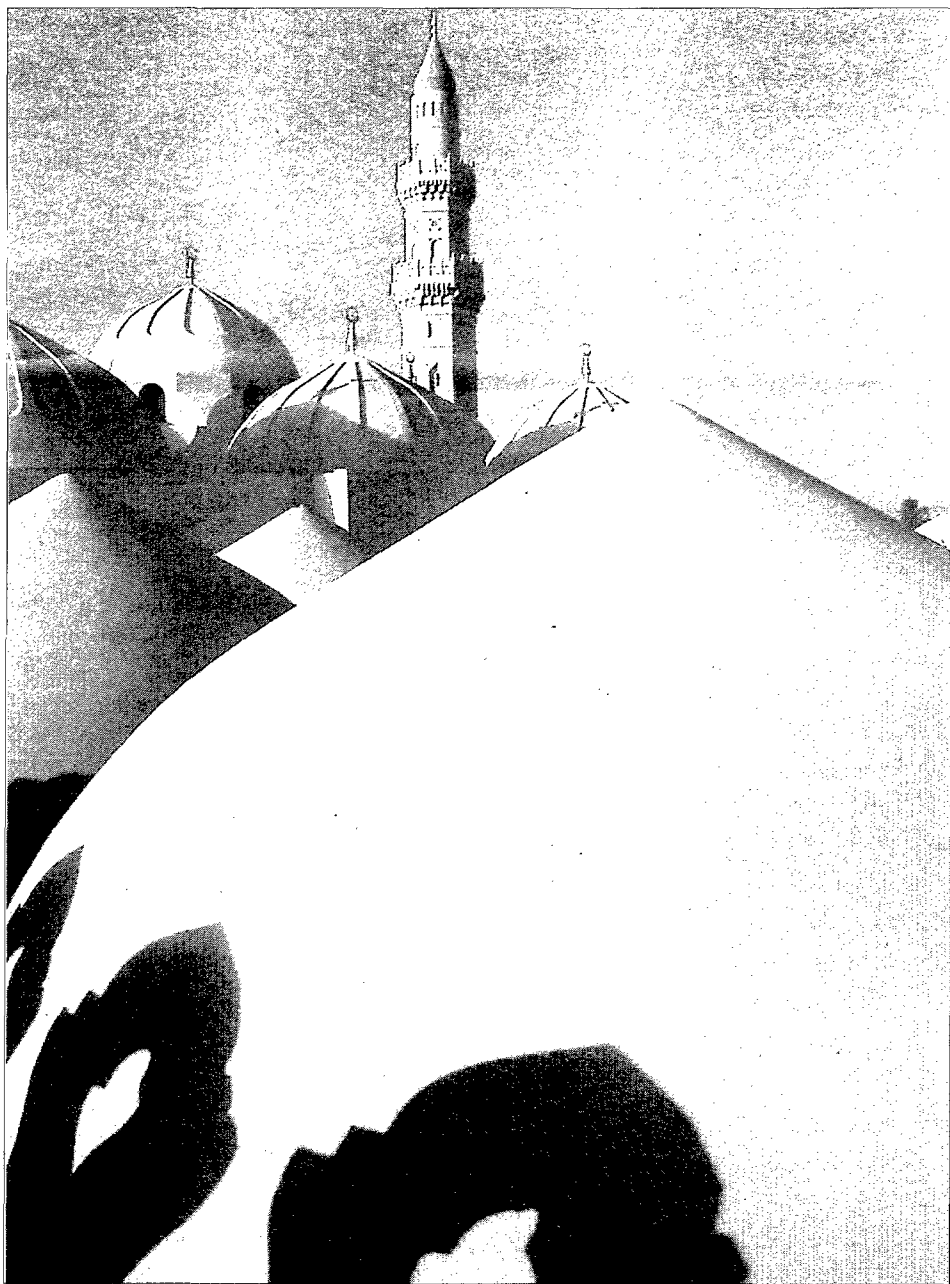

L'imam de la Meca demana que s'obri un temple musulmà a Barcelona, mentre que en alguns països de l'islam es prohibeix la construcció d'esglésies cristianes

Mesquites a Catalunya?

Les agressions i les persecucions contra les comunitats cristianes en països islàmics com el Sudan o Aràbia Saudita han arribat a adquirir una dramàtica regularitat. La llibertat de religió o es vulnera contínuament o senzillament no existeix. Aprofitant que l'imam de la Meca, Abderraman Al Sudes, anunciava que pròximament es construirà la primera mesquita oficial a Barcelona, diverses veus s'han aixecat per demanar responsabilitat; és

a dir, que la llibertat de religió, com a dret fonamental, no se supediti a les fronteres estatals i que es respecti, per tant, a tots els països. Alhora, l'augment dels fluxos immigratoris a Occident fa que adopti una rellevància cabdal el dret eclesiàstic com a regulador de les relacions entre les administracions i les diferents confessions religioses.

Pàg. 2, 3 i 5-6

Passat, present i futur dels sacerdots operaris

Ángel Javier Pérez Pueyo, director general de la Germandat de Sacerdots Operaris diocesans, ha tornat als seus orígens. Va ser a Tortosa on va néixer la Germandat fundada pel beat Manuel Domingo Sol i on ara Ángel Javier Pérez Pueyo ha acompanyat un grup d'operaris joves, ordenats en els últims anys, que s'hi havien reunit en una trobada de renovació. «La nostra contribució més important continuarà sent tractar de preparar els nous evangelitzadors laics, religiosos i preveres dels propers anys i crear el microclima adient (comunitats cristianes) on puguin néixer, créixer i madurar totes les vocacions», explica Ángel Javier Pérez.

Pàg. 15

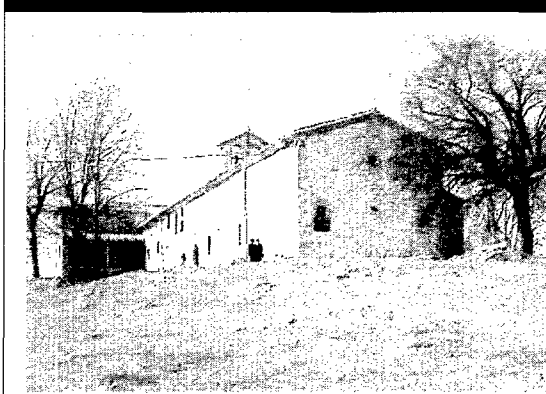
Curs d'educació afectivosexual

La Delegació de Pastoral Familiar i la Fundació Solidaridad Humana van organitzar del 9 al 13 d'agost un curs per a monitors d'educació afectivosexual a Vallfogona de Riucorb. Aquest seria el primer pas per a la creació a l'arquebisbat de Tarragona d'un equip que treballés en aquest camp col·la-

borant amb els pares i professors. El curs de la fundació, titulat *Amor, comunicació i sexualitat humana*, ja l'han fet més de 800 persones, però aquesta era la primera vegada que s'impartia a Catalunya.

Pàg. 18

SANTUARIS

Aquesta setmana ens traslladem a la Pobra de Lillet per conèixer el santuari de la Mare de Déu de Falgars i els seus entorns.

Pàg. 16-17

Sumari

Pàg. 7 La Xina s'oposa a la visita del Papa a Hong Kong

Pàg. 9 La Vall de Valderredible a Cantàbria, terra de vocacions

Pàg. 19 Lleida: nova residència de les Missioneres del Cor de Maria

Pàg. 21 Festa Major de Vilafranca, en honor de sant Fèlix

Pàg. 23 Sant Ramon de Penyafort, una figura històrica

Editorial

Tolerància interreligiosa

Fa ben poques setmanes des d'aquest mateix editorial es demanava respecte i tolerància vers els immigrants magribins arribats a la nostra terra, davant d'actuacions xenòfobes i racistes. També es reclamava una legislació que tractés els vinguts de fora com a persones humanes, respectant els seus drets i també la seva identitat cultural, social i religiosa.

El respecte a creure i practicar qualsevol religió és un dels drets humans més fonamentals, els cristians hem de defensar-lo arreu, i ben concretament al nostre país amb les minories religioses (musulmans, jueus, protestants...) que conviuen amb la fe catòlica.

Que hi hagi persones al nostre costat que practiquin una altra religió no ens ha d'espantar, ni encara menys crear actituds de refús. El contacte amb altres religions i cultures pot ser un enriquiment per a la nostra pròpia fe, perquè veient com viuen i actuen els altres podem revisar-nos i enfortir-nos com a catòlics.

Allò que sí que ens ha de preocupar és la discriminació o el favoritisme religiós. Tots hem pogut observar com a la nostra terra, on hi ha una aclaparadora majoria de cristians catòlics, s'afavoreixen en determinades ocasions altres petites religions amb concessions o favors institucionals que mai s'han donat a l'Església. No es pot obviar els petits o minoritaris, però no se'ls pot donar uns drets que es neguen sistemàticament als grans.

Fins i tot, es dona el cas d'alguns catòlics practicants que es veuen ridiculitzats en públic, perquè viuen la seva fe intensament, participen

de la vida d'una comunitat parroquial de forma compromesa o defensen amb valentia el magisteri de l'Església, i en canvi no és diu absolutament res d'un practicant d'una altra religió de les minoritàries, quan normalment aquestes són molt més exigents amb els seus fidels.

Però el cas més preocupant de discriminació i manca de tolerància religiosa es dona en molts països on la majoria religiosa no és la catòlica, de forma especial en diversos països islàmics. No només es discrimina els cristians catòlics, sinó que en molts casos aquests són perseguits, castigats i obligats a prescindir de la seva religió sota l'amenaça de penes i de posar en perill la seva vida.

Com pot ser, doncs, que unes religions que demanen a casa nostra el respecte i la tolerància es mostrin intolerants amb els catòlics en països en els quals ells són la majoria?

Potser seria bo que algun dia la societat internacional intervingués en aquest assumpte, i es preocupés una mica més de la manca de respecte pel dret a practicar les seves creences que pateixen molts catòlics i també altres religions arreu del món. Bé que es mobilitza tothom quan es vulneren altres drets dels considerats com a fonamentals per a les persones.

Caldria que entre tots anéssim treballant perquè en tots els països hi hagués veritable llibertat religiosa, tolerància vers els creients, i un tracte per part dels governs i institucions públiques, que no sigui gens discriminatori per a ningú. En definitiva, que tots siguem tractats amb respecte i amb dignitat, sense prejudicis, sigui quina sigui la nostra religió.

Sumari

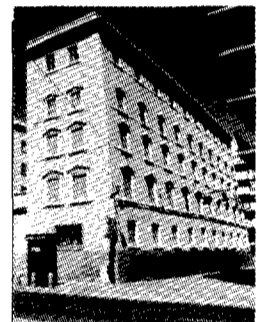
7

La Xina s'oposa a la visita del Papa a Hong Kong

9

La Vall de Valderredible a Cantàbria, terra de vocacions

19

Lleida: nova residència de les Missioneres del Cor de Maria

21

Festa Major de Vilafranca, en honor de sant Fèlix

23

Sant Ramon de Penyafort, una figura històrica

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Glòria Carrizosa (coordinació), Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, *ANDALUSIA*; Miriam Díez, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Manuela Vázquez, *MADRID*; Jean Pierre Denis, *PARÍS*; Lluís Serra, *ROMA*; Guillem Ferrer, *SES ILLES*; Antoni Mirabet, *SEU D'URGELL*; Benet Roigé, *SOLSONA*; Joan Boronati i Guillem Soler, *TARRAGONA*; Joaquim Blanc, *TORTOSA*; Fàtima Alemany, *VIC*

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, Joan Carrera, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Gerard Redó, Antoni Reig, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggari, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Perseguint cristians

■ Actualment en molts llocs del món seguir Jesucrist és motiu de repressió

BARCELONA.— Qui més qui menys ha sentit a parlar de la persecució de la comunitat cristiana en temps dels romans. Catacumbes, circs amb lleons, crucifixions, màrtirs. Són pa-

raules impregnades més d'una olor de passat que de present. En canvi, la persecució pel fet de ser cristià és una realitat actual en alguns llocs del món.

Morir a l'Institut

Els casos de persecució per motius religiosos no tan sols es donen als països coneguts com a «tercermundistes». Els EUA van viure fa tres mesos un cas sorprenent. En un altre episodi de violència escolar, dos joves van assassinar diversos alumnes de l'escola de Columbine. Entre aquests Cassie Bernall, una estudiant de 17 anys. Un d'ells es va acostar a Cassie i li va preguntar si creia en Déu. Quan ella va respondre «sí», li van disparar i va morir.

El cas ha tingut un ressò considerable al país nord-americà. La mare de Cassie ha escrit un llibre on explica la història de la seva filla: *Ella dijo Sí: el Inverosímil Martirio de Cassie Bernall*.

El cas de Zachary Hood, un nen de vuit anys, és diferent. Dos anys enrere la mestra va demanar als alumnes que llegissin a classe el seu conte favorit. Zachary va triar un tros d'una Bíblia per a nens però la mestra li va prohibir llegir-lo perquè era «religiós». El cas es va denunciar i amenaça amb arribar al Suprem. (Zenit)

Manifestació de cristians a l'Índia contra les actituds de violència.

No és un repàs exhaustiu, tan sols són algunes pinzellades de la intolerància amb la qual a vegades es dibuixa el món del nou mil·lenni.

L'Índia és un dels països del planeta que presenta més varietat religiosa entre els més de 955 milions d'habitants, 17 milions dels quals són catòlics. La convivència no sempre és fàcil. La Rashtriya Swayamsewak Sangh (RSS), l'organització hindú més gran de l'Índia, va néixer el 1925 com a «exèrcit religiós» per preservar les comunitats hindús de la influència de l'islam i del cristianisme. De fet, la RSS va assassinar Mhatma Gandhi per la seva política de suport a les minories musulmanes a l'Índia.

Fa un any la RSS va iniciar una campanya anticristiana i va denunciar «con-

versions forçades» i els últims mesos han estat plens d'episodis violents contra la comunitat cristiana. L'últim, una agressió a quatre pastors cristians a la regió de Ramanagar. Els religiosos parlaven a la gent al carrer quan van ser atacats per una munió de gent enfurismada capitanejada per professors de l'escola de la RSS. La policia els va poder protegir. En una altra regió de l'Índia, Kandrapara, l'administració d'un poble ha hagut d'avisar les forces de seguretat per protegir les esglésies i les famílies cristianes.

Uzbekistan és una de les quinze repúbliques que fins fa poc formaven part de l'antiga Unió Soviètica. Allà és habitual que la policia es presenti durant els serveis religiosos per prendre nota dels noms dels presents. En els últims mesos el

govern ha incrementat els atacs contra les minories religioses, i tant els cristians com els musulmans són empresonats a causa de l'exercici pacífic de la seva fe.

Una nova llei obliga qualsevol grup religiós a registrar-se, passant uns requisits burocràtics molt complicats i a pagar grans quantitats de diners. Es prohibeix el proselitisme, l'educació religiosa al marge dels llocs aprovats i se censuren les publicacions religioses importades de l'estranger.

A Europa també trobem exemples d'intolerància. La tragèdia de la neteja ètnica a Kosovo inclou l'assassinat de 300 catòlics, sobretot a les poblacions de Djakovica, Pec i Meje. El pare franciscà Ambroz Ukai, superior del monestir de

Djakovica i testimoni ocular de la guerra, assegura que dels 70.000 catòlics kosovars refugiats a Albània, Montenegro i altres països europeus, prop del 15% ja han tornat. Dels 40 sacerdots que treballen a Kosovo, tan sols dos van haver de marxar durant les setmanes del conflicte armat, però en canvi la majoria de les esglésies han patit danys greus a causa de l'ocupació de les milícies sèrbies.

Rogeli Vázquez Franzi

Crítiques a la beatificació de la Mare Teresa de Calcuta

El procés de beatificació de la missionera més popular d'aquest segle, Ganxhe Bojaxhiu, mundialment coneguda com la Mare Teresa de Calcuta, continua endavant. La religiosa albanesa, que va morir fa dos anys, sempre va mantenir una relació excel·lent amb el Sant Pare, de fet, el nou nunci apostòlic a l'Índia, Mons. Lorenzo Baldisseri, va declarar que «el papa Joan Pau II està ansiós per veure canonitzada molt aviat la Mare Teresa».

No obstant això, aquest camí cap a la santedat ha aixecat crítiques irades precisament des de l'interior del país al qual va dedicar els seus esforços. En la línia de la campanya anticristiana que va iniciar fa un any una important organització hindú, un líder del Consell Mun-

dial Hindú (Vishwa Hindu Parishad) va censurar el reconeixement mundial a l'obra caritativa realitzada per la Mare Teresa, i va assenyalar que el treball de la religiosa formava part d'«una conspiració cristiana per eradicar l'hinduisme de l'Índia».

El Consell Mundial Hindú ha mostrat la seva oposició al procés de beatificació de la Mare dels Pobres i ha acusat l'Església d'aprofitar-se'n per forçar una campanya d'evangelització i d'actuar amb una «pressa indeguda». L'acusació la va fer Giriraj Kishore, membre del Vishwa Hindu Parishad. Aquest grup radical ha fomentat atacs a religions i sacerdots als quals qualifica de «forces antinacionalistes».

El soroll de tots aquests conflictes no apaivaga la feina

constant que fan les Germanes de la Caritat. Gairebé són 4.000 repartides en 424 cases establertes a 95 països d'arreu del món, fins i tot a nacions d'«accés difícil» com la Xina, Cuba i l'antiga Unió Soviètica.

Sor Nirmala, superiora general de les Missioneres de la Caritat, declara en una carta que no té cap inconvenient que se celebri el Dia del Germà amb motiu del 5 de setembre, data en què es recorda la mort de la Mare Teresa de Calcuta.

Aquesta iniciativa la va iniciar fa uns mesos Miguel Elias Alderete Garrido, sacerdot i promotor de la pàgina d'Internet *Católicos*. El Dia del Germà pretén que cada 5 de setembre sigui una jornada consagrada a la solidaritat evangèlica, explica el sacerdot.

Pelegrinatges i viatges

AMB L'ASSISTÈNCIA
TÈCNICA DE

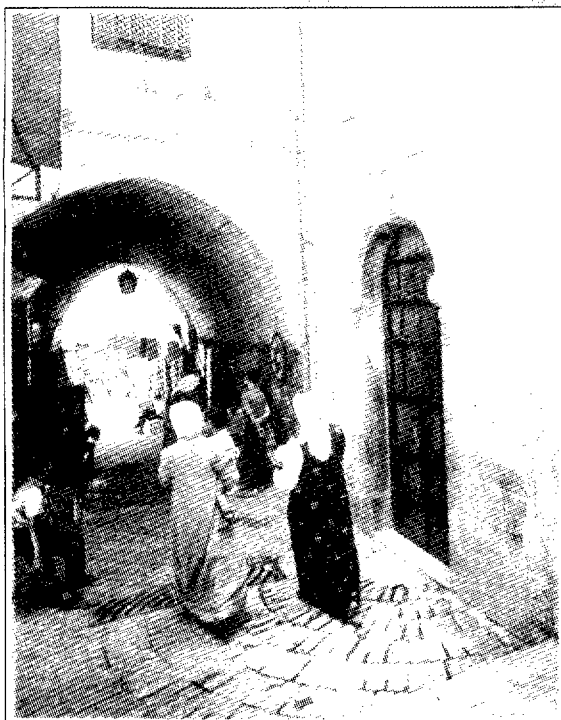

MERCATRAVEL S.A.

«PELEGRINS DE LA PARAULA» AL PAÍS DE JESÚS

Del 2 al 9 d'agost

TERRA SANTA

Una bona manera de
preparar-se per al Jubileu
de l'any 2000

Altres dates:

Del 17 al 24 d'octubre

Del 7 al 14 de novembre

Del 27 de desembre al 3 de gener

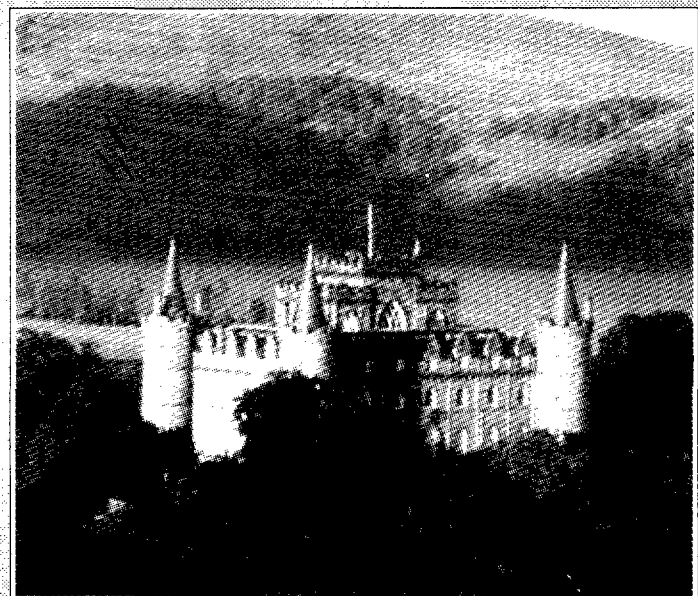
UN INDRET DIFERENT, BEN SINGULAR

Del 2 a l'11 d'agost

ESCÒCIA

Castells i palaus
Rius i cascades
Destil·leries i prats
Trens i ferris
Llacs i muntanyes
Monuments de
tota mena

Un país on amb prou feines
arribà la romanització

DESCOBRIR UN ANTIC IMPERI

De l'1 a l'11 d'octubre

VIATGE AL MARROC

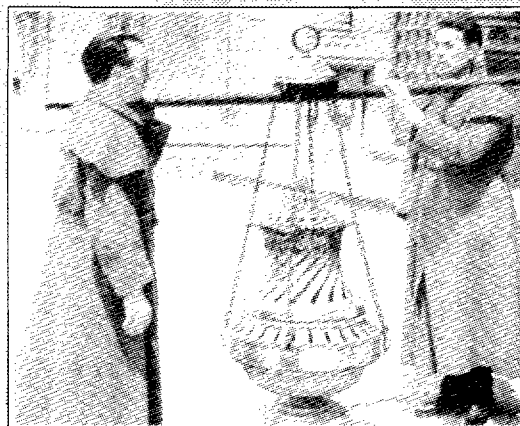
VIATGE A UN PARADÍS

Del 21 de novembre
al 6 de desembre

VIATGE A NOVA ZELANDA

PER LA CULTURA RELIGIOSA I POPULAR

Del 3 al 5 de setembre

PELEGRINATGE A SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA

amb motiu de l'Any Sant compostel·là

DEMANEU INFORMACIÓ, per telèfon, per correu o bé personalment a AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Resultats del
sorteig 1999

1r premi **64.045**

2n premi **09.945**

3r premi **25.751**

Premi especial de portada: **1.151**

Moltes gràcies per la vostra col·laboració

La difícil situació dels cristians en els països de l'islam

El 3 d'agost l'imam de la Meca —primera ciutat santa de l'islam—, Abderraman Al Sudes, anunciava l'acord amb la Generalitat per construir un centre islàmic i la primera mesquita oficial a Barcelona. Si bé la Llei orgànica de llibertat religiosa disposa al seu article 2.2 que la llibertat religiosa i de culte «comprèn el dret de les esglésies, les confessions i les comunitats

religioses a establir llocs de culte o de reunió amb finalitats religioses», «la legislació, però, no especifica que l'administració hagi de ceder els terrenys», informa Àlex Seglers, col·laborador de Dret Eclesiàstic de la Universitat Autònoma de Barcelona. Aquesta és, doncs, una facultat discrecional de l'administració competent.

Es preveu que la mesquita costarà 3.000 milions de pessetes, dels quals cent milions els posarà el propietari d'un comerç musulmà de Barcelona i la resta, el fill del rei de l'Aràbia Saudita. Segons explica Abdeslam Chamlal, president de l'Associació Marroquina de la Garrotxa, la mesquita començarà a construir-se abans del mes de maig de l'any vinent, perquè, d'aquesta manera, pugui estar acabada el 2004 per a la celebració a Barcelona del Fòrum Universal de les Cultures. «Serà una mesquita oberta a tothom», explica Chamlal, «sempre que es respectin les normes musulmanes».

La visita de l'imam Abderraman a Barcelona, a més, coincidia amb les recents actituds xenòfobes i racistes contra la població magribina que van tenir lloc a Terrassa, Banyoles i Girona. En aquest sentit, el ministre de culte islàmic va apel·lar al diàleg entre cultures i religions diferents. «El musulmà», va dir, «ha de ser constructiu: no ha de matar, ni robar, ni violar, ni intimidar les persones amb qui viu». Abderraman Al Sudes va rebutjar, no obstant això, que conviure signifiqui anul·lar-se com a musulmans ja que, per a ell, l'islam és una forma de vida.

Avui dia els fluxos migratoris impliquen pluralitat social, cultural i religiosa. Per a Àlex Seglers «el repte de la multiculturalitat és, primer, intentar que tots aquests immigrants s'integrin socialment i que es comparteixin uns valors comuns que vénen definits pel marc acciollògic de la Constitució». Bàsi-

Una carnisseria Halal a Manresa.

cament estem parlant dels drets humans.

En aquest sentit, l'article 3 de la Llei orgànica de llibertat religiosa especifica que «l'exercici dels drets imanants de la llibertat religiosa i de culte té com a únic límit la protecció del dret dels altres a l'exercici de les seves llibertats públiques i drets fonamentals, i també la salvaguarda de la seguretat, de la salut i de la moralitat pública, elements constitutius de l'ordre públic protegits per la llei en l'àmbit d'una societat democràtica».

A la pràctica què significa això? Explica Àlex Seglers que «l'ablació del clitoris, per

exemple, no es podria portar a la pràctica perquè atempta contra el dret fonamental de la integritat física. Tampoc el xai que sacrificuen a casa seva les famílies musulmanes en temps del Ramadà, perquè atemptaria contra les condicions d'higiene, així com altres projeccions civils del fet religiós».

Principi de reciprocitat

Com a segon repte de la multiculturalitat, Àlex Seglers destaca que «també caldrà entomar una política integral de la immigració, que gestioni el pluralisme re-

ligiós mitjançant polítiques de cooperació i tutela de la llibertat religiosa per evitar aquests fenòmens de clandestinitat, que hi hagi transparència i que no es formin guetos». I en tercer lloc, «caldrà aprofundir gradualment en el principi de reciprocitat, per facilitar que els cristians —catòlics, ortodoxos, protestants...— que visquin o resideixin en els països musulmans puguin rebre l'assistència religiosa que demanen».

Antoni Comas, conseller de Benestar Social de la Generalitat, seguia aquest mateix fil argumental quan en unes declaracions a la Cadena SER Barcelona afirmava que «nosaltres, com a dret, ho concedirem [la construcció de la mesquita], però ells en els seus països no permeten que es construeixi cap església catòlica, ni protestant, ni de cap altra religió. Per tant, seria bo que ells tinguessin en compte que si els drets s'han de reclamar els deures també s'han de practicar».

La situació dels cristians en països musulmans és, en aquest sentit, molt difícil. A Algèria, per posar un exemple, des que va començar una guerra interna el 1992, desenes de laics han estat executats per fonamentalistes que no respecten la llibertat de religió perquè eren cristians i estrangers. A més, divuit preveres, religiosos i religioses, i un bisbe també han estat assassinats. L'actuació del nou president, Abdelaziz Buteftlika, i la possible mediació de la Plataforma de Sant Egidi, obre la porta a un procés de negociació en què fins i tot podria participar el Front Islàmic de Salvament (FIS).

El Sudan també ha estat escenari d'atacs de fonamentalistes. Alguns components dels Ansar-Sunna (defensors de la tradició) van agredir recentment una comunitat catòlica reunida al voltant de l'eucaristia en una església de la capital, Khartoum, davant la indiferència de la policia.

Amb tot, a d'altres països islàmics com el Marroc, explica el marroquí Abdeslam Chamlal, «es respecten totes les creences i el mateix govern facilita els terrenys perquè es puguin construir temples, ja siguin mesquites o esglésies cristianes». Per a ell, els actes fonamentalistes «són casos aïllats en països on no es reconeix oficialment la llibertat de religió, com a Indonèsia».

Carne Munté

OPINIÓ

Una mesquita a Barcelona?

L'imam de la Meca va anunciar l'acord amb la Generalitat per construir, a curt termini, una mesquita a Barcelona el finançament de la qual aniria a càrrec, en la seva major part, del fill del rei de l'Aràbia Saudita i el terreny seria cedit per l'administració pública, segons va informar *La Vanguardia*. Res més plausible que els emigrants islàmics tinguin els seus llocs de culte als països on acudeixen per trobar millors condicions de vida o per altres interessos.

El que em sembla menys raonable és que a d'altres persones que també acudeixen per motius econòmics a Aràbia Saudita per buscar un lloc de feina els estigui completament vedat el poder professar la seva fe públicament i encara menys tenir un lloc de culte. És el país de la Meca, primera ciutat santa de l'islam.

He conegut diversos libanesos maronites que treballaven en aquest país i un dels mitjans per sostenir la seva fe era, en arribar a casa el diumenge, posar-se a recitar els

textos de la missa. On és la igualtat de condicions que amb tant d'interès reclama l'imam Al Sudes per als seus coreligionaris fora dels països islàmics?

Em pregunto si arribarà el dia que els cristians dels països que tenen Mahoma com el seu gran profeta deixin de ser ciutadans de segona classe. Vaig conèixer a l'Iraq una senyora estrangera catòlica, casada amb un musulmà iraquí, que en enviar no va tenir dret ni ella ni els seus fills a heretar perquè eren catòlics. La llei ho prohibia. Fins i tot així, al país de l'antiga Mesopotàmia hi ha tolerància religiosa i hi ha llocs de culte catòlic i d'altres confessions cristianes. Els infants a les escoles poden rebre ensenyament religiós no corànic sempre que al centre siguin un cinquanta per cent d'alumnes cristians. No és gaire corrent que això passi però hi ha escoles on tots els infants d'ensenyament primari tenen catequesi cada setmana i cada dissabte se celebra l'eucaristia al col·legi mateix.

Una altra qüestió és la dels musulmans conversos, que no són tolerats ni per l'entorn social i menys encara per les lleis. Van perdre tot dret en adherir-se a una altra religió. Quan era al Líban, un sacerdot libanès que havia de viatjar a un altre país de l'Orient Mitjà em va preguntar si em podia donar una carta per a una senyora convertida al catolicisme. Déu meu!, em va semblar que duia correu d'espionatge. Van ser tantes les recomanacions d'aquest bon capellà perquè ningú no s'assabentés del fet... no tan sols estava en joc l'harmonia familiar sinó fins i tot el lloc de treball d'aquesta senyora. Vaig poder lliurar la carta sense cap contratemps, però també vaig poder comprovar el patiment d'aquella persona que havia de viure la seva fe en pura situació de catacumbes.

No obstant això, davant del Port Vell de Barcelona els musulmans, d'origen i conversos, van resar lliurement la pregària del «magreb» a la posta del sol, després d'escoltar

l'imam de la Meca, Abderraman Al Sudes.

Tots hem de fer un esforç d'apropament entre cultures que comporten diverses creences. El respecte, l'escolta, l'admiració per allò altre i per l'altre són imprescindibles. L'esforç ha de ser per totes dues parts perquè en el cas contrari uns cada cop tenen més força mentre que d'altres cada vegada queden més postergats. Aquesta és la situació dels cristians a l'Orient Mitjà. S'ha de ser molt valerosos per resistir tots els embats d'aquest hermetisme. Cerquem entre tots camins de convivència pacífica a partir d'un equilibri just que és la millor base per construir fraternitat. Perquè els governs de països amb majoria cristiana no advoquen una mica en pro dels seus conciutadans que viuen en terres islàmiques?

Encara, em sorgeix un altre interrogant: l'imam de la Meca va reconèixer durant la seva estada a Barcelona que no era indispensable ceder un terreny perquè se'l podien pagar. Quina necessitat hi ha per cedir si poden pagar?, no és millor cedir a qui no té?

Maria Núria Gaza, o.p.

«La llibertat religiosa no ha d'estar supeditada a les fronteres dels estats»

■ Alex Seglers col·labora al Departament de Dret Eclesiàstic de la Universitat Autònoma de Barcelona

Àlex Seglers es complau a dir que és manresà des de fa 28 anys, que són els que té. Llicenciat en Dret i diplomat en Relacions Laborals, enguany començarà el màster de Doctrina Social de l'Es-

glésia al SEDASE i la tesi doctoral *Autogovern i factor religió a Catalunya*. Fa dos anys que col·labora al Departament de Dret Eclesiàstic de la Universitat Autònoma de Barcelona i ara

vol, en paraules seves, concentrar la seva tasca política al servei del país com a independent i des de la seva especialitat en el marc dels Equips de la Pastoral de Política i Comunicació.

—Què és el Dret Eclesiàstic?

—És la regulació de l'Estat sobre la projecció civil del factor religió cada vegada més plural; és a dir, regula les relacions entre les diferents administracions i les confessions religioses. És una ciència que, si bé té molts anys d'antiguitat, no ha estat fins ara que té una autonomia o una sustentivitat docent pròpia. I ara precisament amb els reptes de la multiculturalitat cada vegada tindrà més importància. El catedràtic Eduard Bajet serà qui dirigirà la meua tesi, i mirarem de veure quins són els límits i també quines són les possibilitats del factor religió en un àmbit plural, perquè cada vegada hi haurà més situacions que el dret eclesiàstic haurà de regular i a les quals haurà de donar una solució jurídica. Poden ser detalls simbòlics, com l'ús del vel o els crucifixos a les escoles, que cada vegada aniran en augment.

—L'article 3 de la Llei orgànica de llibertat religiosa especifica els límits de la pràctica religiosa. En el cas que ens ocupa, com es fa notar aquesta regulació en la cultura i la forma de vida musulmana?

—L'ablació del clítoris, per exemple, no es podria portar a la pràctica perquè atempta contra el dret fonamental de la integritat física. Tampoc el sacrifici del xai en una casa particular perquè ho faria contra les condicions d'higiene. Així com altres projeccions civils del factor religió tals com la poligàmia o, en el cas de l'obligació de les dones de portar el vel, se l'haurien de treure, per exemple, a l'hora de fer-se la fotografia del DNI. És una mesura d'ordre públic, però no d'un ordre públic policíac o administratiu, sinó que precisament la identificació serveix perquè hi hagi més transparència de cara a una societat democràtica.

Per això dic que el repte de la multiculturalitat ve definit per compartir uns valors. Sé que determinades persones que provenen d'altres països, per la seva tradició jurídica, cultural i religiosa, necessiten un temps per adaptar-se al marc constitucional dels drets fonamentals. Com a solució a aquests problemes, des de la Pastoral de Política i Comunicació, coordinats per Mn. Antoni Oriol, hem estat capdavanters a elaborar i concretar una política integral de la immigració i de gestió del pluralisme religió per integrar socialment els immigrants i cooperar amb les diferents minories religioses i l'administració. En aquest sentit hem formulat algunes propostes.

—Quines són aquestes propostes?

—Hem proposat la creació d'un organisme interdepartamental encarregat de coordinar transversalment les matèries relatives a la projecció civil del fenomen religió. El segon punt és fomentar el diàleg interconfessional amb les minories religioses mitjançant una comissió assessora de llibertat religiosa. Estaria formada bàsicament per representants de les diferents confessions inscrites al registre d'entitats religioses i per tècnics en qüestions de llibertat religiosa; juristes, principalment, experts en aquesta matèria, que s'encarregarien, d'una banda, de fer un seguiment de la llibertat religiosa a Catalunya i, de l'altra, de concretar aquests

què hi ha moltes competències que ja pertanyen també a la Generalitat de Catalunya.

—Quin és el pròxim pas?

—Ara només cal que l'autogovern de la Generalitat incorpori al seu programa aquestes propostes, que es presentaran en roda de premsa d'aquí a uns dies. Per què ho fem? Per dos motius: primer, perquè Catalunya és la comunitat autònoma de l'Estat que rep més fluxos migratoris, per les seves condicions industrials i econòmiques i també de situació geogràfica; segon, perquè Catalunya és de les comunitats autònomes amb un grau més alt d'autogovern, cosa que permet que pugui dotar-se d'instruments per establir políti-

Westfàlia del 1648.

—Per què la cultura islàmica no respecta la llibertat religiosa?

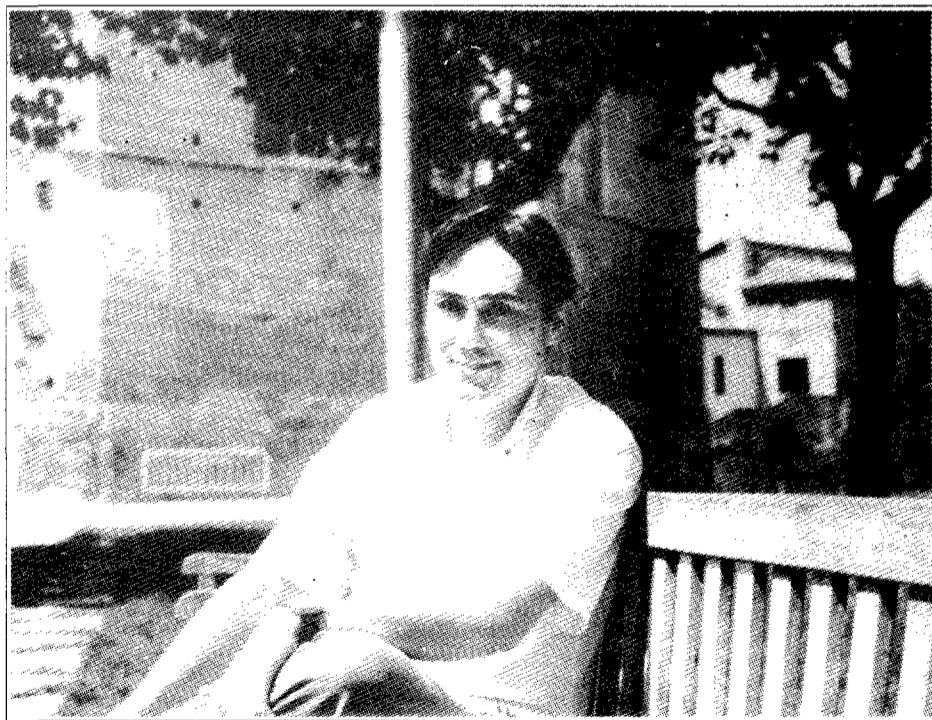
—La distinció entre Estat i religió, o política i religió, aquí a Occident està definida des d'aquella frase bíblica «Doneu al Cèsar el que és del Cèsar, i a Déu el que és de Déu» (Mc 12:17), on Jesús establí així un dualisme, una distinció, que no vol dir separació radical, que implica diàleg i relació entre el poder polític i la potestat eclesiàstica. A més, precisament les relacions entre Església i poder civil van ser desenvolupades per humanistes cristians com Dante, sant Ramon de Penyafort i Tomàs Moro. L'islam, aquesta distinció, no la té en la seva cultura política, i per això de vegades determinats drets humans en la seva cultura jurídica, política i religiosa (la xara) no existeixen com existeixen aquí. La llibertat religiosa és el més clar d'aquests. És un problema cultural i religió.

En qualsevol cas, en un món interconnectat, globalitzat, cada vegada és més necessari no només que hi hagi un comerç entre tots els països del món, sinó que també hi hagi un mínim comú ètic compartit, que són o han de ser els drets humans.

—Amb la futura construcció de la mesquita, es preveuen conflictes de convivència?

—S'ha de fer pedagogia social. Al principi pot ser que hi hagi una part de la ciutadania que hi estigui en contra, exactament com ha passat a França o a Alemanya. Totes les grans ciutats europees tenen una o dues mesquites, i Barcelona, evidentment, també és una gran ciutat europea, mediterrània, i pel flux migratori que té ha d'incorporar una mesquita. L'ha de construir perquè és una demanda social i hi tenen dret. Jo suposo que no hi ha d'haver cap problema sempre que tot el que faci l'*umma* islàmica estigui comprès en els marges de drets i llibertats públiques establertes a la Constitució. En el moment que vagin més enllà i traspassin aquests límits, hi haurà problemes.

Amb tot, no hi ha d'haver un discurs derrotista o de desconfiança, sinó al contrari, ha de ser un discurs d'obertura, de diàleg, de tolerància, de respecte mutu i de valors compartits. Si mantenim un discurs positiu, jo estic convençut que qualsevol problema que sorgeixi se solucionarà.

Alex Seglers.

límits que té la pràctica religiosa.

El tercer punt és potenciar el paper dels intermediaris religiosos laics; majoritàriament catòlics. A Manresa, per exemple, n'hi ha un que es dedica a fer d'intermediari entre les peticions de l'*umma* islàmica i l'Ajuntament de la localitat. Finalment, l'altre punt fonamental és desenvolupar els acords signats entre la Santa Seu i l'Estat espanyol el 1979. Seguint l'article 27 de l'Estatut d'Autonomia, aprovat un any després, la Generalitat de Catalunya té competències per executar tractats internacionals. D'aquesta manera potenciaríem l'Església catòlica a Catalunya. També seria interessant que els acords signats el 1992 entre la Comissió Islàmica d'Espanya i l'Estat també es poguessin desenvolupar a Catalunya per-

ques de cooperació i de tutela de la llibertat religiosa.

—L'imam de la Meca va visitar recentment Catalunya i va anunciar la construcció d'una mesquita i d'un centre islàmic a Barcelona. Diverses veus s'han aixecat demanant reciprocitat.

—La visita de l'imam ha estat també un acte de política internacional entre Catalunya i Aràbia Saudita. Això ha de servir per bastir ponts de futur i demanar la reciprocitat, perquè els drets humans són universals i no han de restar supeditats a les fronteres dels estats; en aquest sentit subscriu, doncs, les paraules de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles. La llibertat religiosa és, en aquest sentit, el primer dret humà reivindicat molt abans dels Estatuts de Tolerància de

Xina

església en el món

La Xina s'oposa a la visita del Papa a Hong Kong

■ Pequín afirma que «la visita no és convenient perquè el Vaticà té relacions amb Taiwan i no amb nosaltres»

ROMA.— La Xina nega a Joan Pau II el permís per visitar Hong Kong, i ho fa abans fins i tot que el Vaticà hagi sol·licitat formalment una petició oficial perquè el Papa pugui viatjar a l'antiga colònia britànica, on el Pontífex volia clausurar el Sínode dels Bisbes per a Àsia.

El portaveu del Ministeri d'Afers Estrangers de la República Popular de la Xina va ser contundent: «No és apropiat per al Papa visitar Hong Kong, ja que el Vaticà manté relacions diplomàtiques amb Taiwan.» Un argument polític que no pot amagar la manca de «llibertat religiosa», pactada per la Xina i la Gran Bretanya per a Hong Kong.

Segons l'agència Fides, es van realitzar negociacions preparatòries amb les autoritats comunistes però «la Xina volia controlar tots els fils de les cerimònies del Sant Pare, amb el risc d'organitzar celebracions del Papa amb els bisbes de l'església patriòtica que no té cap lligam amb la Santa Seu». Fins i tot hi havia el risc

que «el Papa hagués de sotmetre els seus discursos a les autoritats xineses abans de pronunciar-los».

Malgrat la Basic-Law de Hong Kong, signada per la Xina i la Gran Bretanya, on es preveu la llibertat i autonomia des del punt de vista religiós almenys durant 50 anys, el país asiàtic ha frenat la influència de catòlics i protestants a l'excolònia amb lleis regionals que prohibeixen l'evangelització i la importació de material religiós.

Els bisbes i fidels de la República Popular de la Xina, Taiwan i Hong Kong han expressat la seva tristesa davant la negativa de Pequín ja que «el Papa no podrà parlar a una assemblea de cristians

La Xina ha restringit l'activitat religiosa a Hong Kong.

xinesos per presentar l'exhortació apostòlica conclusiva del Sínode d'Àsia».

L'entrega per part de Joan Pau II de l'exhortació conclusiva de l'assemblea sinodal (celebrada a Roma entre gener i maig del 1998) podria tenir lloc a l'Índia. Després de la invitació oficial del govern indi, sectors influents del Consell Mundi-

al Hindú, el Vishnu Hindu Parishad (VHP), va manifestar el seu desacord amb una possible visita papal. Tot i això, el president del VHP, Vishnu Hari Dalmia, ha declarat recentment que «nosaltres acollirem el Papa com qualsevol altre dignatari, sempre que no animi les conversions d'hindús al cristianisme». (*Zenit*)

ANÀLISI

Pequín intimidada

La doble vara per mesurar s'aplica de forma habitual a la Xina: d'una banda és un mercat de mil dos-cents milions de persones i de l'altra és un sistema totalitari en transició que demostra un respecte escàs pels drets humans. La doble vara de mesurar garanteix la impunitat en l'assetjament a la dissidència, la persecució religiosa o la intimidació al veí Taiwan. De forma paradoxal, el que li passi a la Xina sembla importarnos ben poc, o potser mirem cap a un altre lloc perquè ens espanta percebre la veritable dimensió històrica que té la incertesa sobre el futur xinès.

En matèria de llibertat religiosa, la Xina postmaoista vulnera tots els decàlegs tot i que la seva constitució declari la llibertat de creences en matèria de fe. Allà sobreviu com pot la major part de l'Església clandestina del món, un total de deu milions de xinesos que es consideren catòlics. Com va passar en altres règims totalitaris, Pequín va intentar domesticar el catolicisme xinès tolerant oficialment l'anomenada «Associació Catòlica Patriòtica», amb quatre milions d'adscrits i sense cap reconeixement per part del Vaticà tot i que sembla que aquesta circumstància canvia per efectes d'aproximació. En total, es calcula l'existència d'entre seixanta i cent milions de nous cristians a la Xina de Jiang Zemin.

Segons les organitzacions que observen l'estat dels drets humans a la zona, el

cas recent del pare Yan Weiping sintetitza tràgicament la situació. Feia missa en un domicili privat de Pequín quan les forces de seguretat van irrompre i se'l van emportar. Poc després va aparèixer en un carreró de la capital xinesa, mort a cops. El terror d'Estat afecta de ple la seguretat d'aquells sacerdots occidentals que —amb la cobertura de la docència o l'assistència tècnica— treballen clandestinament a la Xina. La repressió de les manifestacions de la secta taoista Falun Gong —com ha passat recentment— serveix també com a excusa per incrementar l'assetjament a l'Església catòlica a les catacumbes.

El conflicte entre l'Església i l'Estat confina en camps de treball —el «gulag» xinès, tan poc denunciats entre nosaltres— als que són detinguts mentre són a missa. Com va passar a l'Europa de l'Est, al bisbe —després cardenal— Kung el va detenir la policia secreta de Mao i va estar a la presó durant trenta anys. El cardenal Kung va poder sortir de la Xina a finals dels vuitanta però no pot tornar al seu país perquè la diplomàcia xinesa li ha confiscat el passaport. El seu exili transcorre ara a Connecticut.

A qui li pot importar entre nosaltres l'exili d'un vell cardenal o la persecució

de deu milions de catòlics xinesos no és una pregunta simplement retòrica. Va passar el núvol negre de Tiananmen i un cop més el triomf de l'oblit excepte per algunes imatges per omplir quan els teletvítics celebren l'aniversari de l'atrocitat. Sembla que tampoc resulta suggeridora la imatge d'algú que mor apallissat per celebrar la missa a Pequín.

L'obertura xinesa és una dada, però no arriba als drets de l'Església catòlica. Davant d'un creixement econòmic de vertigen, l'objecció més evident és que es tracta d'una economia orientada cap al sistema de mercat però sense una clara seguretat jurídica. Sense llei no hi ha mercat, com deien els lliberals clàssics. És evident que la nova economia xinesa ofereix incentius a la gent, però l'Estat després en controla els drets individuals. Tot val en nom de l'estabilitat, com pregona Jiang Zemin quan viatja per Occident.

Emprar l'actual despotisme de la «nomenklatura» xinesa en el fet diferencial d'una cultura mil·lenària que va amarar la revolució de Mao significa reconèixer espais inassequibles a l'exercici de la llibertat i, en termes de realitat històrica, es contradiu de manera aparatosa amb el fet de la transició democràtica a Taiwan,

reducte de la més pura tradició xinesa com a conseqüència de la guerra civil. Si Taiwan viu com a plena democràcia no es podria argumentar que la precarietat dels drets humans a la Xina continental respon a una tradició inviolable.

Si la complexitat és una altra dada de la realitat xinesa també és cert que de vegades serveix com a excusa per no jutjar de forma crítica el sistema repressiu de Pequín. Testimonis com el dissident Harry Wu compleix amb escriure el paper que en el seu moment va tenir la dissidència soviètica a l'hora de denunciar els camps de treball o els penals psiquiàtrics. Wu va passar dinou anys al «gulag» xinès fins que va ser excarcerat i expulsat de la Xina després d'intenses vicissituds. Ara té passaport nord-americà. Gairebé mil camps de treball forçat existien a començaments de la dècada present.

Ningú no va ignorar que gairebé resulta fàcil combinar els interessos econòmics i estratègics amb l'imperatiu dels drets humans. El cas de la persecució religiosa a la Xina no es limita a l'anecdòtic del mercat de consum, amb les seves hamburgueseries, el cinema de Hollywood i la popularitat de les grans figures del beisbol nord-americà. També són indicis de canvi que a llarg termini configurarien una forma de llibertat.

Valentí Puig

(article publicat a "El Correo")

Vietnam

Multitudinari pelegrinatge al santuari de La Vang

■ El govern del Vietnam va vetar la presència del Papa a la celebració dels 200 anys de l'aparició de la Mare de Déu

HANOI.— Coneixem ben poc del Vietnam. Descartant els tòpics que durant anys hem vist a les pel·lícules «made in USA», podem dir que és un país rural on la religió majoritària és la budista, un 55% del total de la població, i on la comunitat catòlica s'ha fet un forat: el 7% dels 70 milions d'habitants del Vietnam són catòlics.

Potser el succés relacionat amb la religió que més íntimament ha commogut els catòlics del Vietnam va passar fa 200 anys: les aparicions de la Mare de Déu de La Vang. El poble vietnamita professa una gran devoció a aquesta Mare de Déu i el santuari on es guarda la imatge és un lloc de pelegrinatge popular de cristians, budistes, taoistes, caodistes i tribals. Prova d'això són les més de 200.000 persones que segons el P. Giuseppe Duong Duc Toai es van congreguar a la basílica menor de Nostra Senyora de La Vang el 15 d'agost.

L'Església vietnamita, en la seva lluita per poder desenvolupar un servei reli-

giós, topa amb el govern que vol controlar cada passa de la gent, i més en un període d'insatisfacció i protesta dels camperols davant de la corrupció dels governants. Amb motiu de la celebració del bicentenari de les aparicions de la Mare de Déu de La Vang s'ha donat una altra mostra de la tensió entre l'Església catòlica i el govern comunista de Vietnam. No és el primer ni serà l'últim capítol. L'Església vietnamita va convidar el Papa a participar a les celebracions. Però el govern del Vietnam va bloquejar aquesta invitació i va posar com a condició al pelegrinatge del Papa l'establiment de relacions diplomàtiques amb la Santa Seu.

Malgrat no poder assistir a les celebracions, Joan Pau II va enviar un missatge d'ànim i esperança per als pelegrins al santuari marià i va demanar als vietnamites catòlics que «confiïn en la nostra Mare comuna enmig de les tempestes del pecat i dels esdeveniments dolorosos de la història, romanguin fidels al Crist i testimoniïn el seu amor». Al gener passat Joan Pau II va declarar el santuari de La Vang com a lloc d'unitat per a l'Església i per als vietnamites escampats pel món sencer.

Malgrat els frens posats a celebrar la festa de forma multitudinària finalment el govern comunista es va mostrar molt més «tolerant», tot i que al santuari i els seus voltants es podien distingir un bon nombre de policies de

Vietnam navega amb dificultats cap a la llibertat religiosa.

país, alguns amb càmeres de vídeo. Mal senyal quan la tolerància es converteix en un regal.

Rogeli Vázquez Franzi

Nou decret sobre les religions

En un dels despatxos de l'administració vietnamita hi ha un cartell on es pot llegir «Oficina per a Afers Religiosos». Es pot llegir en vietnamita, és clar. Però no fa falta viure al Vietnam per entendre quin és el propòsit d'aquest departament del govern: controlar i limitar les activitats religioses al país.

L'Oficina per a Afers Religiosos té previst presentar aviat un decret sobre les religions que substitueixi l'anterior, considerat «massa restrictiu» per personalitats religioses i fins i tot per alguns membres del govern. Des de fa mesos circula un esborrany del nou decret. Són 38 articles que no canvien la repressió establerta i que alguns preveres de Ho Chi Minh Ville han resumit amb la frase següent: «Per a cada activitat religiosa s'ha de demanar permís al govern (local, regional o nacional).»

L'única novetat és que el text tracta d'emmarcar les religions presents al Vietnam, amb al·lusions al catolicisme i al caodisme, a més de la budista, majoritària al país. El govern intenta blindar també la participació d'entitats de l'exterior. «Les organit-

Instrucció religiosa a Bien Hoa.

zacions religioses legals dintre del país han de sol·licitar permís a les autoritats civils abans de portar a terme orientacions religioses procedents d'organitzacions estrangeres.»

L'article 10 del decret afirma que «els ciutadans tenen dret a optar per la forma de vida religiosa que els convingui», però dos articles més avall es deixa clar que «es pot practicar la religió "d'acord amb la llei i després del permís de les autoritats"». Es dona permís a sacerdots i religiosos perquè puguin sortir a l'estranger a fer cursos o a

visitar parents, però centenars de sol·licituds estan aturades als despatxos de les oficines governamentals. Fa vint anys el govern va confiscar propietats a les esglésies i a comunitats budistes. El nou decret esborra tota esperança de recuperar-les i deixa clar que aquestes propietats «ofertes» continuaran a mans de l'Estat. Especialment dramàtic és el cas de les escoles, ja que bona part de les confiscades s'han convertit en edificis semidestruïts i on els mateixos professors s'emporten a casa seva una porta, una finestra, totxanes i vidres. (R.V.)

AMÈRICA LLATINA

Ajuda als camperols llatinoamericans

La Fundació Populorum Progressio, reunida al juliol a la ciutat colombiana de Manizales, va aprovar una ajuda als països llatino-americans d'uns dos-cents seixanta mil milions de pessetes. El Consell d'Administració de la Fundació, formada per arquebisbes i bisbes d'Amèrica Llatina, va aprovar 201 projectes proposats per diferents

col·lectius d'Amèrica Llatina i el Carib.

D'aquests projectes per a l'any 1999, el 23,6% corresponen a l'àrea d'educació; el 19,7% es refereixen a infraestructures comunals; el 43,8% a producció (agropecuària, artesanal); mentre que el 8,14% estan relacionats amb la salut, i el 4,2% amb la construcció d'habitatges. (Francisco Azcona, sotssecretari de Cor Unum)

GESMOR

DESDE 1950

Servei permanent
24 hores

Ens desplaçem a domicili

**Tramitació
d'enterraments**

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

Troqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Cantàbria

La Vall de Valderredible, terra de vocacions

■ Un de cada nou habitants de la vall està consagrat a la vida religiosa

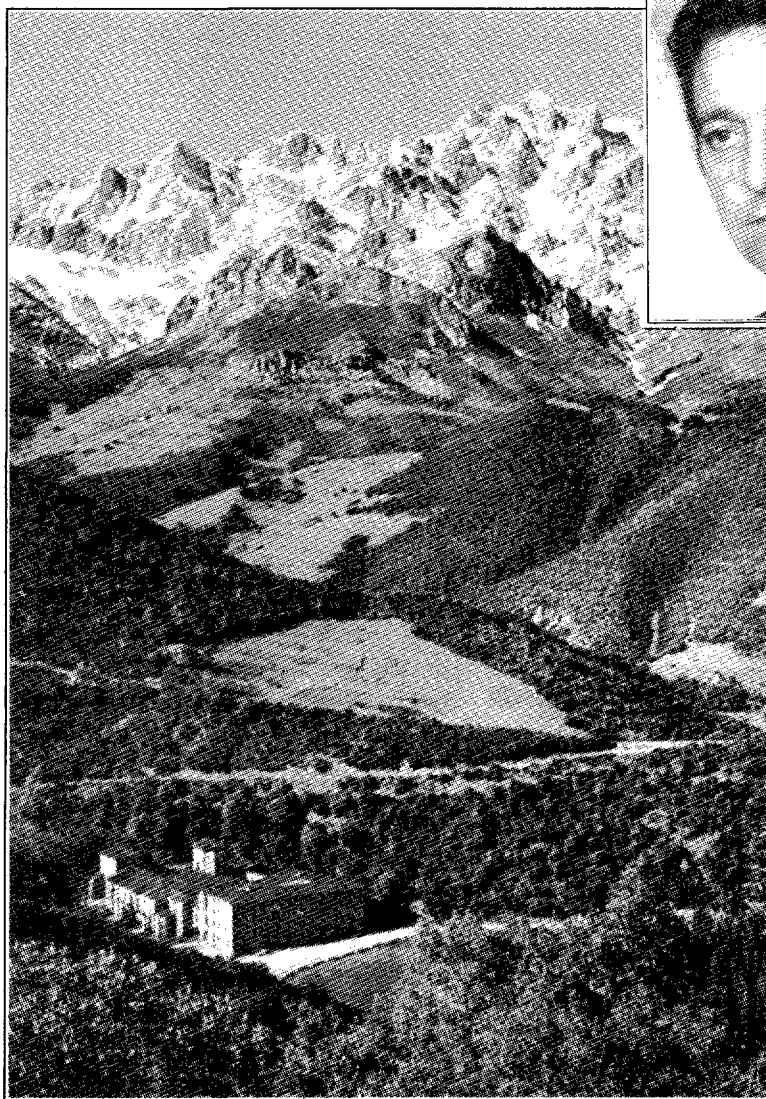
SANTANDER.— Valderredible, el nom d'una vall de Cantàbria potser no gaire coneguda, s'ha revelat com el bressol del major nombre de vocacions per metre quadrat de tot l'Estat espanyol. Aquest municipi de 53 pobles i 1.185 habitants té repartits pel món 133 religiosos.

73 dones i 60 homes fills de la Vall de Valderredible són religiosos consagrats i estan repartits per diferents punts de l'Estat espanyol, i... l'Argentina, Colòmbia, Angola, el Camerun, el Brasil, França, Itàlia, Puerto Rico i un llarg etcètera. D'aquesta manera Valderredible és el municipi que concentra un major nombre de vocacions de l'Estat espanyol.

Aquest curiós «descobriment» és fruit de la feina d'un d'ells, l'escolapi P. Fidel Gómez, que en jubilar-se va decidir ocupar part del seu temps a tafanejar quantes vocacions hi havia a l'Ajuntament de la seva vall natal. De l'estudi se'n deriven algunes estadístiques. Per exemple, l'edat mitjana dels 133 religiosos sobrepassa per poc els 68 anys. El més jove, Luis, de 40 anys, i el més gran de tots, Lucas, amb 92.

El treball també recull el nombre d'institucions religioses a les quals pertanyen els consagrats: 43 congregacions diferents entre les quals destaquen les carmelites de Sant Josep, amb 9; les Serventes de la Passió, amb 8; els Menesians i les Serventes de Maria, amb 7; i els Franciscans, Maristes i la Sagrada Família de Burdeus, amb 6. A més, 18 són sacerdots diocesans i 4 del clergat castrense.

El P. Fidel ha detectat a més un elevat índex de vocacions que han nascut en

una mateixa casa. Una família amb cinc religiosos i un prevere; una altra amb dues religioses i dos religiosos; quatre famílies amb tres vocacions; i fins a dotze famílies amb dos germans consagrats.

A la llista de les 133 vocacions de Valderredible hi destaquen uns quants noms pels càrrecs que han arribat a exercir. Hi ha dos monsenyors d'Honor: José

M. Celis, vicari coronel castrense, i Serafín Sedano, comandant de la Guàrdia Reial. La mare general de les Serventes de la Passió, Milagros López, o la provincial de les Serventes de Maria, Consuelo Gutiérrez. A més d'alguns superiors i superiores, un canonge de la catedral de Burgos i el rector del Seminari Monte Corbán de Santander. (S.I.C.)

P. Fidel Gómez.

El monestir de Santo Toribio de Liébana, un dels focus de l'espiritualitat cantàbrica.

VATICA

Premi de periodisme per a Ràdio Vaticano

MIAMI.— El prestigiós premi del «Pax Institute» de l'arxidiòcesi de Miami a EUA ha recaigut enguany a l'emissora de ràdio de la Santa Seu, Ràdio Vaticano. El guardó premia l'emissora per l'excel·lència de les seves transmissions en el camp de les comunicacions d'àmbit internacional.

La cerimònia d'entrega del premi va tenir lloc dins la Tercera Exposició de les Comunicacions Catòliques celebrada a Miami, un esdeveniment que va reunir bona part dels mitjans de comunicació de masses catòlics d'Occident. (Zenit)

INTERNACIONAL

El record de Hume

MILÀ.— El màxim responsable en la guia del Consell de les Conferències Episcopals europees, el cardenal Carlo Maria Martini, ha recordat el seu antecessor en el càrrec, el cardenal primat d'Anglaterra Basil Hume, mort al juny passat. «En preguntar-me com hauria de ser una figura de bisbe en aquest moment de transició de mil·lenni, em ve a la ment el seu record», va comentar Mons. Martini, arquebisbe de Milà.

Mons. Basil Hume.

La reflexió al voltant d'aquest cardenal anglès també es fa des de la realitat catalana. Recentment el bisbe d'Urgell, Mons. Joan Martí, va presentar Mons. Hume en un article d'opinió (*La Vanguardia*, 13/08/99) com a defensor del diàleg i de l'ecumenisme, però sempre apel·lant a l'autoritat del Papa com a garantia de la unitat amenaçada. Com a mostra, el purpurat anglès va deixar escrit en el text de l'homilia del seu funeral paràgrafs com aquest: «Conec i comprenc els arguments a favor de l'ordenació sacerdotal de les dones. Però no sóc capaç de fonamentar el meu judici últim d'aquesta qüestió només amb aquests arguments. S'ha d'entrar en el territori de la fe. Amb això vull dir que he d'intentar descobrir quina és la voluntat de Jesucrist. I no em sento capaç de descobrir-la amb seguretat, llevat que jo escolti l'autoritat del successor de sant Pere, en la seva tasca de guiar l'Església.» (C.C.)

70 catalans a la X Assemblea General de la GOAC a Madrid

MADRID.— Més de mil delegats arribats d'arreu de l'Estat espanyol, entre ells 70 catalans, van participar a la X Assemblea de la Germandat Obrera d'Acció Catòlica (GOAC) que es va celebrar a Madrid a mitjans d'agost. Amb el lema «Testimoni de Jesucrist en el món obrer», la GOAC, impulsada per la crida de Joan Pau II a la nova evangelització, va fer una crida per recuperar la solidaritat com a valor central en l'àmbit del treball.

La reflexió de l'Assemblea va girar al voltant de «com portar la Bona Nova en les circumstàncies actuals del món obrer». Segons Diego Márquez, president de la Comissió Permanent de la GOAC, aquestes circumstàncies són «la desigualtat en les condicions de treball i la remuneració, la indefensió dels immigrants, la insuficiència de les pensions i l'atur».

El nunci apostòlic de la Santa Seu a Espanya, Lajos Kada, va fer una crida als treballadors cristians a assolir la santedat

des de la condició d'obers, a lluitar per la dignitat de les persones i del treball i a oferir l'Església al món obrer. «No separeu la casa i la feina», va proclamar el nunci als assembleistes.

El president de la Conferència Episcopal espanyola i arquebisbe de Madrid, el cardenal Antonio María Rouco, també es va dirigir als membres de la GOAC per exhortar-los que «la missió d'anunciar a Jesucrist al món obrer no és fàcil, però no admet ajornament». (C.C.)

Carta Dominical

L'estudi espiritual de l'evangeli

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

En la nostra lectura de l'evangeli, hi hem de cercar un encontre personal amb el Senyor. No hem de quedar-nos en el coneixement d'allò que se'ns diu. Qui ho pugui fer, farà bé de cercar textos exegètics, atendre el sentit literal, els gèneres literaris, la composició, etc., però —compte!— només per tal de veure en profunditat el sentit de la paraula. Tot això que hem esmentat pot ser necessari, però sense aturar-se en aquestes coses, perquè més aviat ens impedeixen trobar personalment Jesús. Busco en l'evangeli un coneixement personal i real. Cal partir directament de la lectura personal.

«Qui s'aturi en aquestes coses, es pot quedar a les

fosques, sense tenir una mirada neta, un cor humil, una intenció recta i l'ànima en pregària, per mitjà de la imponderable, lliure i gratuïta donació de la gràcia.» Així ho deia, fa 35 anys, Pau VI a Natzaret.

S'ha dit que, en tota lectura atenta, hi ha una comunicació entre l'esperit de qui va escriure i el de qui llegeix. Això és especialment cert en la lectura de la Bíblia. La comunió es dona en el mateix Esperit (Sant) que inspirà l'escriptor i el mateix Esperit que posseeix el catòlic que llegeix.

Hi ha també el sentit del misteri. No es tracta de qualsevol persona, sinó del Fill de Déu. El coneixement de la seva persona és infinit, sense límits. Tal vegada, en rellegir un cop més un text ben conegut, no vegi un sentit nou, però el rellegiré amb respecte i atenció convençut que Ell se'm revelarà millor amb aquest esperit contemplatiu. És la posició i l'oració de Maria: «Conservava totes les coses en el seu cor.» Una vegada més, com passa quan veiem o escoltem quelcom, el més important no és si se'ns diu quelcom de nou, sinó el fet que la nostra actitud sigui nova.

Estem convençuts de l'actualitat misteriosa de les paraules i els fets evangèlics. Ell viu «ara», per als «homes d'avui», «els mateixos misteris». Avui viu el Nadal, l'encontre amb la samaritana, l'amor als seus

amics, l'anunci de la passió —com en l'evangeli d'avui. Cal que llegeixi així l'evangeli per tal de trobar-me compromès i veure com els altres creients també ho estan. No és sols recordar el seu exemple per tal de veure com hem d'actuar, sinó veure la demostració de com Ell actua ara.

Atenció a la lleialtat. No s'ha de llegir per provar les meves conviccions, que és una gran temptació, gairebé inevitable de vegades, sinó que cal llegir-lo amb l'actitud de veritable deixeble: potser ens dirà coses que no ens convenceran, que no van amb les nostres posicions personals. Cal veure amb atenció els contrastos. La bondat, per exemple, i la mansuetud no estan renyides amb l'exigència en Ell. D'aquesta manera, es troba sempre la crida a la conversió i, no poques vegades, també la creu, però una creu que porta la salvació. Perquè mai no podem deixar de combregar amb el misteri central de la seva Passió i Resurrecció.

Finalment, el coneixement personal no ens pot fer oblidar els criteris del magisteri de l'Església, que coneix la Paraula molt millor que nosaltres, també quan ens assenyala quins trets no són del Crist. I quins, que potser són marginats en la nostra vida, sí que ho són i de forma prioritària.

Paraula i vida

La virtut de la solidaritat

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Si és veritat que en la nostra societat hi veiem un fort individualisme, també és cert que hi ha moltes manifestacions de fraternitat i de solidaritat.

La solidaritat no significa només una vinculació fraterna entre els pobles i les nacions. Cal subratllar que la solidaritat s'ha de dur a terme també en les relacions de les persones que conviuen en un mateix poble o en una mateixa ciutat.

Joan Pau II ha dedicat una encíclica a la solidaritat.

La presenta com a solució a molts problemes que tenim en el nostre món. Ell ens diu que la solidaritat és una virtut humana i cristiana. Per tant, una virtut que ha de tenir qualsevol persona humana creient o no creient.

La solidaritat és una virtut humana perquè té les arrels en la naturalesa humana mateix: un ésser creat a imatge i semblança de Déu. Per això, l'encíclica afirma que «l'exercici de la solidaritat dintre de cada societat és només vàlida quan els seus membres es reconeixen, els uns als altres, com a persones». Així, doncs, l'exploació, l'opressió i l'anul·lació dels altres queden efectivament excloses d'una societat quan es considera «l'altre» com una persona i no pas com un objecte, que pot ser manipulats fins a la degradació.

Però la solidaritat és encara més: és una virtut cristiana. Té l'arrel en l'amor pel qual Déu s'ha fet solidari de tots els homes en Jesucrist. L'encarnació del Fill de Déu, el fet de fer-se home com nosaltres, és

la irrupció de Déu en la història humana per estimar, per elevar la dignitat de la persona humana i per salvar els homes. Això apareix clarament en aquestes paraules de Jesús: «En la mesura que ho vau fer a uns d'aquests germans meus tan petits, a mi m'ho féreu.»

¿Quina és la salut de la solidaritat en la nostra societat? Una cosa és ben constatable: l'individualisme va creixent visiblement en la societat. Això no ens ajudarà a solucionar els problemes del nostre món, sinó que els agreujarà. Ens cal, a tots —creients i no creients—, dur a terme una solidaritat més real i eficaç.

No podem oblidar una observació actualíssima de Joan Pau II, en recordar aquest principi evangèlic i tan arrelat en la tradició de l'Església: que tots els cristians tenim l'obligació «d'alleujar la misèria dels qui sofreixen, no solament amb allò que és "superflu", sinó també amb allò que és "necessari"».

El món d'avui necessita veure en la solidaritat de tots —creients i no creients— «la mà amiga de Déu».

opinió

Zoom

Destrucció, mort, dolor. Aquest ha estat el tràgic balanç del terratrèmol de set graus de l'escala de Richter que va sacsejar el 17 d'agost passat una àmplia àrea del nord-oest de Turquia durant quaranta-cinc segons. Més de 4.000 persones van morir a conseqüència del sisme, el segon en intensitat que ha tingut lloc al món en els darrers vint anys. L'ajuda humanitària internacional, en material i personal, ja ha arribat a la zona, fins i tot la de països políticament hostils com Grècia i l'Iran. Davant d'un cataclisme d'aquesta magnitud els recels diplomàtics passen a segon terme i es dona prioritat a la solidaritat.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Què en fa el Vaticà, dels diners?

Fins i tot una institució estrictament espiritual com la Santa Seu necessita diners per complir la seva missió.

Per aquest motiu, l'agència Zenit informa sobre unes declaracions de Mons. Sergio Sebastiani, president de la Prefectura d'Assumptes Econòmics de la Santa Seu, que ha fet en una conferència de premsa pel que fa al balanç econòmic del Vaticà durant l'any 1998.

Mons. Sebastiani ha començat les seves declaracions amb unes paraules optimistes: «Durant sis anys consecutius la Santa Seu ha tancat el balanç amb un discret

superàvit: les entrades han estat superiors a les sortides.»

La major part del desemborsament està destinat a mantenir les activitats institucionals i administratives, un concepte que inclou tots els organismes de la cúria romana: congregacions, consells, tribunals, oficines, etc. Cal dir que en aquests organismes hi treballen uns dos mil empleats.

Les sortides més fortes de la Santa Seu provenen dels mitjans de comunicació social. Així, per exemple, Ràdio Vaticano i *L'Osservatore Romano* han acumulat un dèficit de dos milions de dòlars en un any. Amb tot, aquests mitjans de comunicació són necessaris per expandir de manera capil·lar arreu del món el missatge evangèlic i els ensenyaments del Sant Pare.

D'on surten els diners per fer front a les despeses del Vaticà? Mons. Sebastiani ho revela: provenen d'aportacions de les diòcesis, de congregacions i instituts religiosos, de fundacions, associacions, etc. També de donacions anònimes. «Sense la generositat dels bisbes, els sacerdots, els religiosos i els laics de tot el món no es podrien cobrir les despeses», ha manifestat Mons. Sebastiani.

Finalment, cal advertir que l'anomenat Òbol de Sant Pere, que recull els diners donats al Sant Pare pels catòlics de tot el món, ha obtingut cinquanta-dos milions de dòlars l'any 1998. Tots aquests diners han estat destinats íntegrament a obres socials per expressa indicació de Joan Pau II.

Notes insignificants

Germà Adrià

El teu fracàs total...

Novament comentem una pàgina de l'Evangeli, la que ens proposa l'Església per al diumenge XXII.

Els apòstols ja gairebé es creien els ministres d'un gran Rei, del Messies poderós, del Salvador. Ja t'havien vist aclamat per les multituds i havien viscut molts dels teus miracles.

Però quan menys s'ho esperaven els dius que aniràs a Jerusalem i que allà la gent important donarà l'ordre d'executar-te i de crucificar-te.

Els desmuntes tots els seus projectes. Els disols totes les seves il·lusions.

I Pere, el més impetuós i sincer, t'increpa: «De cap manera», i Tu, fins i tot, li dius que parla com Satanàs i que s'aparti de Tu.

Després dius unes barbaritats incomprensibles per als que ja pensaven que series Rei. Els dius que «s'han de negar ells mateixos... Que cadascú prengui la seva creu... Que t'acompanyin camí del Calvari... Que estiguin disposats a oferir la vida per Tu...» Tu, el «miraculós», el predicador que fascina tothom, aquell que alimenta multituds, el que ressuscita els morts. Tu anuncies el teu gran fracàs: seràs crucificat, i per això vols anar a Jerusalem.

I així serà. I de tots aquells que van menjar miraculosament i de tots els que vas guarir, ningú no sortirà a defensar-te. Al contrari, alguns, potser molts, s'afegiran al clam davant de Pilat i demanaran que et crucifiquin.

El teu fracàs total...

Nosaltres sempre busquem l'èxit. En tot: en els negocis, en la família, en els estudis, en les relacions, en la política... Fins i tot en el tracte amb els marginats.

Sempre persegüim la rehabilitació dels delinqüents, i la gratitud dels afavorits per la nostra ajuda, i la simpatia dels pobres... Busquem aquí la nostra recompensa.

Voldríem que els pobres fossin atents amb nosaltres (sense pensar que moltes vegades els molesta haver de demanar-nos ajuda o almoïna). Ens agradaria que els presos diguessin de nosaltres que els hem ajudat a canviar de vida (i moltes vegades no poden ni pensar en el seu canvi de vida).

Voldríem anar a Jerusalem, però no per ser crucificats, sinó per ser condecorats d'alguna manera. Ens agradaria que diguessin de nosaltres que vam contribuir a salvar molta gent. I ens il·lusiona la possibilitat de sortir alguna vegada a la premsa. I n'he vist més d'un que es frega les mans, només de pensar a sortir a la televisió...

No sabem acceptar el nostre fracàs.

No podem comprendre que per a Jesucrist el fracàs fou la seva Redempció Universal. I perquè Ell va fracassar, el món es va salvar.

Dóna'ns, Senyor, naturalitat i senzillesa. Dóna'ns, Senyor, realisme i humilitat.

Concedeix-nos, Senyor, la gràcia de ser una mica com Tu: donar-ho tot, donar-nos totalment, disposats a ser crucificats.

Punt de vista

Jordi Bassas Ribalta

La dignitat de la mort

Avui es parla molt de «mort digna», sobretot quan es toca el tema controvertit de l'eutanàsia. Però si parlem de «mort digna», és evident que ho fem per contraposició a una altra forma de mort, que seria «indigna», de l'ésser humà. En quin lloc rauria la «dignitat» o la «indignitat» de la mort humana, dependria també del sistema de valors de la societat considerada. Per a les societats de tipus guerrer tradicional, la mort considerada més digna era la que tenia lloc en combat, sense tenir gens en compte el grau de sofriment que pogués patir el moribund. En ambients de fort sentiment religiós, el martiri sempre s'ha considerat el màxim exponent de la mort digna, i com més sofriments patits, més meritòria l'acció del màrtir. No ha estat, de fet, fins a èpoques recents que la dignitat de la mort s'ha vinculat a l'absència, o a l'alleujament del dolor i del deteriorament físic. Segons aquest nou sistema de valors, tant la presència del dolor com del deteriorament físic, serien impropis de la dignitat de l'ésser humà.

Sense menystenir de cap manera la importància de la medicina pal·liativa, ni tampoc dels avenços de la cosmètica per fer més «presentable» l'aspecte extern de les persones afligides per les malures i per l'edat, sí que és

qüestionable, segons el meu parer, el clar reduccionisme estètic del problema. Vincular la dignitat o la indignitat d'una situació límit o terminal de la persona a la impressió favorable o desfavorable que en reben els qui estan al seu costat, pot arribar a un perillós subjectivisme ètic. I de fet això és el que passa moltes vegades amb els qui es declaren partidaris de l'eutanàsia. En molts casos, el presumpte sentiment de pietat davant del sofriment de l'altre, no és més que una invencible sensació d'incomoditat davant de l'existència d'allò que no compta en els cànons de l'estètica imperant. Aquesta estètica considera el dolor, la prostració física i anímica, la caducitat de l'existència i la mateixa mort inevitables, com a meres excepcions a una regla general presidida per la plenitud juvenil eterna. Per això, el vell ha deixat de ser la persona venerable a qui les noves generacions acudien per retre homenatge i demanar consell, i en molts casos s'ha convertit en un patètic alumne endarrerit d'atletics i gràcils monitores de tècniques de «manteniment» de la maquinària orgànica. Per això, cal mantenir-los ben allunyats dels joves, no fos cas que els contaminessin les xacres, la molesta tendència a repapiejar, i fins la proximitat potencial de la mort. Quina pena que fan aquestes

autèntiques «guarderies» de vells, ben aïllades d'un món exterior on no hi tenen cabuda, ni vot ni veu!

Tornem al nostre tema. Encara que ho sembli, no és el mateix parlar de «mort digna» que de «dignitat de la mort». La «mort digna» seria aquella mort «políticament correcta» segons les conveniències i els costums de l'època. La «dignitat de la mort» és, en canvi, allò inherent a la condició humana en totes les èpoques i en totes les circumstàncies. En tota mort humana, fins en la més anònima i insignificant, hi ha una «dignitat» irreductible a la pròpia forma de morir. És evident que afirmar això comporta, en principi, una visió religiosa de l'existència i una esperança en el més enllà. Però, si dic «en principi», és perquè estic convençut que una reflexió purament profana també pot arribar a conclusions semblants. La «dignitat» de la mort, prové sobretot de la condició inevitablement «misteriosa» de l'experiència del moribund, no pas de la «plusvàlua» o de la «minusvàlua» que hi vulguin afegir els supervivents. Ni l'una ni l'altra afegiran res al «misteri» que ja s'insinua en la impossibilitat radical de determinar el moment exacte del traspàs. Ni la mentalitat més agnòstica podrà negar el caràcter esmunyedís de la mort fins i tot davant dels instruments científics més sofisticats. Talment com si se sostragués d'un instant que, tot i romandre en el temps, d'alguna manera es sostregués a la pròpia temporalitat.

La «dignitat de la mort» no exclou cap tipus de «mort digna», sinó que se situa en una altra esfera, i per això les relativitza. Per això hi ha morts considerades «dignes» que, de fet, atempten contra la pròpia «dignitat» de la mort, o si més no, no la tenen en compte. Pensem-hi.

a propòsit de la Bíblia

El porc

Fa poc em deia una antiga amiga, que la seva falta de fe es remuntava a la infantesa. Que no podia admetre aleshores el fet que els dimonis expulsats per Jesús, a la terra de Gèrasa, episodi contat pels tres evangelistes (Mt 8:28, Mc 5, Lc 8:26) fossin enviats al ramat de porcs, que aquests s'aboquessin al mar, i que per tant es perdessin un gran nombre de pernils. Quina pèrdua més inútil i indigna d'algú a qui volien anomenar Mestre i Déu. Jo li explicava que, per a un semita, el porc és un animal fastigós, si fa no fa com un escarabat o un poll per a nosaltres. Aquest últim animal pot transmetre el tifus, com ens advertien aquells cartells de la postguerra, aquells que anomenàvem del «poll verd». Doncs bé, el porc resultava ser, fins fa pocs anys, un portador fàcil del terrible paràsit de la triquinosi.

Un antic company de peregrinació a Terra Santa, el passionista P. Díaz, em va convidar, durant la meua estança recent a Compostel·la, a menjar una mariscada. D'aquest plaer no n'havia gaudit des de feia més de 50 anys, època en la qual, per determinades situacions professionals del meu pare, rebia regals d'aquesta mena i, que per aquelles circumstàncies, no resultaven cap luxe. Vaig disfrutar d'allò més. I li ho vaig agrair molt. Però hi va haver alguna cosa més durant l'àpat, i ve a tomb del que escribia al principi. Altres vegades he comentat el fàstic que sentim només amb el fet de pensar menjar alguns animals, concretament em referia a les llagostes (els insectes). Davant

meu tenia una safata amb potes de llagosta, percebes i una cranca entre d'altres animals. Tant aquests com les llagostes són artròpodes, crustacis uns, insectes els altres; vermells els primers, verds els altres. Menjar potes de l'ortòpter em faria fàstic, però assaborir tot allò que tenia davant meu era un plaer. Gaudeixo dels sentits i de la felicitat nostàlgica, per tot el que ja he dit dels meus records familiars. Teòricament, menjar-se l'interior de la closca d'una cranca hauria de ser repugnant, però jo me'n llepava els dits.

El porc, tot i que estigui molt ben cuidat, per a un semita serà abominable, com ho seria per a nosaltres un recipient ple de puces, per molt netes que estiguessin. Són qüestions culturals. I la pedagogia religiosa algunes vegades estableix normes d'acord amb aquestes mentalitats, condicionaments socials o criteris higiènic.

Quan penso en l'origen de l'ateisme de la meua amiga, escoltant el relat evangèlic, desitjo que tornin aquells temps en els quals es prohibia llegir la Bíblia als que no sabien llatí o grec. Certament, que aquest no és el meu propòsit, però en la catequesi s'haurien de tenir en compte els detalls petits, que ho són per a algunes persones, però que poden ser grans i nefastos per a d'altres.

La peregrinació xacobeica pot conduir a aquestes reflexions bíbliques, tot i que entre anar-hi, estar-hi i tornar-ne, tan sols hagin passat 5 dies.

P-J Ynaraja,

capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

saber escoltar

Salmejar és meravellós!

Sant Ambrós fou bisbe de Milà. Estem parlant del segle IV, un temps molt fecund per a l'Església. Temps d'arrelament i fonamentació. Exemple estimulador que és anella de la gran cadena del cristianisme bimil·lenari i exigència de donar fruits de bonesa i santedat en els nostres dies. Perquè, a fi de comptes, no hi ha cap època daurada per a l'Església. Sinó que cada temps necessita els seus sants, la vigoria de la fe i la magnanimitat del testimoniatge.

Sant Ambrós dedicava molt de temps al culte diví. A través de les celebracions arribà a molta gent. Entre d'altres al cor d'Agustí, que després esdevindria bisbe i campió de la santedat. Doncs bé, el bisbe milanès escriví uns comentaris als cent cinquanta salms. En un moment determinat es pregunta si hi ha quelcom més agradable que un salm. La resposta és negativa. I exposa les raons que posen en relleu la bellesa dels salms. Un salm és benedicció —dir bé— del poble a Déu, lloança al Senyor, aplaudiment de les meravelles de la salvació, paraula de tot el poble cristià, veu de l'Església, confessió o credo de la fe, lliurament del cor, alegria de ser lliure, remor de goig i cant de joia. Encara hi troba altres valors importantíssims: el salm serveix per llevar la ira, treure les angoixes, alleujar la tristesa. És arma nocturna i magisteri de dia. Escut en la por, festa pel qui viu santament. Afavoreix la serenitat i és penyora tant de pau com de concòrdia.

Els salms són, doncs, una mina espiritual. Convindria que tots els cristians miréssim de familiaritzar-nos-hi. Hi ha creients a qui no els resulta fàcil. N'hi ha d'altres que no parem mai de recitar-los, perquè hi trobem tants motius adequatíssims de pregària personal com el descobriment de la voluntat de Déu. En efecte, els salms —que són paraula inspirada per l'Esperit Sant— apleguen súpriques de malalts i desesperats, accions de gràcies pels favors personals i pels atorgats per Jahveh al poble d'Israel, lloança desinteressada i sincera al Creador i Salvador...

L'Església s'ha fet seus els salms, l'oració d'Israel. Crist els recitava. Ara ella els prega unida al seu Senyor. I els recita o canta diàriament en la Litúrgia de les Hores. El cor cristià és invitat per l'Església a batejar al ritme orant dels salms. Convindria descobrir, qui no ho hagi fet, el Salteri, conèixer-lo i pregar amb ell. No us sembla que seria molt interessant que els cristians, fins i tot els laics, formant una sola veu, malgrat la diàspora de cada dia, reséssim guiats per la Litúrgia de les Hores? És una riquesa eclesial que hauríem d'acollir més.

Joan Guiteras i Vilanova

El rector d'Ars i el segle XXI (i 2)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La imatge de l'Església de l'any 2000

El títol que acabo d'escriure pertany a una conferència de l'actual cardenal Ratzinger pronunciada a Ràdio Baviera l'any 1970 —fa trenta anys!— i publicada en castellà l'any 1973 (*Fe y futuro*, Ed. Sígueme, Salamanca 1973). Quan hom la llegeix, i pensa en el context històric en el qual fou pronunciada, experimenta una forta admiració, i rep un profitós ensenyament. La seva tesi és la mateixa que trobàvem en Tillard, i que ens emparenta amb el testimoni del rector d'Ars. Ratzinger parla explícitament del ministeri:

«El futur de l'Església pot venir i vindrà només, també avui, de la força d'aquells que tenen arrels profundes i viuen de la plenitud pura de la seva fe... No necessitem una Església que celebri amb oracions polítiques el culte de l'acció... Romandrà l'Església de Crist. L'Església que creu en el Déu que s'ha fet home i ens promet la vida més enllà

de la mort. Igualment, el sacerdot que només és un funcionari social, pot ser substituït per psicoterapeutes i altres especialistes. Però el sacerdot que no és un especialista, que no s'està mirant al mirall mentre fa assessorament ministerial, sinó que, a partir de Déu es posa a disposició dels homes, que està al seu servei en la tristesa i en l'alegria, en l'esperança i en l'angoixa, aquest sacerdot continuarà essent molt necessari.»

«En tots els canvis que es poden imaginar, l'Església haurà de trobar altra vegada i amb tota decisió, allò que li és essencial, el que ha estat sempre el seu centre: la fe en el Déu trinitari, en Jesucrist el Fill de Déu fet home, l'assistència de l'Esperit que perdura fins a la fi dels temps. Tomarà a trobar el seu autèntic nucli en la fe i en la pregària, i tornarà a experimentar els sagraments com a culte diví, no com un problema d'estructuració litúrgica... L'Església no serà mai més el poder dominant en la societat a la manera com ho havia estat fins fa poc. Però florirà altra vegada i es farà visible als

homes com la pàtria que els dona vida i esperança més enllà de la mort.»

És ara el moment

La llarga cita de Ratzinger, comparada amb la de Tillard (setmana anterior), ofereixen un paral·lisme sorprenent. Podríem encara citar altres textos (Kasper, González de Cardedal) coincidents en la mateixa afirmació. Moltes de les afirmacions que es presentaven com a futures, les trobem realitzades en els nostres dies pel que fa a l'evolució sociològica. Però segueix el repte de la dedicació a allò que és essencial, i és aquí on l'esforç encara no és prou decidit.

D'una banda, no és prou clar que tots els cristians estiguin convençuts avui de quina ha de ser la rellevància de l'Església en el món. Algunes iniciatives semblen més aviat tendents a recuperar a tota costa que «es parli de l'Església»; però el resultat és que els qui en parlen diuen el que volen, i no sempre la veritat.

Altres pensen que «cal estar present», però la presència no pot ser universal, i a més, com més universal és, menys significativa esdevé. Val a dir que amb aquestes iniciatives no es destaca la «diferència evangèlica».

Per què no entrar en profunditat en la indicació de futur que ens ve dels sants, que ens assenyalen lúcidament els teòlegs que hem citat, i que el Papa ens impulsa contínuament a emprendre? Ara que prepararem immediatament el Gran Jubileu de l'any 2000, quin lloc hi ocuparà la pastoral dels sagraments —la penitència i l'Eucaristia, sobretot? I les misses dominicals, que reberen del papa Joan Pau II, l'any passat, la il·luminació de la Carta *Dies Domini*, com seran els moments culminants de la vida d'una Església que «pren amb serietat la seva tasca més important: el testimoni de Déu, una Església que considera com la primera de les seves obligacions el servei diví, i amb això fa justícia a la seva responsabilitat per al futur de l'home» (Kasper)?

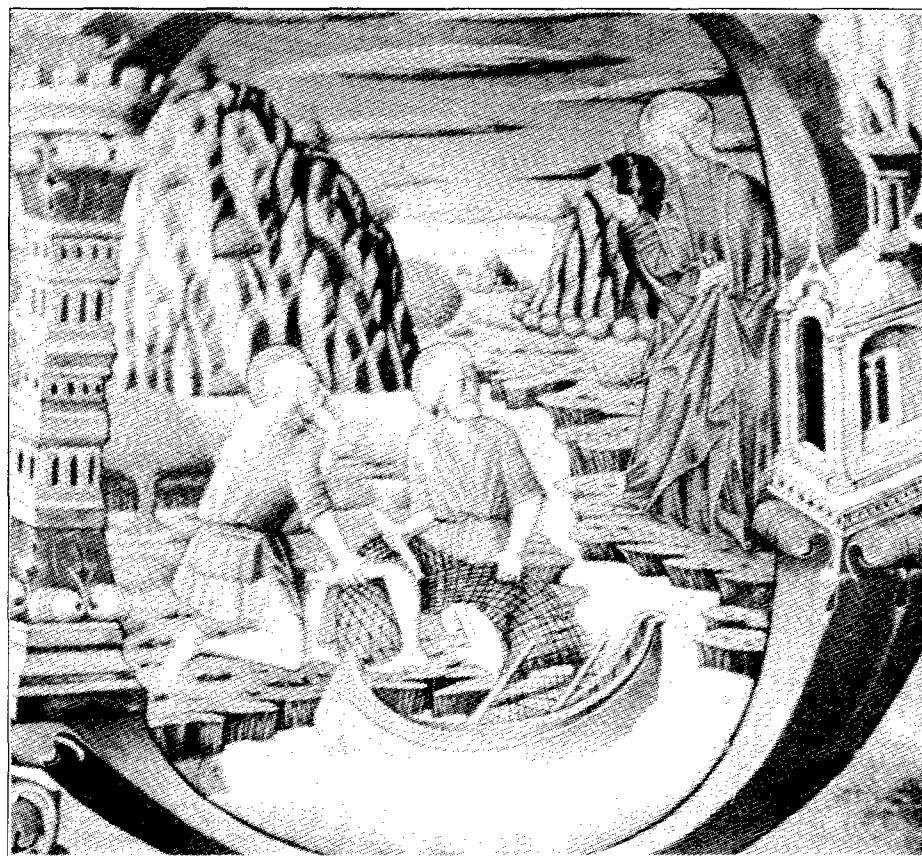
petites homilies

El sofriment que transforma

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

No us emmotlleu al món present; transformeu-vos renovellant la vostra manera de veure les coses, perquè pugueu reconèixer quina és la voluntat de Déu. Ens cal canviar. Tornar a les fonts. Emmotllats a imatge i semblança de Déu, ens hem deixat atrapar pel motlle del món present. Ens hem convertit en una substància tova, pitjada contra la mala forma d'aquest món. És tot el contrari de l'encarnació. Per això ens cal *renovellar la nostra manera de veure les coses*. Mirar-les, no des de la perspectiva de la permissibilitat. O de la crítica eixorca que destrueix sense construir. Veure les coses i les persones amb els ulls salvadors —constructius— de Déu. *Perquè pugueu conèixer quina és la voluntat de Déu.*

La voluntat de Déu. En parlem molt. Massa. La busquem en canvi massa poc. No és gens fàcil veure-la amb claredat. Es descobreix amb esforç, humilitat i pregària. Cal seguir-la amb sofriment. *Jesús començà a deixar entendre als deixebles... que havia de patir molt de part dels notables, dels grans sacerdots i dels mestres de la Llei.* No és nou haver de cercar Déu contra corrent. Fins i tot en oposició amb els que ens haurien d'ajudar a trobar-lo. *Que havia de ser mort* —la recerca és sovint a vida o mort— *i de ressuscitar el tercer dia* per arribar a la troballa de l'home nou. *Qui vulgui salvar la seva vida la*

perdrà —que n'hi ha, de vides perdudes, avorrides, entre els qui la volen salvar segons el motlle enganyosament confortable de la societat de consum!— *però el qui la perdi per mi* —el qui la transforma en font d'energia d'amor i servei als altres, *la retrobarà* en Déu i en la perpetuïtat de la comunió amb els germans. *Què en trauria l'home de guanyar tot el món si perdia la vida?* Hem guanyat el món de la ciència i de la tècnica. Hem revolucionat el món de l'art. Intentem frenèticament dominar el món esmunyent del diner. Ens creiem amos del món del plaer. Hem arribat fins a la manipulació de les fonts de la vida. Però hi hem perdut la vida veritable. La vida de persones que construeixen amb esforç i amb il·lusió la felicitat de tots. La vida autèntica dels cristians. *Si algú vol venir amb mi, que es negui ell mateix, que prengui la seva creu i m'acompanyi.* La salvació del món és el seguiment de Jesús. I s'ha de fer amb generositat de donació. Sortir de nosaltres per trobar la comunió. Negar-nos nosaltres mateixos. Prendre la creu. Cadascú la seva. Amb responsabilitat.

Amb il·lusió. Amb esperança. I acompanyar Jesús. Perquè el camí no el fem sols. Ell el fa amb nosaltres. Ell que dóna força a la nostra feblesa. I sentit al nostre sofriment. Ell que és la nostra paga. Que ens transforma.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial I)

Temps de durant l'any (Salteri: setmana 2)

AGOST

29. Diumenge

XXII de durant l'any. Verd. Lectures: Jeremies 20:7-9 / Salm 62 / Romans 12:1-2 / Mateu 16:21-27

ALTRES CELEBRACIONS: El Martiri de sant Joan Baptista. Sants, Hipaci, b. mr.; Adelf, b.; Mederic, prev.; Sebus, rei. Santa Verònica, vg.

Festa Major: a l'Albagés, Arres, Bassella, Benavent de Segrià, Cabanabona, Campins, Canejan, Caserres, Castellterçol, el Catllar, la Febró, Juneda, Llaberia, Llàfranc, Llorac, Manresa, Matadepera, Mediona, Móra d'Ebre, Monells, Navars, el Palau d'Anglesola, Palau de Noguera, Palau-saverdera, Penelles, Pineda de Mar, el Poal, Preixens, Pujalt, Ripollet, Rodonyà, Rubí, Sant Climent Sesebes, Sant Hilari Sacalm, Sant Joan Despí, Sant Joan de Mollet, Sant Julià de Llor, Santes Creus, la Seu d'Urgell, Tavertet, Vallfogona de Ripollès, Vilademuls, el Vilar, Vinaixa i Vinebre.

30. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: 1 Tessalonicencs 4:13-18 / Salm 95 / Lluc 4:16-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fèlix, prev. mr.; Adaute, mr.; Palmaqui, prev.; Fantí i Fiacre, cfrs.; Santes, Tecla, vg.; Gaudència, vg. mr. Beata Joana Jugan, fdra.

Festa Major: a Alcarràs, Blancafort, Miralcamp i Vilafranca del Penedès.

31. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: 1 Tessalonicencs 5:1-6.9-11 / Salm 26 / Lluc 4:31-37. SOLSONA: Sant Ramon Nonat (MO / altres diòcesis, ML) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Aristides, cfr.; Optat, b.; Abundi, b. mr.; Vicenç, mr. Santes, Sabina i Cristeta, mrs.; Rufina i Ammia, mrs.

Festa Major: a l'Aldea, Artesa de Lleida i Sant Ramon del Portell.

SETEMBRE

1. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Colossencs 1:1-8 / Salm 51 / Lluc 4:38-44. LLEIDA: Sant Lleir, bisbe de Lleida (ML) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gil, ab.; Llop, b.; Donat i Fèlix, mrs.; Terencià, b. mr.; Let i Artur, mrs.; Josuè i Gedeó, cabdills d'Israel. Santes, Verena, vg., i Anna, profetessa.

Festa Major: a Avià, Centelles, Dosrius, el Figueró, el Pont d'Armentera, Torà de Riubregós, Torrent d'Empordà, Vilamalla i Vilamaniscle.

2. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Colossencs 1:9-14 / Salm 97 / Lluc 5:1-11

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Antoní, mr.; Brocard, cfr.; Filadelf, Menalip, i comps. mrs. Santes, Raquel, matr. bíblica, i Ingrid, mja.

Festa Major: a Aitona, l'Escala, Rosselló i Sant Antolí i Vilanova.

3. Divendres

Sant Gregori el Gran, papa (MO) Blanc. Lectures: Colossencs 1:15-20 / Salm 99 / Lluc 5:33-39.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sàndal, mr.; Aristeu, b. mr. Santes, Febe, coríntia; Eufèmia, Eràsmia, Dorotea i Basillisa, vgs. mrs. Primer divendres de mes.

Festa Major: a Vilanova de Bellpuig.

4. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Colossencs 1:21-23 / Salm 53 / Lluc 6:1-5. TORTOSA: La Mare de Déu de la Cinta (ciutat, S / diòcesi MO) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu del Consol. Sants, Moisès, legis. i profeta; Bonifaci I, p.; Ruffi, Silvà, Vitàlic, nens, mrs.; Ocea, mr. Santes, Càndida, vg.; Rosalia de Palerm, princesa, vg.; Rosa de Viterbo, vg.

Festa Major: a Alòs de Balaguer, Aspa, Castellserà, Faiset, Fontllonga, Juià, Sant Vicenç de Torelló, Torredembarra, Tudela de Segre i Vilanova del Camí.

Lectures bíbliques

Diumenge XXII de
durant l'any

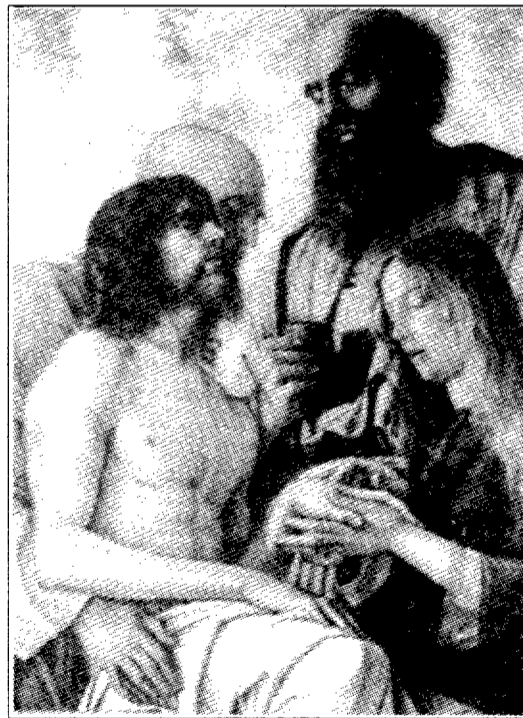
Cicle A

Lectura primera Jr 20:7-9

La paraula del Senyor m'és un motiu
d'escarnis

Lectura del llibre de Jeremies

M'heu afalagat, Senyor, i m'he deixat seduir, us heu apoderat de mi i m'heu dominat, però ara passen el dia divertint-se a costa meua, tothom es riu de mi. Sempre que parlo, dono el crit d'alarma, el meu clam anuncia invasions i devastació. Tot el dia la paraula del Senyor m'és un motiu d'escarnis i de burles. A la fi pensava: No en vull parlar més, no diré res més en nom d'ell, però llavors sentia en el meu cor un foc que cremava, sentia un incendi dintre els meus ossos. Estic rendit de tant aguantar, ja no puc més.

Salm responsorial

62:2, 3-4, 5-6, 8-9 (R.: 2b)

Vós, Senyor, sou el meu Déu; jo us cerco.
Tot jo tinc set de vos,
per vos es desviu el meu cor,
com terra eixuta sense una gota d'aigua.

R. Tot jo tinc set de vos, Senyor, Déu meu.

Jo us contemplava al vostre santuari
quan us veia gloriós i poderós.
L'amor que em teniu val més que la vida;
per això els meus llavis us lloaran. R.

Que tota la vida us pugui beneir
i alçar les mans lloant el vostre nom.
Saciat del bo i millor,

us lloaré amb el goig als llavis. R.

Perquè vos m'heu ajudat,
i sóc feliç sota les vostres ales.
La meua ànima s'ha enamorat de vos,
em sosté la vostra mà. R.

Lectura segona

Rm 12:1-2

Oferiu a Déu tot el que sou
com una víctima viva

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, per l'amor entranyable que Déu ens té, us demano que li oferiu tot el que sou, com una víctima viva, santa i agradable. Això ha de ser el vostre culte veritable. No us emmotlleu al món present; transformeu-vos renovellant la vostra manera de veure les coses, perquè pugueu reconèixer quina és la voluntat de Déu: reconèixer allò que és bo, agradable a Déu i perfecte.

Al·leluia

Cf. Ef 1:17-18

Que el Pare de nostre Senyor Jesucrist
il·lumini els ulls del nostre cor
perquè coneguem a quina esperança ens ha
[cridat.

Evangeli

Mt 16:21-27

Si algú vol venir amb mi,
que es negui ell mateix

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús començà a deixar entendre als deixebles que havia d'anar a Jerusalem, que havia de patir molt de part dels notables, dels grans sacerdots i dels mestres de la Llei, i que havia de ser mort i de ressuscitar el tercer dia. Pere, pensant fer-li un favor, es posà a renyar-lo: «De cap manera, Senyor: a vos això no us pot passar!» Però Jesús es girà i li digué: «Fuig d'aquí, Satanàs! Em vols fer caure, perquè no penses com Déu, sinó com els homes.»

Llavors Jesús digué als deixebles: «Si algú vol venir amb mi, que es negui ell mateix, que prengui la seva creu i m'acompanyi. Qui vulgui salvar la seva vida la perdrà, però el qui la perdi per mi, la retrobarà. Què en trauria l'home de guanyar tot el món si perdía la vida? Què podria pagar l'home per rescatar la seva vida? Perquè el Fill de l'home ha de venir en la glòria del seu Pare, voltat dels seus àngels, i ell pagarà cadascú segons les seves obres.»

Tortosa

diòcesis

«Vivim un temps que obliga a cercar respostes i llenguatges nous»

■ Ángel Javier Pérez és des del 1996 el director general de la Germandat de Sacerdots Operaris diocesans

TORTOSA.— Ángel Javier Pérez Pueyo és, des del 1996, el director general de la Germandat de Sacerdots Operaris diocesans, fundada pel beat Manuel Domingo Sol (1836-1909). El currículum d'aquest aragonès de 43 anys, llegit

amb ulls de fe, ens regala una personalitat jove especialment preparada per educar la vocació cristiana. Assequible a qualsevol, és evident que es troba a gust en l'entrevista. No és un diplomàtic amb tòpics. S'experimenta com a

proper, que viu la comunió sacerdotal. La seva residència oficial és Roma. De fet, viu als aeroports i als cels de l'Estat espanyol, Itàlia, Amèrica i Àfrica. A Tortosa va néixer la Germandat i a la casa mare se celebra l'entrevista.

—Què l'ha dut a Tortosa?

—Volia acompanyar durant alguns dies aquest grup d'operaris joves, ordenats en els darrers anys. Provenen de tots els països en què treballa la Germandat. Celebren una trobada de renovació de la qual *Catalunya Cristiana* ja va informar. A més, vinc tots els anys a prostrar-me als peus de Mn. Sol i dels màrtirs.

—Per què a Tortosa i amb quins objectius?

—La nostra Germandat ja compta amb 116 anys i continua mantenint les arrels amb Tortosa. Els seus fills de Catalunya, de València, de totes dues Castelles, d'Extremadura, d'Aragó o d'Andalusia, sempre seran fills de Tortosa. Igualment els que van néixer a l'altra banda dels mars. Tot just aquest any acabem de celebrar el primer centenari (gener del 1899) de l'arribada dels quatre primers operaris a Amèrica. Per a qualsevol operari anar a Tortosa és retrobar-se amb els seus orígens i amb la tradició familiar. A la meva primera missa a Tarragona —al col·legi i seminari de l'arquebisbat— em vaig esforçar per parlar en català. Déu i els nois se'n reien. Però van acceptar les meves ganes d'inculturar-me. Estimo Catalunya i la connexió de Tortosa i Tarragona.

Els objectius de la trobada són enfortir la nostra comunió i fer-nos evangelitzadors nous. Objectius que tenen una rellevància especial en les noves generacions perquè se senten protagonistes del futur que s'ha de gestar i que ens insta a situar-nos en una actitud permanent de recerca i de renovació.

—La Germandat és avui la dipositària eclesial d'aquesta herència?

—Efectivament. La celebració de la nostra presència i col·laboració centenària en diferents diòcesis ens ha permès donar gràcies a Déu i ratificar-nos en l'ardor que sentia el nostre beat per oferir pa, amor i formació als futurs sacerdots

Microclima adient per a les vocacions

—Una herència rebuda en préstec.

—La nostra contribució més important continuarà sent tractar de preparar els nous evangelitzadors laics, religiosos i sacerdots dels propers anys i crear el microclima adient (comunitats cristianes) on poden néixer, créixer i madurar totes les vocacions.

—Tasca difícil.

—Certament. Arran de la reflexió conciliar ara es busca una Església tota ella ministerial que afavoreixi la complementarietat i la col·laboració

Ángel Javier Pérez.

recíproques, que valori els diferents ministeris i carismes de l'esperit.

—La seva preocupació més gran?

—Que arribem massa tard. Que ens resistim a caminar cap endavant o ens neguem a mirar el futur amb esperança. Estem vivint un temps apassionant que ens obliga a cercar respostes i llenguatges nous. Jo crec que hem de concentrar el nostre esforç en allò que més ens especifica, el que és vocacional, i prestar molta atenció als «marges», a les «perifèries», a les «fronteres», és a dir, a aquelles esglésies particulars que ens demanen desestabilitzar-nos i sortir de nosaltres mateixos.

—El seu repte més gran?

—Posar tota una diòcesi en actitud de resposta vocacional que possibiliti «despertar la vocació» a la qual tothom està cridat i fer-la créixer. És el cas urgent d'Europa i d'alguns països d'Amèrica.

Acompanyar i mantenir tants sacerdots que necessiten recuperar-se anímicament i/o físicament. Necessitat avui molt sentida a tots els països. En una reunió internacional amb formadors de seminaris es parlava de les tensions que viu actualment el sacerdot. Tensions que li vénen de la societat i de la cultura actuals o fins i tot de la mateixa Església.

J. Blanc i Bahima

Beat Domingo Sol

Va néixer a Tortosa l'1 d'abril del 1836 i va ser ordenat prevere el 2 de juny del 1860. Apòstol infatigable, va treballar en tots els camps de la glòria de Déu. El 1873 va començar a treballar per les vocacions sacerdotals amb la fundació del col·legi de Sant Josep a Tortosa i va fundar la Germandat de Sacerdots Operaris diocesans el 1886 i el 1892 el Pontifici Col·legi Espanyol de Roma. Va acceptar la

direcció de seminaris el 1897.

El 25 de gener del 1909 va morir a Tortosa i va deixar a càrrec de la Germandat deu col·legis de vocacions i divuit seminaris. El papa Pau VI, el 1970, l'anomena «sant apòstol de les vocacions sacerdotals». És proclamat beat pel papa Joan Pau II el 29 de març del 1987. La memòria litúrgica se celebra el 29 de gener

Carisma de la Germandat

- Formació dels futurs preveres als seminaris
- Formació i acompanyament dels membres dels Instituts de Vida Consagrada
- Preparació d'agents de pastoral juvenil-vocacional
- Formació del laïcat col·laborant amb associacions i moviments apostòlics
- Educació cristiana de la joventut
- Atenció a centres d'espiritualitat i temples destinats al culte eucarístic

Fa quinze dies ens vam passejar pels carrers i els racons plens d'història de la capital de la Noguera, Balaguer, i en vam visitar un dels indrets més emblemàtics, el santuari del Sant Crist. Avui ens dirigim, en ple vessant prepirinenc, a la part nord oriental de la comarca del Berguedà, on trobem el municipi de la Poble de Lillet, situat a la part llevantina de la vall de Lillet, a 843 metres d'altitud, en la confluència dels rius Llobregat i Arija. En aquesta vila, envoltada de meravellosos paratges naturals amb boscos frondosos, sobresurt el santuari de la Mare de Déu de Falgars, situat a la serra que porta el mateix nom, al massís del Catllaràs, a 1.288 metres d'altitud.

Des d'aquest lloc sant, d'origen romànic, la vista és privilegiada. A tramuntana, la gran serralada formada pel Cadí i el Moixeró; a llevant, el Montgrony, el Puigmal i els Rasos de Tubau; a migjorn, els boscos del Catllaràs; i a ponent el Pedraforca, Rasos de Peguera i l'Encija. El santuari, que pertany a la diòcesi de Solsona, està situat a uns set quilòmetres del nucli de la Poble de Lillet i s'hi pot arribar per una carretera asfaltada o per camins forestals.

Un santuari d'origen romànic i una imatge gòtica

La primera referència documental d'aquest indret sant es remunta a l'any 984, en l'acta de consagració de la desapareguda parròquia de Sant Cristòfol de Vallfogona. El santuari va ser construït en un lloc conegut com a Falgars, que és una zona on hi ha moltes falgueres. La primitiva ermita, segons sembla, seria d'estil romànic ja que en la porta que encara es conserva hi apareix la data de 1049. El 1120 l'església va passar a mans del monestir de Sant Llorenç, a prop de Bagà. Els primers anys se'n va confiar la titularitat a un rector, que a mitjans del segle XIV va obtenir un benefici per al lloc; més tard

Panoràmica de la Poble de Lillet amb el Pont Vell en primer pla.

se'n van fer càrrec uns ermitans. A partir del 1288 el santuari va passar a dependre de la parròquia de Sant Cristòfol de Vallfogona.

El 19 de març de l'any 1646 es va posar la primera pedra de l'edifici actual. L'hostatgeria també és d'aquesta època. El 1739 es va construir l'altar major, d'estil barroc, i els dos altars laterals dedicats als sants Metges i el del sant Crist. El 1824 es va pintar el cambril amb uns frescos que relaten com es va trobar la mare de Déu que és venerada al santuari i entre el 1952 i el 1956 es va fer el retaule de marbre. L'església està formada per una sola nau.

La imatge actual de la Mare de Déu de Falgars és de l'època gòtica i està feta d'alabastre (al santuari, però, n'hi ha una

còpia de guix). L'antiga Verge, de fusta, devia desaparèixer durant alguna guerra. Segons explica una llegenda, la imatge va ser trobada en una cova coberta de falgueres per un bou i un pastor de Saus. Es diu que la Mare de Déu devia ser amagada per algun fugitiu de les lluites que assetjaven els pobles de Catalunya i que cercaven amagatall a les muntanyes pirinenques. La Verge va ser traslladada al monestir de la Poble de Lillet fins que li fou edificada una capella en el lloc actual on es troba el santuari. La Mare de Déu es mostra donant el pit al seu fill i l'aguanta amb el braç esquerre.

Una devoció molt arrelada

Al llarg de l'any el santuari de Falgars acull un gran nombre de romiatges, peregrinacions i festes, no tan sols dels veïns de la Poble de Lillet sinó també d'altres municipis de la comarca. El diumenge més proper a sant Marc, el 25 d'abril, té lloc el «vot de poble», que és una antiga prometença dels habitants de la Poble de Lillet a causa de les epidèmies de pesta negra que van assetjar la vila entre els anys 1347 i 1348. Se celebra una missa d'acció de gràcies i després es fa un dinar, a base de truites. A la tarda es resa el rosari i es canten els goigs en honor a la Verge.

El dilluns de Pentecosta, des del 1646, amb motiu de la inauguració de la nova església, s'organitza una romeria on s'honora la Verge amb actes religiosos. A la tarda, davant de la plaça del santuari, té lloc la tradicional Dansa de Falgars, en què hi participa tot el poble, i balls de sardanes i corrandes. En aquesta festa no només hi assisteixen els habitants de la Poble de Lillet sinó també gent que ve

Santuari de la Mare de Déu de Falgars.

L'entrevista

Mn. Joan Rossinyol és rector del santuari de la Mare de Déu de Falgars des de fa 22 anys. En aquesta entrevista el capellà comenta que un dels atractius principals d'aquest lloc sant és el paratge natural que l'envolta. Mn. Rossinyol també explica que és un centre de molta devoció i on hi ha un gran nombre de romiatges i peregrinacions. «És com un Montserrat petit», diu el rector.

—Què suposa per als vilatans de la Poble de Lillet el santuari de Falgars?

—La Mare de Déu de Falgars és la patrona de la vall de Lillet i hi ha una devoció molt arrelada. És un lloc molt emblemàtic, envoltat d'un paisatge natural meravellós, on la gent hi va a resar i que visiten tant practicants com no practicants.

—Quins són els principals atractius d'aquest indret sant?

—El paratge que es pot contemplar és únic. La imatge de la Mare de Déu també és molt bonica. És de l'època gòtica, d'alabastre, tot i que la que es pot veure a l'església és una còpia de guix. Al cambril hi ha unes pintures del segle XIX que mostren com va ser trobada la Verge. Els goigs que es canten en honor a la Mare de Déu també són d'una gran riquesa.

—Quines reformes s'han fet els darrers anys al santuari i a l'hostatgeria per acollir els visitants millor?

—A l'hostatgeria, entre els anys 1996 i 1997, es van fer una sèrie d'obres com la instal·lació de la calefacció i l'arranjament del menjador, la cuina i les habitacions. A l'ermita, des de mitjans dels anys noranta, també s'han portat a terme algunes reformes com pintar-la per dins o restaurar les pintures del cambril. Són obres per mantenir l'edifici en bon estat.

—Quina mitjana de visites es reben per any?

—És molt difícil de calcular. L'època en què ve més gent és els mesos de juliol, agost, setembre i octubre. La majoria dels visitants són dels pobles de l'entorn, tot i que en vénen de Barcelona, de Girona i de Tarragona. Les visites d'estrangers són més esporàdiques.

—Què els diria, a les persones que encara no han visitat el santuari de Falgars perquè ho facin?

—L'ermita és petita però és un lloc sant des d'on es pot contemplar una panoràmica magnífica. És un indret on qui ho desitgi pot anar a relaxar-se i a meditar enmig d'un paratge natural únic. A més també pot ser el punt de partida de moltes excursions per la muntanya i pels boscos del voltant, com el Pedraforca o la Molina.

Jardins Artigas.

Rotonda de Sant Miquel.

d'altres municipis de la comarca. L'últim diumenge de juny el santuari és l'escenari d'una trobada d'expoblatans i poblatans que consisteix en una missa solemne, un dinar de germanor i diversos actes folklòrics i lúdics.

Una altra de les celebracions que té lloc en aquest indret sant coincideix amb el diumenge més proper al 8 de setembre, que es considera la Festa Major del santuari, i en què s'oficia una missa solemne i es preparen diverses activitats de caire popular. A més d'aquestes celebracions, l'ermita de Falgars també acull el diumenge posterior al 15 de maig un aplec dels veïns de Sant Julià de Cerdanyola, i el 15 d'agost hi pugen els romeus de la vila de la Nou.

Aquest santuari del Berguedà compta

amb una hostatgeria on podem passar uns dies de reflexió i de fe enmig del silenci dels boscos frondosos i dels meravellosos paratges naturals. El visitant disposa d'una vintena d'habitacions amb totes les comoditats, restaurant, sales d'estar i de reunions. L'hostatgeria està oberta des del març fins a principis de desembre. En el restaurant podem gaudir d'un àpat amb els plats típics de l'alt Berguedà. És una cuina de sofregits, picades, alliolis, samfaines, herbes perfumades i en què no hi poden faltar els rovellons.

Quant al servei religiós, entre els mesos de juliol i setembre, es diu missa cada diumenge a la 1 del migdia. També se'n fa els dies que hi ha alguna celebració important. A més s'hi celebren comu-

nions, casaments, noces i altres actes religiosos.

Altres llocs d'interès de la Pobla

Els orígens de la Pobla de Lillet es remunten a fa més de 700 anys quan Hug de Mataplana, fill de Ramon d'Urtx, va atorgar la Carta de Franquesa, que suposava el permís per edificar a la zona. Al segle XVII la indústria tèxtil va fer d'aquest municipi del Berguedà el tercer centre de Catalunya en aquest sector; la introducció de la indústria cotonera va donar molta vitalitat a la Pobla i amb la construcció el 1903 de la fàbrica de ciment del Clot del Moro s'hi va acabar de donar l'impuls econòmic i demogràfic definitiu.

Podem fer un recorregut per la història de la Pobla de Lillet passejant pels seus encisadors i misteriosos carrerons i places. Els porxos i les façanes de les cases permeten fer un viatge a través del túnel del temps fins a èpoques remotes. Hi ha diversos racons que són de visita obligatòria i que ens permetran endinsar-nos en els avantpassats d'aquesta vila del Berguedà. Un d'aquests indrets és el Pont Vell, construït a mitjans del segle XIV i que és el més antic dels que travessen el riu Llobregat dins del poble. La font d'Eusebi Güell, dedicada al comte de Güell, és un lloc on podem anar a descansar una estona envoltats d'arbres.

A l'església parroquial descobrirem una talla de fusta policromada del Crist en Majestat que data del segle XII. Després ens podem arribar fins al monestir de Santa Maria de Lillet, situat en un relleu a un quilòmetre i mig del nucli i a la riba esquerra del riu Arija. La història d'aquest lloc es remunta al segle IX tot i que l'edifici actual data del segle XII. A uns 100 metres del monestir, dalt d'un turó, trobarem una esglésiola romànica, la rotonda de Sant Miquel, que és un dels pocs edificis de planta circular més ben conservats de Catalunya i que va ser consagrat el 9 de maig de l'any 1000.

Però no podem marxar de la Pobla de Lillet sense gaudir d'un passeig pels racons dels gaudinians jardins Artigas, situats a uns 10 minuts del centre de la vila, a la vora del riu Llobregat, en un estret congost entre la fàbrica Artigas i l'antiga via del carrilet del Clot del Moro. És un lloc de bellesa salvatge on Antoni Gaudí va dibuixar, per encàrrec de l'industrial Joan Artigas, un jardí naturalista on es combinen pedres, aigua i vegetació. Un dels racons més emblemàtics d'aquests jardins és la Font de la Magnèsia.

A més de fer totes aquestes visites culturals podem anar d'excursió pels boscos de la serralada del Catllaràs on descobrirem paisatges meravellosos que amaguen moltes fonts naturals. També podem visitar alguns pobles del voltant com Castellar de n'Hug on neix el riu Llobregat. El santuari de la Mare de Déu de Falgars, per tant, és un lloc on els creients poden anar a passar uns dies de recolliment i on els amants de la natura poden gaudir d'un paisatge meravellos.

Sandra Termes

Els goigs dedicats a la Verge de Falgars són molt antics i tenen una melodia molt dolça. La composició relata com es va trobar la Mare de Déu i com van ser salvats un oncle i el seu nebot al riu Llobregat després d'haver invocat la imatge.

*Vostres goigs, Verge sagrada
cantarem amb veu sonora:
Assistiu-nos gran Senyora
de Falgàs intitulada.*

*Vos sou la conxa d'Orient
de més perfecta hermosura
d'ahont la perla més pura
nasqué sense detriment.
Vós sou lo sol resplendent
i estrella de matinada.*

*Pasturant per son sustento
de Saus un bou venturós
en un bosc molt escabrós
senyals dóna de contento
i advertiren lo portento
de cosa tan impensada.*

*De la Pobla gent pujaren
amb fe viva i verdadera
i assota d'una falguera
la vostra Imatge trobaren
molt admirats tots quedaren
d'estar aixís retirada.*

*Luego lo poble pujà
amb solemne professó
i amb molta devoció
a la parròquia us portaren
a l'Altar vos col·locaren
i allí fóreu venerada.*

*Molt temps estigué en aquella
vostra Imatge amb un gran zel
fins que per secrets del cel
i singular maravella
vos feren una capella
prop d'ahont fóreu trobada.*

*Aquí miracles obrau
i portentos cada dia,
als tristos dau alegria
i als malalts salut donau
i en lo part aconsolau
quan Vós fóreu invocada.*

*Un oncle i nebot caigueren
dins lo riu de Llobregat,
un i altre deslliurat
per Vós lo remei tingueren
i sens dany de l'aigua isqueren
quan Vós fóreu reclamada.*

*¡Oh Vós, planta cordial!
¡oh Vós falguera Divina!
al devot que a Vós se inclina
deslliurau-lo de tot mal
i en la cort celestial
feu que tinga sa posada.*

*Puix sou la nostra advocada
i de tots sou protectora
Assistiu-nos gran Senyora
de Falgàs intitulada.*

Goigs de Nostra Senyora de Falgars

Tarragona

Educació per al sexe intel·ligent

■ Vallfogona acull un curset per a monitors d'educació afectivosexual

VALLFOGONA DE RIUCORB.— La Delegació de Pastoral Familiar i la Fundació Solidaridad Humana van organitzar del 9 al 13 d'agost un curs per a monitors d'educació afectivosexual a Vallfogona de Riucorb. Aquest

seria el primer pas per a la creació a l'arquebisbat de Tarragona d'un equip que treballés en aquest camp col·laborant amb els pares i professors. El curs de la fundació, titulat *Amor, comunicació i sexualitat humana*, ja l'han fet

més de 800 persones, però aquesta era la primera vegada que s'impartia a Catalunya. El plantejament de la fundació dóna una gran transcendència a la comunicació en la relació de parella i parla de «sexe intel·ligent».

Mn. Josep Moreno, delegat de Pastoral Familiar i rector de Vallfogona, explica que la intenció és crear a la diòcesi equips especialitzats en cadascun dels diversos camps de la pastoral familiar, entre els quals hi hauria aquests «monitors per a l'educació afectivosexual, que col·laborin amb catequistes i professors, dins un marc d'educació per a l'amor amb vocació a fer família». Per això, el dia 14 es va fer un sopar col·loqui que va servir per presentar el projecte a altres persones que no podien assistir al curset sencer.

Per la seva banda, la Fundació Solidaridad Humana va començar a funcionar fa set anys gràcies a l'impuls d'un jove matrimoni que va veure que el camp de la família requeria uns esforços superiors als del voluntariat. També van constatar aviat que en molts casos s'arribava massa tard per solucionar els problemes, per la qual cosa van decidir concentrar-se en el treball amb adolescents, per prevenir. Així, la seva acció principal són un curs per a estudiants de secundària que consta de quatre sessions informatives i una tutoria personal voluntària, a més d'intentar treballar amb pares i professors. Per exemple, aquest curs passat la fundació va arribar a uns 1.460 nois i noies. Gràcies a tota aquesta experiència, també realitzen cursos per a monitors com el de Vallfogona, que de fet suposava la seva 36a promoció, amb un total de més de 800 alumnes. En diverses ocasions el curs s'ha ofert com a

Un moment del curs.

crèdits de lliure elecció per a universitaris. Aquesta és la primera vegada, però, que es fa a Catalunya, ja que fins al moment la fundació ha centrat les seves activitats sobretot a Madrid.

Fernando del Castillo i Nieves Tomillo, els impulsors de la fundació, han estat els encarregats d'impartir el curs juntament amb Tasio Pérez. Tots tres tenen clara la importància de treballar aquesta temàtica amb els adolescents: «Quan algú té una professió o una vocació, dedica moltes hores a preparar-se. Per formar una parella o casar-se, en canvi, no. Després, quan sorgeixen problemes, moltes parelles ni tan sols saben com comunicar-se. La relació de parella no és espontània, es treballa. Cal una gran dosi de creativitat. I

això és el que permet posteriorment que hi hagi una fidelitat.» Per a ells, la sexualitat i l'afectivitat no poden deslligar-se de cap manera de la comunicació, i per això creuen que l'educació sexual que es dóna als adolescents és sovint insuficient: «En la majoria de casos només es parla de prevenció, de com utilitzar un preservatiu per evitar embarassos o contagis. Però no n'hi ha prou, i l'adolescent també vol que se li parli de tendresa, carícia, comunicació, dels seus sentiments i contradiccions...»

D'aquesta manera, des de la fundació intenten acostar-se al màxim a la perspectiva dels nois i noies per donar-los uns criteris («ètics, no morals»), sempre sense imposar res: «La nostra visió parteix d'una concepció molt antropològica, molt per-

sonalista. Davant les qüestions d'un noi o una noia li plantejarem què és el que fa créixer la persona.» Per exemple, al llarg de les sessions es presenten tots els sistemes de planificació familiar existents i després s'intenta fer veure quin és «el que millor va a l'home». «Intentem que sempre sigui la mateixa persona la que arribi a unes conclusions pròpies.»

En el curs per a monitors de Vallfogona hi han participat una dotzena de persones, la majoria de l'arquebisbat de Tarragona però també d'altres diòcesis. Molts d'ells són matrimonis, com Francesc i Maria, de Vila-seca, que hi han participat juntament amb la seva filla Maria de divuit anys: «La veritat és que hi hem trobat molt més del que esperàvem. En alguna ocasió hem col·laborat en la preparació al matrimoni, però ens havíem centrat sobretot en els aspectes biològics i no tant en els aspectes humans, que és el que aporta aquest curs. La gent de la nostra generació venim d'una educació molt deficient en aquest camp, però sembla que els nostres fills no estan gaire millor.» Joan és membre del Secretariat de Pastoral Familiar del bisbat de Vic i també es mostra molt satisfet del curs: «El punt de partença és tot el contrari del que és el dogmatisme, es pot dialogar, i aquesta és la manera de tractar el tema. Els ponents parteixen molt del que és la persona.»

Guillermo Soler

BARCELONA

Fòrum de la Joventut Rural Catòlica d'Europa

TIANA.— Entre el 31 de juliol i el 14 d'agost es va fer a la Casa de la Conreria el IV Fòrum de la Joventut Rural Catòlica d'Europa. Aquesta trobada ha estat organitzada pel MIJARC (Moviment Internacional de la Joventut Agrícola Rural Catòlica). Hi han participat joves i responsables dels moviments d'Àustria, Alemanya, Catalunya, Espanya, França i Portugal, que formen part del MIJARC. També hi han assistit joves d'altres moviments que mantenen contacte i relacions amb aquesta organització, com són els de Bèlgica, Itàlia, Hongria, Macedònia i Rússia.

El Moviment de Joves Cristians de Comarques-JARC, present a diverses diòcesis de Catalunya i les Illes, forma part d'aquesta organització catòlica internacional des de l'any 1988. En aquest cas és el primer cop que acull una trobada d'aquestes dimensions a casa nostra.

El tema de treball d'aquests dies ha estat sobre els Drets Humans i els Drets Rurals. S'ha reflexionat com a joves cristians presents al món de pobles i comarques, a partir de tres grups de reflexió: la identitat europea, la formació i el treball i l'agricultura. L'intercanvi de les diverses experiències a partir de l'anàlisi de les diferents realitats ha ajudat a detectar i compartir els buits existents en alguns drets humans. L'aprofundiment com a creients ha portat a accentuar els valors de la solidaritat, la igualtat, el respecte i la justícia pels més pobres i a donar importància a la formació d'animadors. Finalment la recerca de camins d'acció ha quedat plasmat en un document de conclusions amb propostes operatives per treballar cada moviment, en el si de l'Església, i també per fer-ho arribar a les institucions nacionals i internacionals.

A partir d'aquestes conclusions s'ha

elaborat el pla de treball per als propers tres anys en el MIJARC, tot marcant com a prioritàries quatre línies centrals: la solidaritat internacional, tant amb els països de l'est d'Europa com amb els del tercer món, la interculturalitat i la diversitat a través dels intercanvis internacionals, el desenvolupament rural a partir de projectes europeus coordinats, el treball respecte a l'evangelització dels joves, la dimensió espiritual i les relacions ecumèniques.

L'acte oficial de presentació del document final va comptar amb la presència del bisbe auxiliar de Barcelona Joan Carrera i la secretària general de Joventut de Catalunya, Rosa Maria Pujol. Acte seguit va tenir lloc la celebració de l'eucaristia, presidida pel bisbe. La seva presència va ajudar a centrar la importància dels moviments d'acció catòlica tant en la dimensió de compromís temporal en la societat com

en l'anunci explícit de Jesucrist, amb paraules de Mons. Carrera.

Aquest treball ha estat també acompanyat de diverses visites a diferents llocs de Catalunya, com Barcelona, o les comarques de la Garrotxa i l'Alt Camp on s'ha tingut ocasió de conèixer de prop projectes concrets de desenvolupament. També s'han realitzat diferents actes festius, culturals i d'intercanvi.

Des de la JARC han participat un bon nombre de joves tant en la preparació com en la realització de l'esdeveniment. Ha suposat un esforç considerable i al mateix temps un enriquiment personal i com a moviment en la recerca de camins per continuar la missió evangelitzadora en els nostres pobles i comarques.

Mn. Fidel Catalán
Consiliari general de la JARC

Lleida

Una nova residència per a noies estudiants i treballadores

■ La remodelada casa mare de les Missioneres del Cor de Maria oferirà 38 places

LLEIDA.— Les Missioneres Esclaves de l'Immaculat Cor de Maria han reconvertit la seva casa mare, que fins fa tres anys havia estat dedicada a col·legi, en una residència per a noies estudiants i treballadores. La remodelada instal·lació, ubicada a la plaça de

Catalunya de Lleida, oferirà en el proper curs acadèmic 38 places amb tots els serveis per fer realitat l'estudi i la convivència, amb habitacions individuals i dobles, biblioteca, sales d'estudi, sala d'actes i capella.

Façana de la nova residència del Cor de Maria.

Les obres han durat més d'un any i amb aquests treballs la congregació, en paraules de la superiora a Lleida, la mare Assumpció Cornadó, ha volgut adequar-la a la seva nova funció de residència: «Per a joves estudiants i treballadores que desitgin viure un clima d'alegria i ambient familiar i amb l'objectiu de contribuir a la formació integral de la jove, posant al seu abast els mitjans més adequats i tenint en compte les circumstàncies de cada persona; la residència disposa d'espais i llocs suficients i adequats per a l'estudi, el repòs i la convivència.»

La congregació ha tingut especial cura a conservar la singularitat de la casa com a casa mare de la congregació, que va fundar la lleidatana mare Esperança Gon-

zález el 19 de juny del 1862 i on va morir el 5 d'agost del 1885. La remodelació ha permès adequar un museu amb diversos objectes personals i records de la mare fundadora, que ha estat instal·lat a la vora de la que va ser la seva cambra. Entre les peces exposades cal destacar el seu bressol, on va ser col·locada quan va néixer el 19 de maig del 1823.

Per aquest motiu la casa és a la vegada centre de diversos actes i celebracions a l'entorn del procés de canonització de la mare Esperança, que es va iniciar a Lleida l'any 1990 i el procés diocesà del qual es va clausurar el 30 de desembre del 1993. El 28 de febrer del 1994 s'obre oficialment el procés a Roma i el 16 de desembre del 1997 és aprovada la Positio i relat

històric i biogràfic de la seva vida i virtuts.

La nova residència del Cor de Maria, que les religioses han anunciat que volen obrir també a diferents necessitats pastorals de la ciutat, s'uneix a les altres residències de l'Església que ofereixen aquest servei d'acollida a joves universitaris de la Universitat de Lleida, com és el cas de les femenines del pare Coll (Dominiques de l'Anunciata) i la residència Cordimariana (Missioneres Filles del Cor de Maria) i la masculina de Sant Antoni de Pàdua (pares Franciscans). Totes elles formen part de la Delegació de Pastoral Universitària de la diòcesi de Lleida.

Jordi Curcó

Quatre cases a Catalunya i una a Maó

La Congregació de les Missioneres Esclaves del Cor de Maria, fundada per la lleidatana Esperança González Puig, està formada avui per un centenar de religioses que atenen deu cases a tot l'Estat espanyol. La darrera i molt recent fundació ha estat la Llar de Santa Llúcia, a la Corunya. La seva casa general es troba a Madrid i actualment la superiora general és la navarresa mare Julia Marín.

A Catalunya són presents a Figueres, Barcelona i a la ciutat de Lleida amb dues cases, la Llar Mare Esperança, a la carretera d'Osca, per a noies en tutela de menors, i la casa mare avui reconvertida en residència femenina, amb vuit religioses. Són presents també a les Illes, concretament a Maó.

Les Missioneres del Cor de Maria han travessat l'Atlàntic per anar a països d'Amèrica del Sud, concretament a l'Argentina, amb tres cases, i Paraguai, amb dues. A la ciutat de Manila, capital de les Filipines, també tenen una altra fundació.

El carisma de la congregació, impregnat per la seva fundadora, és el treball a favor de l'educació i liberalització de les joves necessitades i abandonades, per això les seves cases són col·legis per oferir educació o bé centres d'acollida.

TINTORERIA BOHIGAS Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
- Neteja i guarda de catifes
- Especialistes en peces delicades i de cerimònia
- Bugaderia
- Servei d'urgència a domicili
- Articles de ploma i cortines
- Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
- No tanquem al migdia
- Preus assequibles

Tel. 934 290 378 - 933 586 400
c/ Fulton, 24 - c/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

COSM

AGÈNCIA MATRIMONIAL

Si es troba sol o sola **cerqui la seva parella amb les màximes garanties.** Dirigit per una psicòloga amb 24 anys d'experiència. Les nostres psicòlogues **l'informaran gratuïtament i sense cap compromís.**

COSM. c/ Balmes, 64 3r 2a (xamfrà Aragó). 08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
Girona, Lleida i Tarragona: 902 113 812

Aquest espai val 4.925 ptes.
+ 16% d'IVA.

Assessorament publicitari
personalitzat.

Tel. 934 905 988

Fax 934 902 035

FE D'ERRADES

A la pàgina 36 del *Catalunya Cristiana* del 29 de juliol, publicàvem una fotografia de la mare Caterina de Crist amb el peu de foto equivocat. En lloc de dir-hi santa Teresa de Jesús hi havia de dir la venerable Caterina de Crist, fundadora de la Comunitat de Carmelites Descalces de Barcelona.

Barcelona

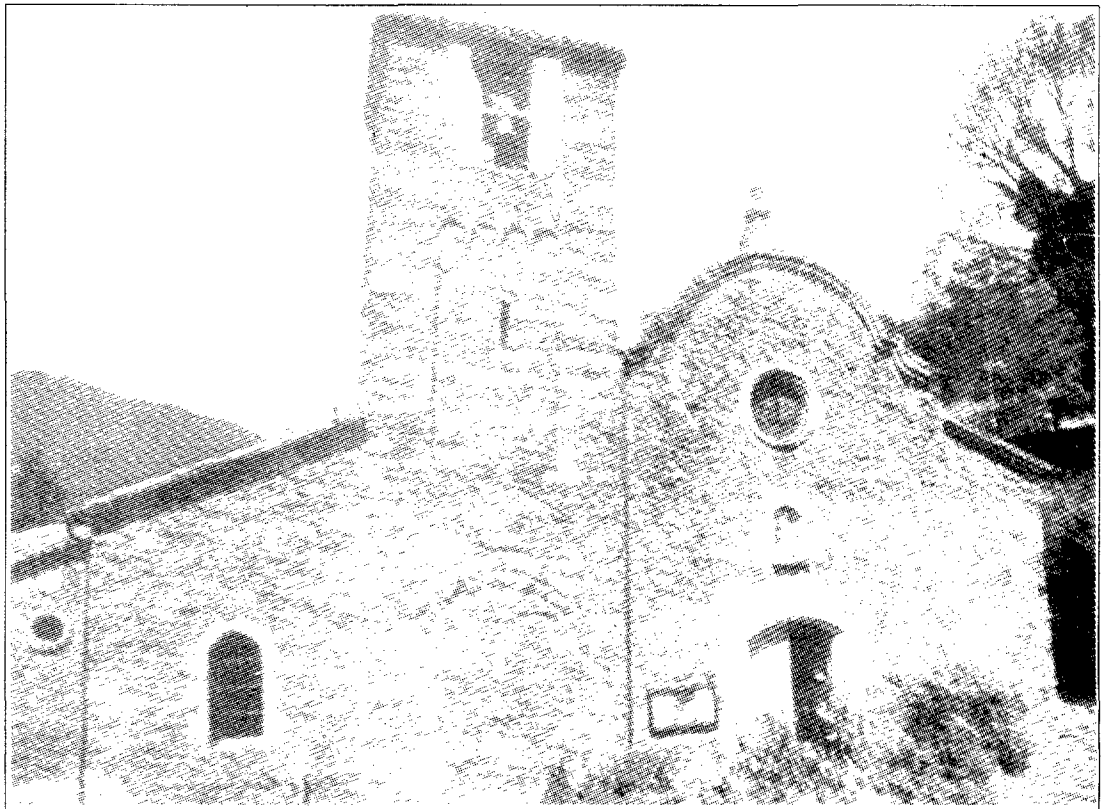
900 anys de Sant Julià de Montseny

MONTSENY.— El 4 de setembre l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, presidirà la missa de clausura dels 900 anys de l'església de Sant Julià de Montseny. «Durant tot un any s'han celebrat diversos actes culturals i religiosos oberts a tothom», explica el rector, Mn. Josep M. Aresté.

Sant Julià de Montseny és esmentat per primera vegada amb el seu titular, sant Julià, el 1079, si bé de forma genèrica la parròquia s'esmenta el 1004 en un document de la parròquia veïna de la Castanya. L'any 1096 hi va haver una deixa a la canònica de Sant Julià, cosa que podria fer creure en l'existència d'una comunitat canònica de preveres, o més probable, d'una confraria de laics dita també antigament una canònica. Des de l'inici del segle XIII es constaten com a copatrons de la parròquia, sant Pere i sant Miquel; també hi havia un altar de santa Maria, advocació sorgida el segle XIII.

L'aparició de nous altars i advocacions van fer ampliar i modificar l'antiga església, que va ser reconstruïda el segle XVI, renovada el 28 de març del 1767, modificada el 1872 i restaurada encara dues vegades fins als nostres dies, l'última amb Mn. Joaquim M. Bonrepaux.

Després de totes aquestes reconstruccions i restauracions, l'església ha quedat en l'actualitat d'edificació barroca. L'única part romànica de l'edifici correspon al campanar, perfectament situat dins els campanars de torre llombards, construïts al segle XI, i ha sofert també restauracions. (C.C.)

Parròquia de Sant Julià de Montseny.

**COMUNITAT
EDUCATIVA**

**COL·LEGI SANT RAMON
DE PENYAFORT**

Beat P. Manyanet, fundador dels Fills de la Sagrada Família.

S'uneix a tots els vilafranquins en la joiosa celebració de la seva **FESTA MAJOR** en honor del seu patró **SANT FÈLIX**

Educació: INFANTIL - PRIMARIA - SECUNDÀRIA

CENTRE CONCERTAT

Capítol General de les Germanes Darderes

BARCELONA.— Les Germanes Franciscanes Missioneres de la Nativitat de Nostra Senyora (Darderes) han celebrat a la casa general a Barcelona el XIX Capítol General del 22 de juliol al 6 d'agost. Ha estat postulada com a superiora general la Gna. Ana M. Lander Azcona. Pel que fa al consell general elegit per al pròxim sexenni, el formen les germanes Montserrat Gualda, Juana Heredia, Mxima Fuente i Sagrario Soto. Una de les línies d'acció que han acordat per als propers anys és defensar i promoure la vida. (C.C.)

Recordant...

Abandó del Dr. Tarrés en mans de Déu

El Dr. Tarrés va ser durant tota la seva vida un home de fe, que es fiava de la Providència que Déu té de tota criatura, i moltes vegades ho va manifestar en els seus escrits, com aquests:

«Fa mitja hora ens han telefonat que estiguéssim a punt per marxar al combat... no les tinc totes. Senyor, em poso a les vostres mans i en braços de la benaurada Verge Maria. Senyor, que es faci la vostra voluntat.» Així ho descriu en el seu *Diari de guerra*, a la vall de Parerola, el dia 7 de novembre de 1938.

El dia 5 de setembre de 1947, escrivia a Mercè Arnau: «Viure abandonada, dolç abandó! Secret de la felicitat i de la pau. "Fiat" amorós en tot. Si els homes sabien els ressorts i la seva potència d'aquest deixar-se conduir per la mà de Déu!...» I el dia 8 d'agost de 1948, des de Núria a una altra noia de l'Acció Catòlica de Sarrià: «L'essencial és que aquest treball el presideixi el somniure als llavis i un total abandó a la voluntat de Déu. Totes les coses cooperen al seu bé.»

Mn. Francesc Raventós

Barcelona

Sant Fèlix, Festa Major de Vilafranca del Penedès

■ Tres segles de renovada tradició

Ara, com l'any 1699 quan es va anunciar al poble de Vilafranca la concessió de les relíquies del màrtir sant Fèlix, res al Penedès no pot desvetllar tants neguits ni alliberar tantes complaències de la voluntat com un 30 d'agost, com si les notes endolcides i boiroses dels espetecs de la festa confegissin una mena de xarop dels avantpassats, perquè en arribar l'hora de la festa res no hi pot fer valer el sentit de la lògica o el de l'ordre harmònic. A Vilafranca, a les darres del mes d'agost la vital passió de la terra es fa tradició fins a materialitzar-se per carrers i places, encomana així als que hi són presents la fonda convicció de les arrels, aquelles que sembla que escampin la llavor del sentit de la identitat.

L'Ajuntament de la capital penedesenca, tan bon punt va saber que venien de Roma les restes d'un sant màrtir, es va comprometre a pagar les espelmes i la música de les celebracions religioses i el que seria compatró vilafranquí —ho era ja sant Ramon de Penyafort— va gaudir de notables oficis religiosos, festasses mai mancades de bona música. Tot i això, més enllà de misses cantades i de lloances múltiples, el que la persistència devota ha portat fins als nostres dies ha estat la cantúria més popular, la dels goigs. Els goigs habituals, amb una poc precisa datació que se situa al segle XVIII, gaudeixen d'una anomenada tan notable que no hi ha devot ni amic de la festa que es vulgui perdre ni una sola de les seves notes durant tots i cadascun dels dies del novenari.

Al costat d'aquestes destacades lloances musicals, la imatge del màrtir romà ha estat un tema molt més discret. Corresponsament mudada per al càrrec de prevere que s'assegura que va exercir, la figura del sant a la glòria —és a dir, agenollat sobre un núvol i envoltat d'un discret estol d'angelets— va acabar cremada el 6 d'octubre de 1934; la imatge que lluia bigoti i barbata —cap i mans vestides— va anar a parar a la foguera el 1936, i la de posat més romà, el sant que l'escultor Llimona immortalitzà en pedra, va romandre a la cripta de la basílica, servada dels embats de la història. La nova imatge, que enguany celebra els quaranta de presència a les processons vilafranquines es va inspirar en la imatge petita que es conserva al Museu de Vilafranca, una operació de renovació que va comptar

Basilica de Santa Maria de Vilafranca.

amb el vistiplau de Mn. Manuel Trens, erudit en temes de litúrgia i art sacre.

Sacre i profà, la festa

La festa major de Vilafranca, potser com tantes altres arreu de Catalunya

però més pel broc gros, és el resultat de la conjunció d'algunes diversitats, la transgressió del que és sacre i la conversió dels elements profans d'acord amb un ritual. Entre la norma i el desordre esdevé possible la tàcita màgia dels dies de Sant Fèlix. Vet aquí una divergència que s'ha d'entendre com el mig camí entre l'ordre absolut i estricte i l'esperit més desmanegat: la festa.

En aquest estat, Vilafranca sap transmutar la seva identitat i acceptar l'obligat paper d'escenari per a un ritual en el qual tots els personatges, i amb ells el sant, són sols l'excusa d'una responsabilitat que en realitat pertany al poble, a l'anonimat més genèric, aquell que es mou com si fos una totalitat compacta, per sobre de les convocatòries, les organitzacions i els programes.

En aquesta estructura la novena ha esdevingut, curiosament, el ritus iniciàtic a refer cada any, el que permet

als adolescents deslliurar-se del control familiar i poder-se endinsar en la festa, és a dir, en l'àmbit de la llibertat. La novena és el culte reincident dels vilafranquins, una mena de renovació de les promeses de la tradició, amb el caire introductor i als secrets de la festa que en

Des del marc d'un gran aniversari

El dia 30 d'agost a Vilafranca és Festa Major. Un seguit de dies preparen aquesta gran diada amb la tradicional novena i els goigs a lloança d'aquell qui és el patró principal de la vila: sant Fèlix.

A aquest esdeveniment popular i religiós, festiu i devot alhora, constitueix «aquell sacrament natural» on pobles i grups fan ofrena de tot el que porten en el cor. Durant aquest dies Vilafranca dona tot el que té i tot el que sap. I tot l'any esdevé anhel de preparació de la seva festa gran. És per això que la vida de sant Fèlix només pot ser entesa des de la vivència de la Festa Major.

Enguany una part del text de la novena i goigs que farem servir vol ser una pàl·lida imatge d'aquella bellíssima i tradicional *Novena del Dr. Manuel Trens*, de l'any 1959, i que va ser publicada el 10 d'agost del 1971. Tota ella traspuja una gran fe en el màrtir i les seves relíquies, a la vegada que una estima al poble vilafranquí i comarca del Penedès.

L'ofrena dels balls a l'ofici solemne, de gran significat popular, té enguany un relleu especial: hi veurem plasmada la memòria de les relíquies i la lloança d'aquell de qui cantem els seus goigs. D'aquesta manera el nostre aniversari esdevindrà un esdeveniment que la comunitat parroquial i molts d'altres vilafranquins no volen deixar caure en sac buit: la celebració del tricentenari de la concessió de les relíquies del màrtir Fèlix a la ciutat i basílica de Vilafranca.

Ignasi Mora i Terrats
Rector de Santa Maria de Vilafranca

Sant Fèlix 1699, de Roma a Vilafranca

La concelebració del solemne ofici el 30 d'agost, presidit pel bisbe Joan Enric Vives, oferirà en aquesta ocasió i de manera extraordinària les relíquies del sant a la veneració pública a l'altar major de la basílica amb motiu del tercer centenari de la seva concessió a Vilafranca.

L'altre punt de referència obligada serà el proper 26 d'octubre. Tal dia com aquest de l'any 1699, a Roma el cardenal fra Pere Lambert va acordar expedir a Vilafranca la relíquia del cos de sant Fèlix que era al cementiri Calepodí, a la Via Augusta de Roma. Amb aquest motiu està previst de concelebrar un ofici solemne a la basílica presidit pel cardenal Ricard Maria Carles.

Seràn aquests els punts centrals d'un conjunt d'actes que s'han estat celebrant durant tot aquest any: concerts, conferències, l'edició de diversos estudis sobre el tema, una peregrinació a Terra Santa aquesta tardor i la cloenda el proper 17 de desembre amb un concert extraordinari de l'Escolania de Montserrat a la basílica vilafranquina.

altre temps exercia l'hora dels castells, torres i pilars, el migdia del 30 d'agost.

Un altre punt de referència és la plaça, la uniformitat d'espectadors i protagonistes que constitueix, al migdia de Sant Fèlix, sota un sol sovint de rigor, un ben interessant conjunt de diversitats, la de la multitud que omple de gom a gom la plaça de la Vila, la de tot el conjunt de balls, danses i comparses que formen el seguici de la festa i, de forma especialment significativa, la dels castellers en la que és des de fa molts anys la diada més assenyalada en el calendari dels castells, torres i pilars.

D'entre tants instants de celebració col·lectiva cap fa tan de mal contar i de pitjor reproduir com l'entrada de sant Fèlix, la cloenda de la processó del dia 30. És aquest una mena de resum conjunt i multitudinari de tot un dia d'anar i venir pel carrer de Santa Maria, el que va de la basílica a la Casa de la Vila. A Vilafranca, el Drac, els Gegants, tots els balls i els castellers són els encarregats de portar la festa d'una banda a l'altra del carrer de Santa Maria. Una tradició renovada que ens convida a tots; tres segles d'història que ens criden.

Joan Solé i Bordes

La informació com a defensa

■ A Catalunya operen un gran nombre de grups sectaris

BARCELONA.— És ben conegut de tots l'existència, en la nostra societat, del fenomen de les sectes. Tot i que la gent té informació sobre les més conegudes, n'hi ha que escapen al seu coneixement. Els seus efectes són destructius, anul·len la voluntat de la persona i gairebé la posen en perill físic i psíquic. AIS (Assessorament i Informació sobre Sectes) és una organització que ofereix un servei d'informació i ajuda a la societat molt valuós.

AIS és una associació especialitzada en el fenomen de les sectes coercitives o grups totalitaris. AIS actua com una entitat privada, independent, sense ànim de lucre, d'ambient estatal, i qualificada d'utilitat pública pel Ministeri de l'Interior. A més, AIS forma part de la Federació Europea de Centres per a la Investigació i la Informació sobre Sectarisme (FECRIS).

—Què busca AIS?

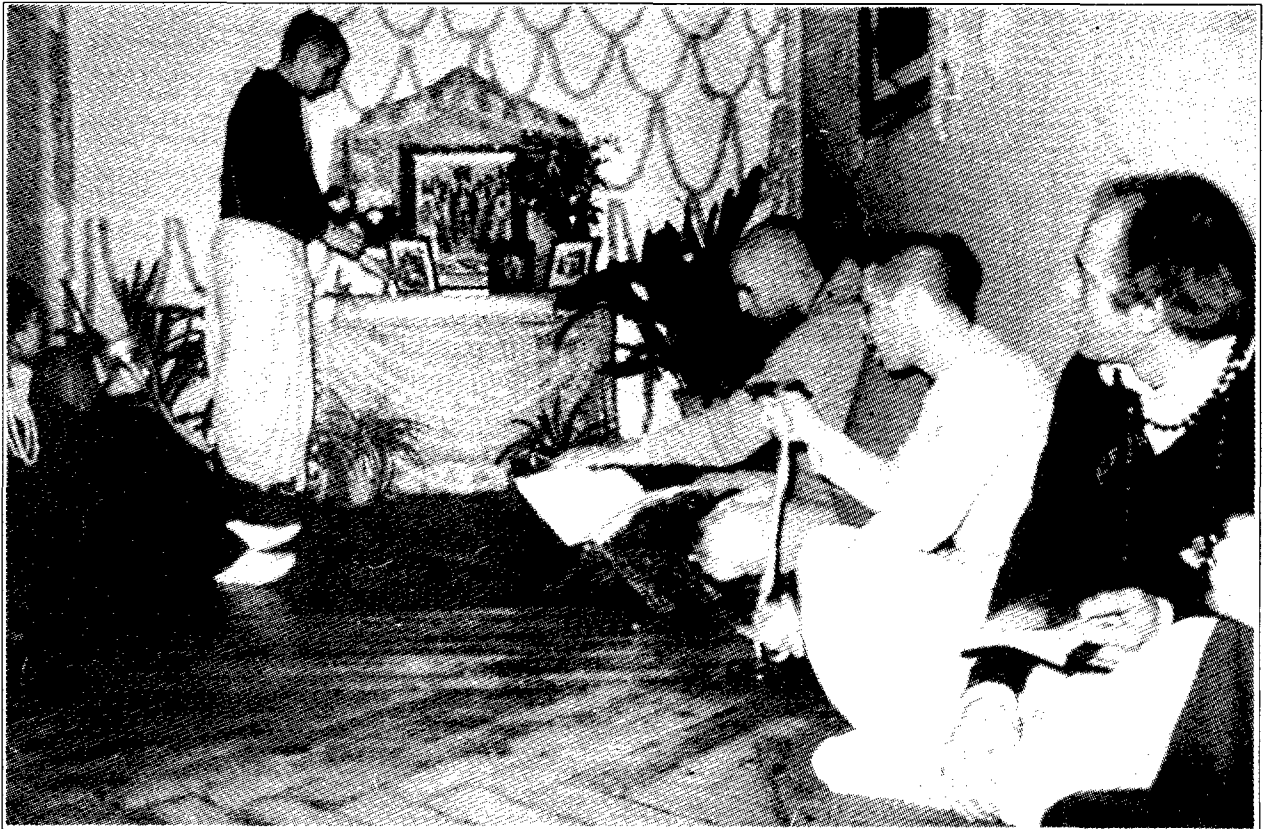
—Aquesta associació pretén defensar i fer respectar els Drets Humans enfront dels abusos de les tècniques de manipulació utilitzades per les sectes coercitives. A més, AIS treballa per reduir l'impacte d'aquest tipus de sectes, que transgredeixen els drets i les llibertats fonamentals de les persones. AIS incentiva una actitud reflexiva i crítica enfront dels paranys de les sectes, que ofereixen mitjançant l'engany alternatives suggeridores, fàcils i miraculoses.

És per aquest fet que aquesta associació es dedica a informar i prevenir sobre els riscos de les tècniques de manipulació psicològica utilitzats per aquest tipus de sectes. A més, AIS ofereix ajuda als afectats, als seus familiars i als exadeptes.

Treballar per ajudar i informar

Assessorament i Informació sobre Sectes orienta i assessora persones afectades per les sectes coercitives i ofereix assistència terapèutica als familiars, als adeptes i als exadeptes. D'altra banda, dona a conèixer a les institucions públiques i als mitjans de comunicació les

Les sectes aconsegueixen els objectius del líder o del grup (poder i diners) mitjançant l'ús de tècniques de manipulació i persuasió.

característiques i les actuacions d'aquests grups. AIS, amb aquesta finalitat, organitza i realitza sessions, col·loquis i taules rodones a centres docents, culturals, associacions de pares i altres col·lectius. També imparteix cursos de formació als professionals de les diferents disciplines interessats en aquest fenomen. En aquest sentit, es pot consultar sempre el butlletí trimestral que edita l'associació, amb informació relativa al fenomen sectari.

Grup totalitari

Actualment, una secta es caracteritza per ser un grup de característiques totalitàries, presentat sota la forma d'associació o grup religiós, cultural, científic, terapèutic, polític... que exigeix l'absoluta devoció o dedicació dels seus membres cap a alguna persona o idea mitjançant l'ús de tècniques de manipulació, persuasió i control a fi d'aconseguir els objectius del líder o del grup (poder i diners), tot provocant en els seus adeptes una total dependència del grup i del líder en detriment real o possible d'ells

mateixos i del seu entorn familiar o social.

Qualsevol persona pot ser captada per un grup totalitari, si és agafada en el moment oportú. Però hi ha una sèrie de factors de risc que fan que la persona sigui més vulnerable a les sectes. És el cas de trobar-se en un estat de crisi, insatisfacció o inestabilitat emocional, afectiva, social, d'estudis, laboral, professional, etc. Les persones que estan en desacord amb la societat i les seves normes constitueixen també un factor de risc. D'altra banda, el fet de ser jove, o tenir un nivell socioeconòmic i cultural mitjà o alt, ser ingenu, immadur o d'identitat no consolidada, o patir la soledat, també constitueixen factors que fan la persona més vulnerable.

AIS dona una sèrie d'orientacions que poden servir per ajudar una persona que es troba a mans d'una secta. Primerament, s'ha de procurar mantenir contacte amb l'adepte, tenint en compte que és víctima del grup. En tot cas, s'ha de sol·licitar ajut a professionals de la salut mental, sociòlegs, treballadors socials,

preferentment amb coneixement sobre el fenomen sectari.

AIS informa que s'ha de tenir molta paciència, i no cedir a les pressions de l'adepte ni del grup. A més, s'ha de desconfiar del que diuen els adeptes, ja que parlen per boca del grup. Finalment, l'associació recomana no deixar-se atemorir pel fabulós poder econòmic del grup. Cal ser prudent, però decidit.

Aquesta associació, per realitzar el seu treball, també necessita el voluntariat, part essencial de l'associació. És amb aquesta finalitat d'informar i d'ajudar que AIS funciona.

Gerard Redó

AIS
VIA LAIETANA 45, ESC. A,
1R 1A
08003 BARCELONA
TEL. 933 013 024

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVol

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

Sant Ramon de Penyafort, una figura històrica

■ Una vida caracteritzada per l'esperit missioner i la defensa dels drets humans i cristians

Evocar la figura de sant Ramon de Penyafort a la seva terra, centre des del qual va irradiar una gran activitat, que com més s'estudia entre les coordenades del seu temps més admirable resulta, és un honor i un deure. El sant que va projectar un profund ensenyament d'arrel cristiana i ordenada a les necessitats de la societat humana, des de l'humil cel·la de frare predicador de santa Caterina de Barcelona, havia rebut el bagatge cultural necessari a les aules de la Universitat de Bolonya.

El fet d'estar a punt de publicar la vida de sant Ramon de Penyafort a l'il·lustre Valls i Taberner en versió italiana ens indueix a aturar-nos per considerar el llegat italià del sant de Penyafort. En certa manera, és saldar el deute que Ramon de Penyafort va contreure amb la ciència jurídica i l'espiritualitat italianes, que tant benefici va aportar després a la societat cristiana d'una Europa que s'anava configurant en la pròpia personalitat.

No sempre hem estat equitatius a l'hora d'avaluar el que Bolonya va significar en la vida del jove fill dels Penyafort. L' Studium bolonyès, fundat el 1089 per estudiar dret civil, a base de comentaris al Codi de Justinià, i que havia aconseguit un gran reconeixement en els ambients cults del seu temps, havia estat afavorit també pels papes, que des d'Innocenci III hi enviaven les decretals perquè fossin llegides i comentades. En aquella conjunció de dret civil i dret eclesiàstic, la ment despertada de l'estudiant Ramon de Penyafort va forjar el seu tarannà jurídic, que agermanava tots dos camps, i donava a cada àmbit el que li era propi.

Els vuit anys d'estada a la *Universitas bononiensis* li van permetre aconseguir el grau de mestre, en un Dret que unia allò civil amb allò eclesiàstic, i es va distingir com a alumne primer, i professor després. La càtedra bolonyesa garantia qualitat científica i seguretat de doctrina, donada la influència dels Romans Pontífexs.

El resultat de la seva formació selecta

i profunda el podem intuir a través de l'eficiència que va demostrar en ser associat a l'ambaixada del cardenal de Sabina, Juan de Abbeville, per terres hispàniques, i en ser l'encarregat de la compilació de les *Decretals de Gregori IX*, possiblement l'obra més complexa i delicada de la seva vida. És just esmentar també l'aportació del mestre de Penyafort en la doctrina i la praxi del sagrament de la Penitència, al servei dels *fratres communes* de l'orde de Sant Domènec i dels penitenciaris menors a les esglésies de Roma, on acudien els pelegrins cercant el perdó de pecats més greus, o la solució dels dubtes de consciència, en temps de jubileu. Doctrina que va tenir una especial repercussió i influència entre els preveres i encarregats del ministeri pastoral entre els fidels.

Mirada universal

La magnitud de l'activitat del sant al llarg de la seva vida també llarga i fecunda no es pot

desglossar dels anys d'estada a Bolonya, aprofitats al màxim, i servits amb la riquesa de les seves qualitats personals. Quan Barcelona li va obrir les portes del seu noble Casal, no ho va fer en una tanca domèstica que mira cap endins, sinó a camp obert. Una obertura que mira cap a allò universal, a la qual cosa convida l'Església. La visió precisa i realista que el va caracteritzar sempre quan jutjava els problemes i les situacions de la vida va destacar igualment a l'hora d'agafar l'orientació definitiva de la seva vida: ser frare

Continua a la pàg. següent

Sant Ramon de Penyafort.

PRIMERS PLATS

Amanida d'arròs

Ingredients

300 g d'arròs
1 enciam
2 ous bullits
50 g de tàperes
4 tomàquets vermells

maionesa
sal
una cullerada d'orenga
picada

LA PERLA DEL VALLÈS
especialitats alimentàries.

La qualitat al millor preu

Llegums - Fruits secs - Olis - Arrosos - Fruita confitada - Conserves - Espècies - Herbes aromàtiques - Farine sèmoles - Pasta - Vins - Caves - Licors - Vinagres - Mels - Melmelades - Confitura - Productes amb denominació d'origen - Productes ecològics i de Comerç just.

Venda a l'engròs i al detall

c/Goya, 6 - Granollers
Tel. 938 796 335 - Fax 938 790 160

Ve de la pàg. anterior

predicador. També en això va tenir un paper important l'ambient universitari de Bolonya.

Quan Ramon de Penyafort va professar en l'orde dels Predicadors, feia pocs anys que havien fundat a Barcelona. Lògicament no havien adquirit el vigorós prestigi que els caracteritzaria decennis després. No cal pressuposar que el jove prevere canonista, ben assentat a la seu barcelonina, prengué una decisió que el condicionaria tota la vida sense una reflexió prèvia i a consciència. Hi va haver d'influir, per tant, el coneixement que tenia de l'orde dels frares Predicadors i del seu fundador, el mestre Domènec, serenament i reposadament, a Bolonya, on els frares de Domènec van tenir una presència important en la seva vida universitària.

Per tant, és lògic que ens preguntem els motius que el van poder impulsar a fer

aquell pas que, sens dubte, canviaria radicalment el rumb de la seva vida. Pas encertat, com demostra amb escreix la història posterior. Gairebé segur que havia conegut a Bolonya el mestre Domènec de Caleruega, en la plenitud de santedat personal, i ja cap a la fi dels seus dies, animat per un excepcional esperit missioner. Amb ell, el grup de fills i de deixebles, entusiasmats de l'estudi i de la proclamació de la Paraula de Déu arreu del món, de la defensa de la veritat a tot arreu, segons l'ideal programat l'any 1215 pel Concili IV del Laterà. El jove de Penyafort bé va poder intuir el que aquell ideal laterà, per via dominicana, podia significar trasplantat a terres catalanes, amb una visió i un esperit mediterranis.

I en consonància amb el seu segle, el segle XIII, centúria de sants i marc de grans figures, Ramon de Penyafort va merèixer la doble làurea, la de sant del seu temps i la de figura destacada entre els protago-

nistes que han anat fent la història de tots els temps.

Dedicació al poble fidel

Canonitzat per l'Església, és la garantia més gran de la seva santedat. Com a protagonista històric haurem d'al·ludir a la seva tasca com a decretalista, els seus escrits sobre el sagrament de la Penitència, d'inabastable influència, l'impuls donat a l'activitat missionera de qualitat excepcional, membre clau engreus delegacions pontificies, confessor i conseller de reis i Papes, unit tot a una dedicació infatigable al poble fidel en l'orientació i la defensa dels drets humans i cristians, de manera especial enfront dels moviments herètics.

Aires italians i empremta catalana van ser els cisells que van llaurar la ferma personalitat de sant Ramon de Penyafort. Si ens enorgulleix el seu tarannà de *catalanus*, encara ens hem de complaure més

en la fibra italiana assimilada, i que va projectar en la seva vida.

L'originalitat del Mestre de Penyafort no ha estat degudament avaluada. Conscient que allò que estava dit no calia que es repetís, tot i que podia ser recordat, la seva tasca se centrava a dir amb la claredat més gran possible el que volia dir. No preocupava ser brillant o original, sinó fer-se entendre. Si sorgia algun conflicte amb referència a alguna llei, contrapesava el contingut fins a aconseguir-ne el sentit autèntic ple. No pretenia una originalitat que afavorís el seu prestigi personal, sinó una efectivitat que beneficiés la persona i la societat.

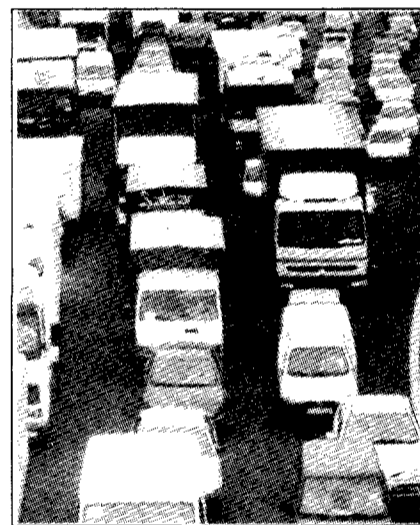
Per això, la seva ajuda, el seu consell i les seves orientacions van ser tan estimats i apreciats. El seu exemple i la seva paraula tenen ressonàncies que encara es poden aprofitar. Cal esperar i desitjar que continuïn i siguin aprofitats.

Lorenzo Galmés, o.p.

Analfabetisme juvenil

Segons un estudi elaborat per Càritas sobre les condicions de vida de la població pobre que viu a l'Estat espanyol, més de mig milió de joves d'entre 15 i 25 anys són analfabets. Uns 31.000 nois i noies són analfabets totals (no saben ni llegir ni escriure) i fins a 451.000 són analfabets funcionals (saben llegir i escriure, però no entenen el que llegeixen). La majoria d'aquests joves acostumen a viure en situacions de pobresa extrema, en habitatges que no reuneixen les condicions bàsiques de salubritat. Els problemes familiars i/o socials i l'atur no són aliens a aquests individus. A més, segons Càritas, molts d'aquests joves estan malalts. (C.C.)

Conductors responsables

L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, va parlar en la seva carta dominical del 8 d'agost sobre el deure cívic i moral que han de complir els conductors. «Qualsevol vida humana és valuosa i important. Però el més trist és que la majoria d'aquestes víctimes són persones joves en plena primavera de la vida, i que el noranta per cent de les causes dels sinistres són infraccions del Codi de Circulació que es poden evitar», escrivia el prelat. Per la seva part, l'arquebisbe de Valladolid, Mons. José Delicado Baeza, ha afirmat en una recent carta pastoral que la conducta irresponsable dels automobilistes, tot i que no acabi en accident, es pot considerar pecat. (C.C.)

Forma de preparació

Bulliu l'arròs i escorreu-lo. Un cop estigui a temperatura ambient barregeu-lo en un bol amb la maionesa, la sal (al gust), l'orenga i l'enciam tallat ben fi. Afegiu-hi també els tomàquets a daus petits i l'ou llescat a rodanxes fines. Abans d'incorporar-hi les tàperes, netegeu-les del suc i escorreu-les. Abans de servir-ho, deixeu el bol una hora a la nevera perquè reposi.

Si voleu donar una altra presència al plat, poseu l'arròs en una safata baixa (en comptes de en un bol) i decoreu-la per sobre amb les rodanxes d'ou i l'orenga repartida molt fina.

Nota: Jo sempre recomano fer la maionesa a casa (vegeu *Catalunya Cristiana*, núm. 1.037). Si a la vostra família els agrada l'all en podeu afegir una mica a l'hora de fer la maionesa. Si la compreu feta no cal afegir-hi res.

Teologia a Internet

Més de dos-cents alumnes de diferents països estudien actualment a l'Escola de Teologia a Internet, coordinada per diversos religiosos dominics de Salamanca. L'èxit d'aquesta iniciativa ha estat extraordinari. Constantment arriben sol·licituds de matriculació, però els responsables d'aquesta pla d'estudis han assenyalat la impossibilitat d'obrir en aquests moments un altre termini de matriculació, ja que aquesta mena

de matèria «ha d'estar sotmesa a un ritme adequat que permeti tant als professors com als alumnes seguir els estudis amb un mínim d'ordre». La introducció a la Bíblia, la moral cristiana o els sagraments són algunes de les assignatures que poden estudiar els ciberalumnes. El nou curs començarà l'1 de febrer, i el termini de matriculació s'obrirà a començament de l'any vinent. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Juan de Herrera, arquitecte

L'Estat espanyol va dedicar el 1973 una sèrie de tres segells a arquitectes cèlebres. Un d'aquests segells ret homenatge a Juan de Herrera (Mobellán, 1530 - Madrid, 1597). La seva numeració del catàleg Yvert és la 1.771. Juan de Herrera va estudiar a Valladolid i a Brussel·les. Deixeble de Juan Bautista de Toledo, el va succeir el 1567 com a arquitecte major del rei Felip II i com a director de les obres d'El Escorial. Va retocar els plans previstos i va modificar completament l'església i la façana principal d'aquesta obra magna. Altres treballs seus són la construcció del palau d'Aranjuez, la realització dels plans de la llotja de Sevilla i la direcció de l'obra del pont des de Segòvia a Madrid. Juan de Herrera és autor del *Tratado del cuerpo cúbico conforme a los principios y opiniones del arte de Raimundo Lulio*.

Foto: Daniel Gómez

L'arxiprestat de les Garrigues fa l'ofrena a l'Apòstol

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA.— «Senyor Santiago, som uns pelegrins de les comarques catalanes de la Terra Ferma, del bisbat de Lleida, i venim fins aquí, carregats d'il·lusió en aquest Any Sant Compostel·là.» Amb aquestes paraules va iniciar el rector de Llardecans, Mn. Daniel Gómez, en nom de tot l'arxiprestat de les Garrigues que peregrinava a la tomba de l'Apòstol, la lectura de l'ofrena durant la missa del pelegrí, celebrada a l'altar major de la catedral de Santiago de Compostel·la. Mn. Gómez va demanar la gràcia del Jubileu «per a nosaltres, per a les nostres famílies, per a tots els cristians i per a tots els homes i les dones de bona voluntat». El rector es va referir en la seva ofrena a diferents temes que preocupen a l'Església

i al món. La falta de vocacions, el futur del jovent i el poc valor que es dona avui dia a la gent gran en van ser alguns.

Aquest pelegrinatge, que va tenir lloc el mes de juliol, ha estat de moment el darrer que la diòcesi ha organitzat amb motiu del Xacobeu 99. En aquesta ocasió van ser cinquanta-cinc els pelegrins que van anar a Santiago. Abans, però, van organitzar pelegrinatges l'arxiprestat de la Ribagorça i les parròquies de Santa Tereseta i Sant Jaume de Lleida. Cal recordar també la peregrinació diocesana presidida pel bisbe Ramon Malla el mes de juny passat. Està previst que el mes de setembre algunes parròquies, com la de la Sagrada Família, facin el Camí de Santiago. (J.C.)

Pelegrins de les Garrigues.

El camí de Santiago, un diàleg amb Déu

■ Més de 300 credencials de pelegrí han estat lliurades a Lleida

LLEIDA.— La diòcesi de Lleida disposa durant aquest Any Sant Compostel·là d'una delegació que té cura d'acollir els pelegrins, oferir-los ajuda i informació, lliurar-los la credencial i segellar-la. L'oficina està ubicada a la plaça Sant Josep, de Lleida, a la delegació de Càritas, ja que el delegat diocesà, Xavier Salinas, treballa en aquest organisme diocesà.

L'afluència de persones a la delegació per fer-se la credencial de pelegrí ha estat molt gran, fins i tot una sorpresa. «Fins ara hem formalitzat més de tres-centes credencials, la majoria a lleidatans que volen fer el camí de Santiago. Gairebé tots el fan a peu, són molt pocs (una vintena) que hi van en bicicleta. No ens imaginàvem aquesta afluència de pelegrins», va afirmar Xavier Salinas. La majoria de la gent fa el camí en els seus darrers cent quilòmetres. «És el mínim que es demana per poder aconseguir la Compostel·la, que dona fe que s'ha fet el camí», va explicar Salinas.

Per al delegat de l'Any Sant a Lleida, fer el camí de Santiago és, sobretot, una experiència de retrobament amb els altres i amb un mateix. «L'actitud de la majoria dels pelegrins que han passat per Lleida —va subratllar Salinas— és de recolliment. Una de les grans diferències entre el pelegrí i el turista és que el primer se sent gratuïtament acollit, el segon no. Fer el camí de Santiago és un diàleg amb tu mateix i amb la natura, però principalment amb Déu. Quan hi manca algun d'aquests aspectes, ja no s'està fent el camí, tan sols es fa una ruta.»

Jordi Curcó

Catalunya
Cristiana
Una xarxa
per a
l'evangelització

Subscriuiu-vos-hi ara

només per 11.180 ptes./any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐	Edició en castellà ☐
Nom <input type="text"/>	Cognoms <input type="text"/>
Adreça <input type="text"/>	N.I.F. <input type="text"/>
D.P. <input type="text"/>	Població <input type="text"/>
Tel. <input type="text"/>	
FORMA DE PAGAMENT	
☐ Amb un únic pagament de 11.180 ptes. per any	☐ Amb dos pagaments semestral de 5.590 ptes.
☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)	☐ Xec nominatiu que adjunto
Senyors, Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".	
Titular <input type="text"/>	
Entitat <input type="text"/>	Oficina <input type="text"/>
DC <input type="text"/>	Compte <input type="text"/>
Data <input type="text"/>	Signatura del titular del compte <input type="text"/>

Envieu aquesta butlleta a nom de: **CATALUNYA CRISTIANA (Departament de Subscripcions)**
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel. 934 905 988 - Fax: 934 902 035

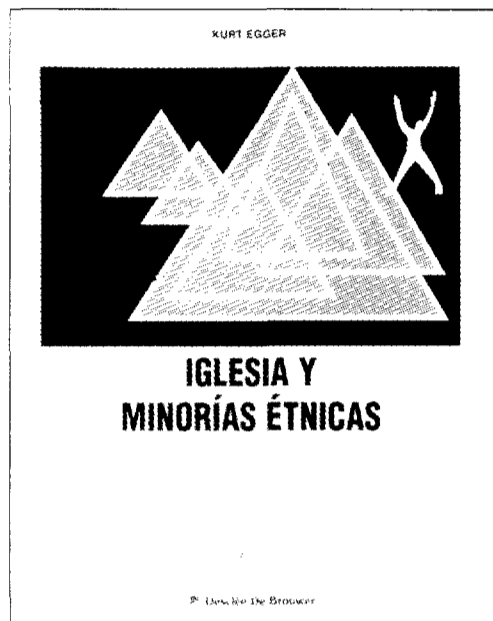
cultura

Llibres

Consciència cristiana

Què pot fer l'Església perquè els grups lingüístics i ètnics puguin conviure en pau? Aquest llibre intenta delinear un «camí de reconciliació» proposat —i en bona part recorregut— per les Esglésies. Els documents recollits proposen a la consciència cristiana el seguiment dels següents temes: els drets innalienables de les minories i els seus deures, el dret a la identitat i a la llengua, la superació de l'etnicitat, el refús de la violència, la llengua de l'Església i l'espai de la «llengua del cor», i el coneixement recíproc dels grups ètnics i la col·laboració entre ells. Tots els documents tenen com a premissa una breu introducció que ajuda a la lectura. (C.C.)

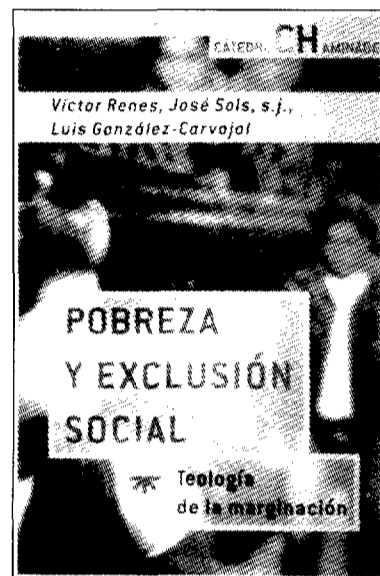
Kurt Egger. *Iglesia y minorías étnicas*. Editorial Desclée De Brouwer, Bilbao 1998, 190 pàg.

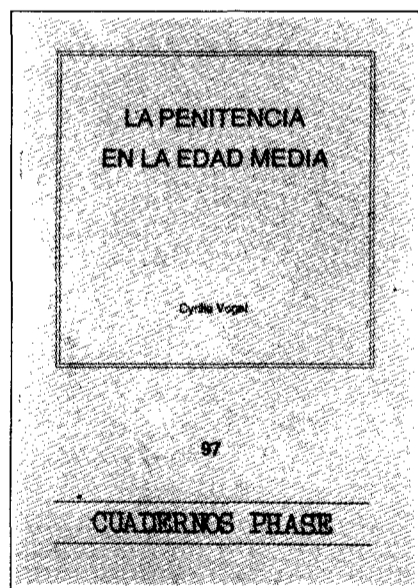
Mals endèmics de la societat

Aquest volum es divideix en tres parts en les quals es recullen les reflexions de Víctor Renes, José Sols, s.j. i Luis González-Carvajal sobre la pobresa i l'exclusió social. La primera part consisteix en una anàlisi de la situació espanyola en l'àmbit de la pobresa i la marginació. La segona exposa la definició i les bases sobre les quals assenta la teologia de la marginació. I la tercera presenta les actituds dels principals grups cristians a Espanya davant la pobresa i la desigualtat. Renes afirma que la pobresa és un fenomen complex, ja que no posseeix una imatge homogènia. Segons Sols, la teologia de la marginació consisteix en «intentar percebre la presència de Déu en aquesta realitat social nova, i no aplicar-hi esquemes anteriors, sinó deixar-se portar per la novetat i fins i tot pel desconcert». (C.C.)

AA.DD. *Pobreza y exclusión social*. Editorial PPC, Col·lecció Càtedra Chaminade, Madrid 1999, 127 pàg.

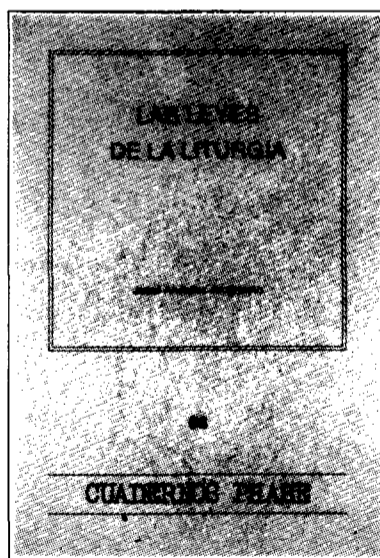
La remissió dels pecats

L'objectiu d'aquest volum és donar a conèixer els orígens de la institució que a l'Església està destinada a procurar al pecador la remissió de les faltes greus comeses després del baptisme: la penitència. L'autor explica que «al llarg dels segles l'Església llatina ha conegut tres règims penitencials, és a dir, tres maneres privilegiades d'anunciar al pecador que la misericòrdia de Déu li era propícia: el règim de la penitència antiga, el de la penitència tarifada i, finalment, el de la «confessió» actual». (C.C.)

◀ Cyrille Vogel, *La penitencia en la Edad Media*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Cuadernos Phase, Barcelona 1999, 53 pàg.

L'essència del fet litúrgic

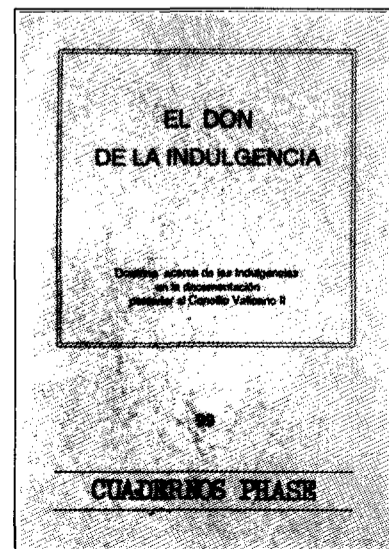
Aquest text —basat en la reelaboració de les reflexions formulades per J. A. Jungmann a les conferències que va dictar a la Facultat de Teologia d'Innsbruck el 1938 sobre teologia querigmàtica— vol posar de manifest que les referències que es feien relacionades amb el desenvolupament de la litúrgia dels primers segles de l'Església no suposava, de cap manera, una tornada nostàlgica a l'antiguitat. Aquesta forma de fer volia ser, en realitat, un mètode per apropar-se i incidir en l'«essència» del fet litúrgic. (C.C.)

◀ Josef Andreas Jungmann, *Las leyes de la liturgia*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Cuadernos Phase, Barcelona 1999, 66 pàg.

El perdó de les culpes

Aquest volum recull documentació posterior al Concili Vaticà II referent a les indulgències. Entre d'altres textos, s'inclouen dos documents del papa Pau VI: la seva carta del 14 de juliol de 1966, escrita amb motiu del 750 aniversari de la concessió de la indulgència de la Porciúncula, i la constitució apostòlica *Indulgentiarum doctrina*, de l'1 de gener de 1967; un breu text de Mons. Robert Coffy, escrit amb motiu de l'Any Sant de 1983 i uns paràgrafs sobre les butlles amb motiu de la promulgació de tres Anys Sants (1975, 1983 i 2000). (C.C.)

◀ *El don de la indulgència*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Cuadernos Phase, Barcelona 1999, 57 pàg.

EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.

T2000

Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!

El llibre de la setmana

Diàleg en la boira

Un diàleg intens, i a vegades espès i contradictori, pot arribar a nivells en els quals la mentida serveix d'excusa, o la veritat fereix. I si aquest diàleg té lloc en la broma d'un poble perdut a les vessants de qualsevol muntanya asturiana, on dominen la pluja i la boira, pot servir d'intent de reflexió sense concessions o, almenys d'exercici de purificació d'actituds inconcessibles. Guelbenzu així ho ha entès, i a *Un peso en el mundo*, ens convida a presenciar un col·loqui llarg entre dues persones, mestre i deixeble, que van estar units per l'admiració i el desig.

Una dona que entra en la maduresa, es troba a l'encreuament de l'elecció entre la seva vida familiar —esposa i mare de dues filles—, i la seva vida professional —professora d'Universitat, especialista en Keats. L'elecció sempre representa una renúncia, però en aquest cas s'intenta descobrir quina és la raó íntima d'aquesta perplexitat aparent davant de la decisió d'haver de rebutjar un dels dos camins que s'obren en la seva vida: la ruptura possible de l'harmonia familiar, o la pèrdua d'una ocasió per assegurar-se la satisfacció personal. Una i altra podrien ser compatibles, però per als protagonistes del diàleg de Guelbenzu, es presenten com a irreconciliables.

Al marge de l'estructura narrativa que se suposa com a tel·lo de fons d'aquesta conversa, que omple gairebé tres-cents pàgines d'*Un peso en el mundo*, i molt ben aconseguida per José M. Guelbenzu, el més important és el contingut del diàleg. Perquè en aquestes sessions llargues d'intercanvis i de recerca, inclosos els exabruptes o les digressions que augmenten l'interès i no distreuen, el que està en joc és la concepció de la vida.

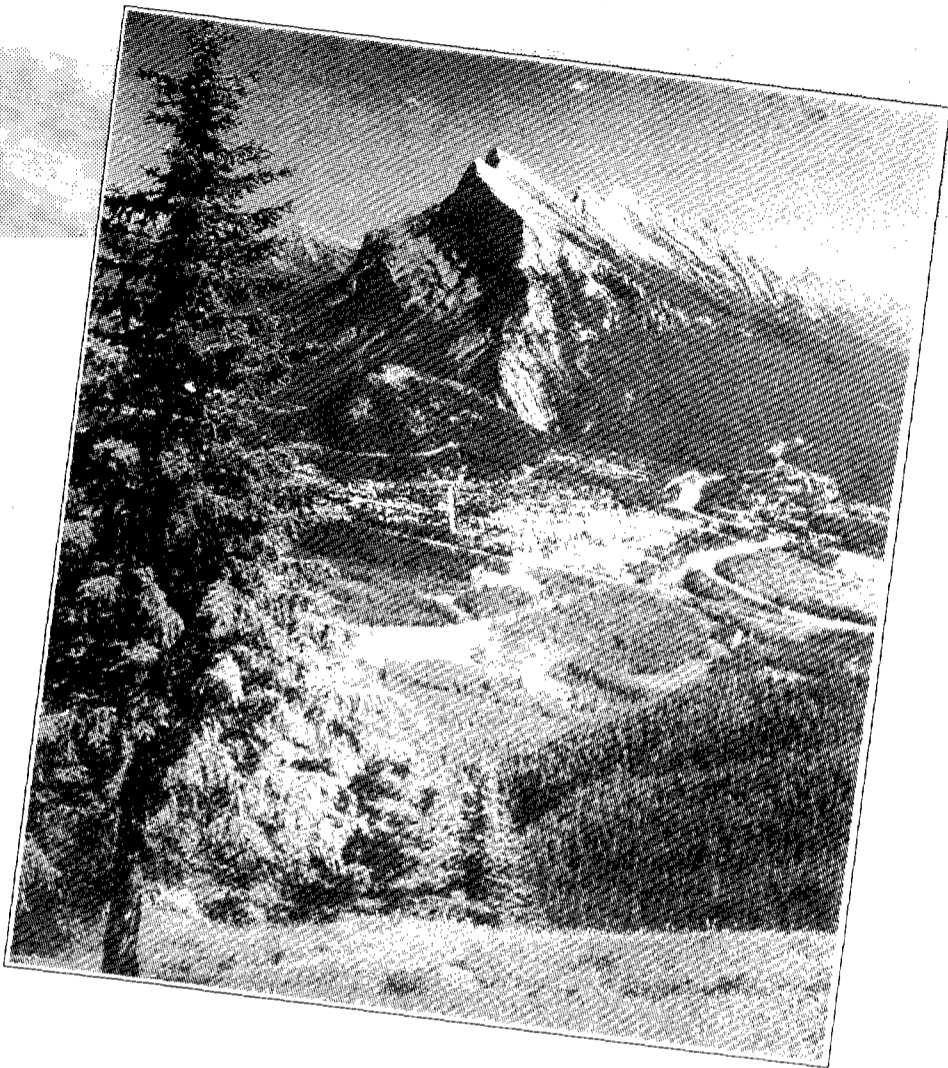
José M. GUEL BENZU,
Un peso en el mundo,
Alfaguara, Madrid 1999, 319 pàg.

Per a la deixeble, la vida necessita il·lusió, i la busca; per al professor, la vida és aigua passada, i en el seu retir voluntari l'única cosa que desitja és una certa serenitat estoica, a vegades epidèrmicament hedonista. I la trobada entre aquestes dues maneres d'existir és el que sosté tota l'estructura ideològica i sentimental del diàleg.

El fet que al final de la novel·la es desvetllin raons molt íntimes dels dos protagonistes, que influeixen necessàriament en la seva percepció de la realitat, no impedeix que el lector s'adoni de la importància del que s'ha anat dient. Hi ha una mica de parany escènic propi de la trama de qualsevol obra literària, que sempre va més enllà de la crònica de qualsevol esdeveniment...

La recerca de consell en el professor ancià i admirat, amb qui ha tingut una relació molt íntima, ja fa entendre que aviat arribarà la decepció. És molt difícil oblidar pàgines de la pròpia història, quan es fa un pas tan decisiu com el de buscar consell en moments transcendentals.

I la psicologia femenina és molt diferent de la masculina. La protagonista es ficarà a la gola del llop, perquè ni ella ni ell poden, sense més ni més, «començar de cap i de nou». I això sempre està present en la ment de Guelbenzu, que, vulgues no vulgues, ja tenia l'estructura de la narració molt ben pensada, com en totes les anteriors. Per això, a vegades resulta dens, i també per això, si tenim

l'honestat de no llegir per endavant els últims capítols, sempre estarem a l'aiguait per veure quina sorpresa ens té preparada.

Amb tot, *Un peso en el mundo* resulta una novel·la molt seriosa, on es barregen conceptes gens anodins. Reflecteixen dues visions del món a partir de dues realitats diferents, que interessin, i fan reflexionar. Ajuden a adonar-se, en primer lloc, de la revisió de relacions neces-

sària entre la maduresa i la joventut, en les quals cal eludir qualsevol manipulació egoista, que confongui els plans, i busqui més la satisfacció epidèrmica que l'autèntica professió d'orientador, i de conseller i mestre. I d'altra banda, convida a no caure al parany de l'enlluernament davant d'intel·ligències aparentment superiors. El joc de la seducció en aquests casos sempre és nefast. I és difícil de no caure-hi, evidentment, perquè la vida és més fàcil, momentàniament, però, al final, sempre passa factura.

Un peso en el mundo planteja uns altres problemes, a més dels que s'anuncien i s'obren pas a través de la narració. I, més que problemes, jo diria que planteja interrogants. Perquè, és tan necessari que el món intel·lectual sempre aparegui allunyat de la fe? ¿Cal ser un «ateu recal·litant» per ser un bon professor de filosofia? ¿No hi ha cap altra elecció? ¿Tots els mals d'un cert tipus d'ensenyament al nostre país tenen el seu origen en el fet d'haver-lo deixat a les mans de l'Església? ¿No hi ha cap altra raó més profunda? No voldria entrar en l'anàlisi de tot això, perquè no hi ha lloc aquí i ara i perquè hi ha hagut veus més autoritzades que ja ho han fet amb honestat i sense prejudicis. Però hem de lamentar que per donar realisme als personatges caiguem en aquests llocs comuns tan innecessaris com repetits.

La sardana i la dansa

Premis i distincions

El jurat del sisè Certamen Ciutat de Mollet de Sardanes i Música per a Cobla format pels mestres Josep Solà Sánchez, Manuel Oltra Ferrer, Jesús Ventura Barnet, Jaume Cristau Brunet i Jordi Molina Membrives; també hi eren presents sense vot, en funcions de secretari, Jaume Bosch, president de Tradicions i Costums, i Oriol Fort Marrugat, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Mollet del Vallès ha decidit el següent resultat.

Després de l'estudi de les obres presentades, el jurat declara nul el premi de composició de música per a cobla, assignat amb 200.000 pessetes. El premi Sardana, dotat amb 100.000 pessetes s'atorga per unanimitat a la sardana *La vall de Sant Daniel*, presentada per Albert Carbonell i Sauri.

• Volem recordar que el proper 31 d'agost finalitza el termini d'admissió d'obres al XV Premi Musical de Composició Sardanista de les poblacions de Ceret i Banyoles. Les

obres s'han d'enviar al Foment de la Sardana de Ceret, BP 115, 66401 Ceret Cedex (França), fent constar al sobre XV Premi Musical de Composició Sardanista Ceret-Banyoles.

• Ens plau comunicar que el premi Josep M. Batista i Roca, que atorga l'Institut per a la projecció de la Cultura Catalana, s'ha concedit a Albert Masquet i Nogués, gran sardanista i amb un esforç constant al Cercle Català. El jurat està format pel propi Institut i la Federació Internacional de Cases Catalanes.

• L'expressió del Patronat Sardanista de Reus, Joan Roig i Canals, rebrà el 5 de setembre a la població d'Encamp (Andorra), la Grandalla d'Argent, títol honorífic que promou l'Agrupació Sardanista La Grandalla, pels mèrits obtinguts.

Josep Ventura

Cristóbal Sàrrias

VACANCES

Misses a llocs d'estiu de l'interior

✓ ALELLA

Parròquia de Sant Feliu
V.: 20.00 h, D.: 10.00h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ ALMACELLES

Parròquia de la Mare de Déu
de la Mercè
V.: 21.00 h, D.: 10.00 h, 11.15 h,
18.00 h.
Suchs
D.: 8.30 h, 12.30 h.

✓ BAGÀ

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.0 h, D.: 11.00 h.
Santuari de Paller
D.: 10.00 h.
Residència
D.: 9.00 h.

✓ BANYOLES

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h, 11.00 h,
12.00 h, 20.00 h.
Monestir
V.: 19.00 h, D.: 10.00 h.
Sagrada Família
V.: 21.00 h, 10.00 h.
Sant Pere
V.: 19.00 h, D.: 9.00 h, 11.30 h.

✓ BERGA

Parròquia de Santa Eulàlia
D.: 12.00 h,
Església de Sant Joan
V.: 20.30 h, D.: 10.00 h., 19.00 h.
Convent dels Franciscans
V.: 20.00 h, D.: 8.30 h, 11.30 h,
20.00 h.
Sagramentàries
V.: 19.30 h, D.: 11.00 h.
Santuari de Queralt
D.: 11.00 h, 12.00 h.

✓ BISBAL d'EMPORDÀ, LA

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h., 12.00 h.,
20.00 h.
Convent dels Franciscans
V.: 19. h, D.: 11.00 h.

✓ BESALÚ

Parròquia de Sant Vicenç
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h, 12.00 h.

✓ BORGES DEL CAMP, LES

Parròquia de l'Assumpció
V.: 20.30 h, D.: 12.00 h.
Capella del Carme, D.: 19.30 h.

✓ CABRILS

Parròquia de Santa Creu
V.: 19.30 h, D.: 9.00 h, 12.00 h,
19.30 h.

✓ CALDES DE

MALAVELLA
Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h, D.: 8.00 h, 11.00 h.
Religioses H. del Sagrat Cor
D.: 9.30 h.

✓ CAMPRODON

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 8.00 h, 12.00 h,
20.00 h.
Capella del Carme
D.: 10.00

✓ CASTELLAR DE N'HUG

Parròquia de Santa Maria
D.: 12.00 h.

✓ CASTELLFOLLIT DE LA ROCA

Parròquia del Santíssim Salvador
V.: 19.45 D.: 11.30 h.

✓ CASTELLÓ d'EMPÚRIES

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.30 h., D.: 9.00 h., 10.00 h.,
12.00 h., 20.30 h.
Empúriabrava: Centre Cívic
V.: 19.00 h.

✓ CERDANYA, LA

Alp
Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h, D.: 11.00 h.
Bellver
Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h, D.: 12.00 h.
Bor
D.: 13.00 h.
Das
D.: 10.00 h.
Prats
V.: 18.00 h.
Prullans
D.: 10.30 h.
Urus
V.: 18.30 h

✓ FIGUERES

Parròquia de Sant Pere
V.: 18.00 h, 20.00 h, D.: 9.00 h,
10.30 h, 12.00 h, 20.00 h.
Parròquia de La Immaculada i
St. Pau
V.: 20.30 h, D.: 8.30 h, 11.30 h,
12.30 20.30 h.
Parròquia del Bon Pastor
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h, 11.30 h.
Parròquia de la Sgda. Família
V.: 20.15 h, D.: 9.30 h, 19.15 h.
Capella dels Desemparats
V.: 19.00 h, D.: 8.30 h, 10.00 h,
11.30 h, 19.00 h.
Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 10.30 h.

✓ GARRIGA LA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.30 h.
D.: 9.30 h, 11.30 h, 20.30 h.

✓ GUALBA

Parròquia de Sant Vicenç
V.: 19.30 h, D.: 12.00 h
Capella de la Mare de Déu
dels Àngels
D.: 10.30 h

✓ GUARDIOLA DE BERGUEDÀ

Parròquia de Sant Llorenç
V.: 20.00 h, D.: 12.00 h, 20.00 h.

✓ LLANARS

Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.00 h, D.: 10.30 h, 20.30 h.

✓ LLÍVIA

Parròquia de la Mare de Déu
dels Àngels
V.: 19.00 h, D.: 12.00 h, 19.00 h.

✓ MARTINET

Parròquia de Sant Eloi
D.: 12.00 h.

✓ MORELLA

Parròquia de l'Assumpció de
Maria (Basilica)
V.: 20.15 h, D.: 12.00 h, 18.00 h.
Parròquia de Sant Joan

Baptista

D.: 10.00 h.

✓ OLOT

Parròquia de Sant Esteve
V.: 20.00 h, D.: 11.00 h, 12.00 h,
20.00 h. (vespres)
Temple del Carme
V.: 20.30 h, D.: 7.30 h, 9.30 h,
11.30 h, 20.30 h. (vespres)
Santuari del Tura
D.: 9.00 h. (Ràdio) 11.00 h.
Divina Providència
V.: 18.30 h, D.: 18.30 h. (vespres)
El Cor de Maria
V.: 19.00 h, D.: 13.00 h.
Residència del Tura
V.: 18.00 h, D.: 11.00 h, 18.00 h.
(vespres)
Parròquia de Sant Cristòfol
(Les Fonts)
D.: 11.00 h.
Sagrat Cor (Caputxins)
V.: 19.00 h, D.: 9.45 h,
Parròquia de Santa Maria
(Batet)
D.: 12.15 h.
Parròquia de Sant Pere Màrtir
V.: 20.00 h, D.: 10.00 h.
Maria Reina, D.: 12.00 h.
Les Planotes

V.: 18.30 h.

✓ PUIGCERDÀ

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 8.00 h, 10.00 h,
11.00 h, 12.00 h, 13.00 h, 20.00 h.

✓ QUERÀLBS

Parròquia de Sant Jaume
V.: 20.00 h, D.: 11.00 h.
Santuari de la Mare de Déu de
Núria
V.: 19.30 h, D.: 12.30 h, 20.00 h.

✓ RIBES DE FRESSER

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 8.00 (Residència
Geriàtrica) 10.00 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ RIPOLL

Parròquia de Santa Maria
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h, 11.00 h,
12.30 h, 20.00 h.
Parròquia de Sant Josep Obrer
V.: 19.00 h, D.: 9.00 h, 12.00 h.
Capella dels Salesians
D.: 10.30 h.

✓ SANT HILARI DE SACALM

Parròquia de Sant Hilari

V.: 18.00 h.

Parròquia de Sant Roc
V.: 19.00 h, D.: 11.00 h.

✓ PALS

Parròquia de Sant Pere
V.: 20.00 h, D.: 12.00 h, 20.00 h.

✓ PERALADA

Parròquia de Sant Martí
V.: 21.00 h, D.: 12.00 h.

✓ POBLA DE LILLET, LA

Parròquia de Santa Maria
V.: 19.00 h, D.: 11.30 h, 20.00 h.
Santuari de Falgars
D.: 13.00 h.

✓ PONT DE SUERT, EL

Parròquia de l'Assumpció
V.: 20.00 h, D.: 11.30 h, 20.00 h.

✓ PRADES

Parròquia de Santa Maria
V.: 19.15 h, D.: 13.00 h.

✓ PREMIÀ DE DALT

Parròquia de Sant Pere
V.: 20.30 h, D.: 9.00 h, 11.30 h,
20.00 h.
La Cisa

V.: 20.00 h, D.: 10.00 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ SANT JOAN DE LES ABADESSES

Parròquia de Sant Joan
V.: 20.30 h, D.: 10.30 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ SANT JULIÀ DE VILATORTA

Parròquia de Sant Julià
V.: 20.00 h, D.: 9.00 h, 12.00 h.

✓ SANT PAU DE SEGÚRIES

Parròquia de Sant Pau
V.: 20.00 h, D.: 11.00 h.
Colònia Estabanell
V.: 19.00 h.

✓ TARADELL

Parròquia de Sant Genís
V.: 20.00 h, D.: 10.00 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ TEIÀ

Parròquia de Sant Martí
V.: 20.00 D.: 9.00h, 11.30 h, 20.00 h.

✓ TORDERA

Parròquia de Sant Esteve

V.: 20.00 h, D.: 11.00 h, 12.00 h,
19.00 h.

Sant Andreu

V.: 18.30 h.

Sant Pere

D.: 9.30 h.

✓ VALL D'ARAN

Vielha - Parròquia de Sant
Miquel V.: 19.30 h, D.: 11.00 h,
19.30 h.

Bossòst - Parròquia de la
Purificació de N. S. V.: 20.00 h,
D.: 12.00 h.

Salardú - Parròquia de Sant
Andreu D.: 11.00 h.

Les - Parròquia de Sant Joan
Baptista D.: 11.00 h, 19.30 h.

Arties - Parròquia de Santa
Maria D.: 12.30 h.

Betren - Parròquia de Sant
Serni D.: 9.00 h.

✓ VALLS D'ANDORRA

Canillo

D.: 11.30 h.

Soldeu

D.: 10.00 h.

Santuari de MERITXELL

V.: 18.00 h, D.: 12.30 h.

Encamp

Parròquia de Santa Eulàlia

D.: 12.00 h.

Parròquia de Sant Miquel

V.: 20.30 h, D.: 10.30 h.

Pas de la Casa, El

V.: 19.30 h, D.: 19.30 h.

Ordino

V.: 19.30 h, D.: 11.00 h, 19.30 h.

La Massana

V.: 20.15 h, D.: 10.00 h, 12.00 h.

Ariñsal

V.: 19.00 h.

Santa Coloma

D.: 10.30 h.

Sant Julià de Lòria

V.: 19.30 h, D.: 8.30 h, 11.30 h,
19.30 h.

Escaldes, Les

V.: 19.30 h, D.: 8.00 h, 11.00 h,
13.00 h, 19.30 h.

✓ ANDORRA LA VELLA

Parròquia de Sant Esteve
V.: 19.30 h, D.: 8.00 h, 10.30 h,
12.00 h, 19.30 h.
Parròquia de Santa Maria Fener
V.: 20.30 h, D.: 9.00 h, 17.00 h.

✓ VALLS D'ÀNEU

Sort

V.: 20.00 h, D.: 12.30 h, 20.00 h.

Rialb

V.: 8.00 h, D.: 12.00 h.

Llavorsí

D.: 12.00 h.

Ribera de Cardós

D.: 12.00 h.

Esterrí d'Àneu

V.: 20.30 h, D.: 12.30 h.

Gerri de la Sal

D.: 13.00 h.

✓ VILADRAU

Parròquia de Sant Martí
V.: 20.00 h, D.: 8.30 h, 12.00 h,
20.00 h.

✓ VILASSAR DE DALT

Parròquia de Sant Genís
V.: 20.00 h, D.: 8.30 h, 11.30 h,
20.00 h.

Hospital de Sant Pere, D.: 10.00

NOTES: V.: Vigílies. D.: Diumenges i dies festius.

Per motius d'espai publicarem de manera alternativa una setmana els llocs d'estiu de l'interior i l'altra els de la costa.

RÀDIO

Des de les 02.15 a les 07.00 hores, selecció de música instrumental.
Des de les 07.05 a les 21.00 hores, cada quart d'hora s'emet informació general, de serveis, d'Església i solidaritat i cultural.
Cada dia, comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.

Dilluns

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *Estampes quotidianes* (personatges). Presentat per Bàrbara Arquè i Enric Nogueras.
23.00-00.00 *Música retrobada* (música de tots els temps). Presentat per Josep Teix.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dimarts

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *La cova del country* (música country). Presentat per Rafael Corbí.
23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat per Teresa Pou.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dimecres

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *Dial de somnis* (cançons). Presentat per Txell Bonet i Maria Sierra Rodríguez.
23.00-00.00 *Radioema* (espai de poesia). Presentat per Mar Cortés.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dijous

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-22.10 *Punt i coma* (repàs a la normativa del català). Presentat per Dani Vilaró i Cristina Perelló.
22.10-22.30 *Radiofórmula musical*
22.30-23.00 *Cafè internacional* (música i reflexió). Presentat per Àngel Rodríguez.
23.00-00.00 *Bolero & companyia* (clàssics del Bolero i altres gèneres llatinoamericans). Presentat per Maria Fitó.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Divendres

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Informatiu Resum* (resum del dia).
22.05-23.00 *Ens diran que no* (magazine d'estiu). Presentat per Roger Serra i Xavi Puig.
23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges). Presentat per Joan Armengol.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dissabte

- 07.00-07.05 *Espurna d'alba* (espai de poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
22.00-22.05 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat per Josep Chavarría i Xavier Cazeneuve.
23.00-23.30 *Track 0* (música catalana). Presentat per Gisela Puntí.
23.30-00.00 *De nou n'hou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Diumenge

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Palau.
18.45-20.00 *Eucaristia*
22.00-22.10 *Mar de claror* (catequesi). Presentat per Rosa Deulofeu.
22.10-23.30 *Passió pel cant* (òpera). Presentat per Antoni Roig.
23.30-00.00 *Tercer mil·lenni* (espai de reflexió). Presentat per Cristina Orduña.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Desconnexions de Ràdio Estel**Dilluns**

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Dimarts

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Dimecres

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Dijous

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*
21.30 *La Taula de l'Evangeli*

Divendres

- 09.00 *Informatiu local*
14.00 *Informatiu local*
20.00 *Informatiu local*

Diumenge

- 08.30 *La Taula de l'Evangeli* (repetició)

Súria participarà a la missa amb la Coral L'Esplai.

TELEVISIÓ

Diumenge 29

- 08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
09.30 *Pueblo de Dios*
«Godovari, el río sagrado.»
Un viatge per Nhasik, capital religiosa de l'estat de Maharashtra, ens ensenya la gran religiositat d'aquest singular país.
10.00 *Últimas preguntas*
10.25 *Testimonio*
10.30 *Santa Missa*
Amb la participació de la Coral L'Esplai de Súria (el Bages, bisbat de Solsona), sota la direcció de Montserrat Fàbrega.
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

Dilluns 30

- 17.15 *Pueblo de Dios*

Encara no tens la teua carpeta?

Catalunya Cristiana
et regala una carpeta
perquè col·leccionis
les receptes
de la tieta Montserrat.

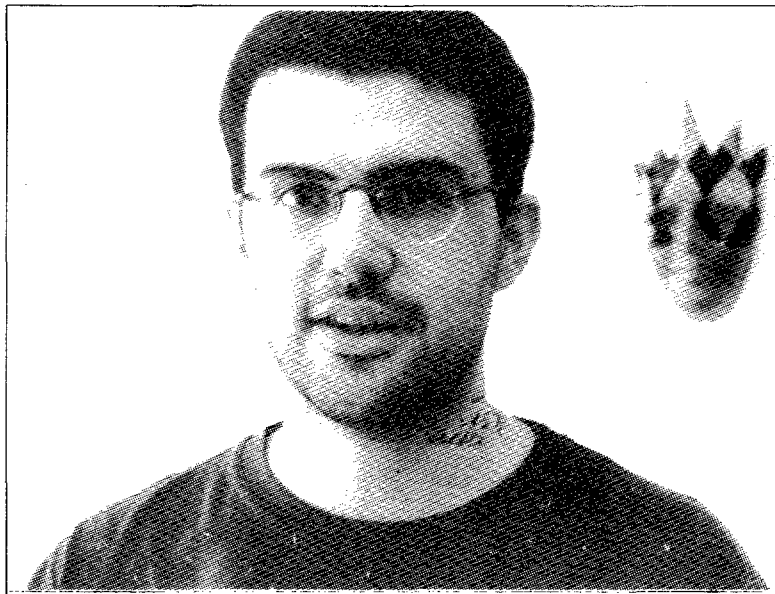
Envia 225 ptes. en segells de correus, indicant el nom i el domicili, i te l'enviarem a casa, o vine a buscar-la a les nostres oficines:

Catalunya Cristiana
c/ Puiggarí, 5
08014 Barcelona

Para más información,
tel. 934 905 988

Des del carrer

La Fundació per la Pau ha nascut a Girona aglutinant unes quantes persones que han cregut en el projecte d'aquesta institució pionera a Catalunya en el treball pacifista. Martí Terés explica que cal fer un procés de sensibilització per entendre que no sempre té la raó qui té més força, i per tant cal invertir en aquells elements que permetin caminar cap a una cultura de la pau.

Martí Terés membre de la Fundació per la Pau a Girona

«La pau passa per tots nosaltres»

—Com i per què neix a Girona la Fundació per la Pau?

—El grup de Girona neix després que unes quantes persones amb intenció de treballar en el camp pacifista —la majoria amb experiències anteriors en altres grups— ens ajuntéssim sota el paraigua de la Fundació. El motiu és que la Fundació per la Pau és una organització que ens mereix plena confiança per la feina feta, i a més no teníem la intenció d'organitzar res de nou.

—És una sucursal de Barcelona?

—Evidentment no és una sucursal. El que volem és sumar esforços i realitzar en i des de l'àmbit gironí les experiències i campanyes que es dissenyen per a tot Catalunya. Té una dinàmica pròpia, emfasitzant més aquells temes i campanyes que sintonitzen millor amb les nostres possibilitats i interessos.

—A què cal renunciar per po-

tenciar una cultura de la pau?

—No és tant qüestió de renunciar, com de voler apostar per un altre estil de fer les coses. Cal fer un procés de sensibilització per entendre que no sempre té la raó qui té més força, i per tant cal invertir en aquells elements que permetin caminar cap a una cultura de la pau —educació per la pau, opinió pública, investigació per la pau, lluita pels drets humans, millora de la qualitat de vida de tothom... No és lògic que per prevenir els conflictes ens hàguim d'armar. Cal saber afrontar-los i resoldre'ls pacíficament.

—La pau no passa pels exèrcits. Per on passa?

—Passa per tots nosaltres. No serà fins que la majoria de la societat estigui conscienciada, que els nostres governants caminaran cap a una altra direcció. Si es va aconseguir abolir l'esclavitud, si es van redactar els drets humans, si es va aconseguir la independència de l'In-

dia, si es va aconseguir el reconeixement de l'objecció de consciència, si es va acabar amb l'apartheid, si Nunavut és autònom, si s'ha refusat l'explotació infantil i la fabricació de mines antipersones ha estat perquè molta gent ha treballat durament, però també perquè la majoria de la societat ha tingut una actitud favorable.

—Els pacifistes sou realistes o utòpics?

—Intentem fer real la utopia. Entenent que la utopia és una veritat prematura, la nostra tasca és fer-la evident i desgranar-la per tal de poder-la anar convertint en tangible. No es tracta tant d'imaginar una societat futura perfecta i harmoniosa, sinó de marcar aquelles regles de joc justes que faran que tinguem la societat que tinguem, estigui fonamentada en la justícia i la llibertat.

Miriam Díez

Mal exemple democràtic

En les picabaralles postelectorals —d'un postelectoral que resulta massa llarg—, es dona el cas, força original, que els catorze regidors majoritaris de certa població de la costa andalusa —no cal dir-ne el nom per prou sabut—, percebran mensualment la quantitat de set-centes mil pessetes mensuals, mentre que els pertanyents a l'oposició hauran d'acontentar-se amb cent mil pessetes cada mes, i gràcies! No sabem si també cobraran les dues pagues dobles com qualsevol funcionari, oficinista o obrer qualificat o no.

Si ens entretenim a fer càlculs, resultarà en conjunt una quantitat una mica astronòmica per a una ciutat de cent mil habitants, i només pel concepte de regidors i alcalde. Les altres despeses del municipi no les puc ni imaginar, però suposo que deuen astronomitzar-se fins a l'infinit...

Tot això no diu res a favor dels que allí governen, i deixen malparades les promeses que fa un temps es feien d'austeritat, de respecte, de bona administració, de dedicació al benestar del poble...

El més trist és que, a consciència o no, es dona un exemple poc agradable de democràcia, i que cal procurar que no s'escampi.

Oriol Camps

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Sortits del Pare (6)

«M'heu teixit a les entranyes de la mare...»

«A llò que els altres llibres de la Bíblia contenen», diu Hilari Ragner, «els salms ho canten». Sovint canten el goig d'experimentar el sentit de la vida i el seu encís. De vegades, també, el dolor i la queixa de perdre'ls de vista darrere les nuvolades del mal i de l'absurd. Però sempre ens il·luminen, amb claror esclatant, o amb la llumeta tènue de l'esperança.

Vam deixar el fill pròdig, en el comentari anterior, fent memòria de la casa del pare, plena de la presència paterna i abundosa de pa. Pel fill d'aquella memòria refaria el camí de la felicitat. Amb aquesta paràbola Jesús ens dotava també a nosaltres de memòria: ens revelava l'objecte del nostre desig més profund i més difícil de desxifrar. Per damunt de mi i més enllà de *big bang* no hi ha l'atzar... Ni hi ha un quelcom imprecís... Ni una força desconeguda... Hi ha amor de persona. Amor de persona infinita que

crea persones a imatge seva i els regala l'univers. Per parlar-nos-en, d'entre totes les possibles imatges i paraules humanes, Jesús va triar aquesta de *Pare*.

Hi ha tres versets del salm 139 —els 13, 14 i 15— especialment indicats per a fer-nos adonar del nivell d'intimitat amb el Pare, del qual cada u venim. No es refereixen al conjunt de la creació: posen com un cobricel personal a la grandesa d'aquesta, en el temps i en l'espai, i es circumscriuen a l'hora feliç de la concepció de cada *jo*.

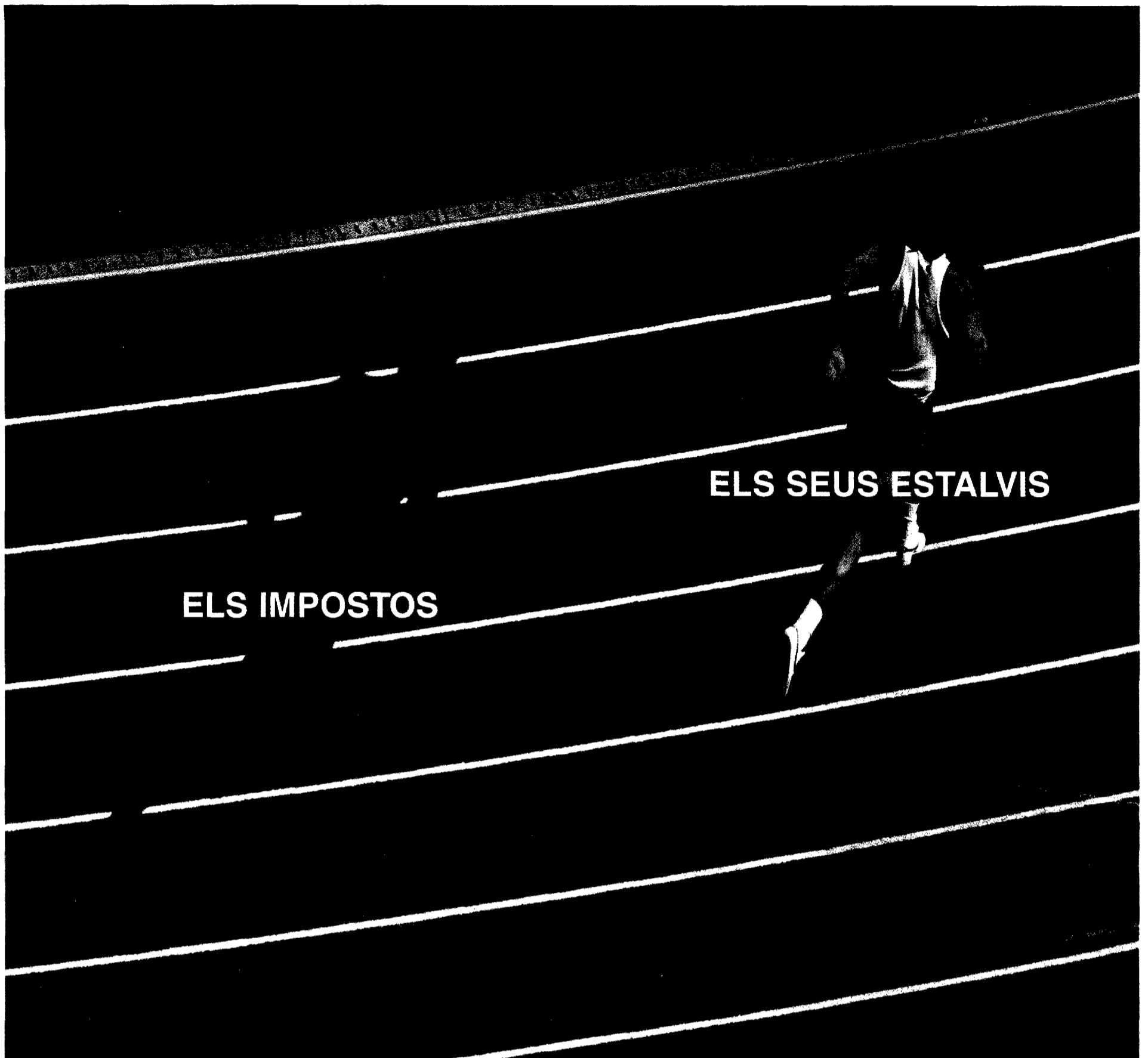
«Vós heu creat el meu interior, m'heu teixit en les entranyes de la mare.»

«Us era tot jo ben conegut, res de meu no us passava per alt quan jo m'anava fent secretament, com un brodat, aquí baix a la terra.»

És aquest el feliç *sobre-jo* que ens allibera de la trista sensació de ser un àtom perdut en l'espai. Rau aquí, en el Pare que em coneix i m'estima —s'ha entretingut a brodar la meva persona— la nostra dignitat inesborrable que, com el fill pròdig, tendim a esborrar... Però, com deia Ionesco després d'haver-se convertit, en certes vides «quan de camí per arribar a Ell, quantes barreres a abatre...»

Ara mateix

Impromptu

ELS SEUS ESTALVIS

ELS IMPOSTOS

MAXIMA RENDIBILITAT GARANTIDA, I FINS AL 70% D' ESTALVI FISCAL

Ara, els seus impostos es quedaran enrera. Si inverteix els seus diners en Foncapital Garantit s'estalviarà pagar fins a un 70% dels impostos sobre els rendiments generats. I encara hi ha més. Vostè pot constituir un capital a llarg termini, acumulant els rendiments al capital fins al seu rescat. Amb total liquiditat, i una elevada rendibilitat. Garantit!

ASSEGURANÇA DE VIDA
FONCAPITAL GARANTIT
ESTALVI MÉS ESTALVIANT IMPOSTOS

Caixa Penedès

Foncapital Garantit és un producte de CEP Vida de Seguros y Reaseguros, S.A. Caixa Penedès és col.laboradora de CEP Correduría de Seguros de la Caja de Ahorros del Penedès, S.A., segons la Llei 9/1992 de Mediació d'Assegurances Privades. Correduria inscrita en el registre de corredors d'assegurances privades amb el núm. J-853. Té concertada una assegurança de responsabilitat civil i constituïda garantia d'acord amb l'esmentada Llei. <http://www.caixapenedes.es> e-mail: cep@caixapenedes.es